

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram na období 2022 - 2024

02/2022

**schválen v Zastupitelstvu města Příbram dne 14.03.2022
(Usn. č. 786/2022/ZM)**

Organizační zajištění

Realizační tým projektu:

- Ing. Petr Ponikelský, metodik projektu,
- Ing. Filip Šafařík, projektový manažer,
- Mgr. Barbora Vacková, koordinátor plánování.

Stálá pracovní skupina:

- Mgr. Lenka Mottlová, ředitelka Alka, o.p.s.,
- Ing. Jiří Kala, ředitel Charita Příbram,
- Mgr. Tomáš Cipra, ředitel Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram, p.o.,
- PhDr. Luděk Fára, vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, Město Příbram,
- Bc. Bohumila Mudrová, vedoucí oddělení sociální a zdravotní péče a sociálního bydlení, Město Příbram,
- Bc. Zdeňka Splítková, vedoucí oddělení sociálně právní ochrany dětí, Město Příbram,
- PhDr. Marie Pilíková, Odbor řízení projektů a dotací, Město Příbram,
- Ing. Richard Patlejch, vedoucí odboru nepojistných sociálních dávek, Úřad práce v Příbrami,
- Ladislav Turek, starosta obce Bohutín.

Další konzultační skupina:

- Mgr. Šimon Puškár, vedoucí odlehčovací služby a denního stacionáře, Alka, o.p.s.,
- Bc. Alena Melicharová, vedoucí pečovatelské a odlehčovací služby, Charita Příbram,
- Ing. Jitka Šperková, ředitelka Domov pod Hrází, o.p.s.,
- Bc. Jana Klímová, metodik Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram, p.o.,
- Ing. Mgr. Ludmila Jelenová, ředitelka, Nalžovický zámek, p.o.,
- Bc. Kamila Zelená, vedoucí služby a metodička, Ponton, z.s.,
- Mgr. Hana Vavřincová, vedoucí Centra adiktologických služeb, Magdaléna, o.p.s.,
- Bc. Radka Jarolímová, DiS, ředitelka, Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje,
- PhDr. Marie Pilíková, Odbor řízení projektů a dotací, Město Příbram.

Realizace projektu: 01.05.2020 – 30.04.2022

Obsah

PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB – VÝZNAM, ÚČEL, PŘEDPOKLADY ÚSPĚŠNOSTI	6
VÝCHODISKA ZPRACOVÁNÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	7
LEGISLATIVNÍ VÝCHODISKA.....	7
TEORETICKÁ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA.....	8
ÚZEMNÍ VYMEZENÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SPRÁVNÍM OBVODU ORP PŘÍBRAM	11
ANALYTICKÁ ČÁST	13
DEMOGRAFICKÁ A SOUVISEJÍCÍ SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA	14
VÝVOJ POČTU OBYVATEL V LETECH 2010–2019	15
VÝVOJ VĚKOVÉHO SLOŽENÍ OBYVATEL DLE VĚKOVÝCH SKUPIN	18
VÝVOJ VĚKOVÉHO SLOŽENÍ OBYVATEL DLE EKONOMICKÝCH SKUPIN.....	21
VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA.....	22
PROJEKCE OBYVATEL	23
<i>Projekce obyvatel do roku 2030 dle prognózy ČSÚ.....</i>	<i>23</i>
<i>Projekce obyvatel do roku 2030 dle trendu ORP Příbram.....</i>	<i>26</i>
<i>Projekce obyvatel ORP Příbram do roku 2030 dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ</i>	<i>28</i>
SOUVISEJÍCÍ SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA.....	30
ANALÝZA POTŘEBNOSTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP PŘÍBRAM.....	34
POTŘEBNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ.....	35
<i>Potřeba sociálních služeb – kvalifikovaný odhad s využitím sekundárních dat.....</i>	<i>36</i>
<i>Rozbor finanční problémovosti prostřednictvím analýzy exekucí a bankrotů.....</i>	<i>37</i>
<i>Potřeba sociálních služeb z pohledu samospráv obcí.....</i>	<i>40</i>
<i>Potřeba sociálních služeb z pohledu poskytovatelů sociálních služeb.....</i>	<i>43</i>
<i>Potřeba sociálních služeb z pohledu obyvatel obcí řešeného území SO ORP Příbram</i>	<i>45</i>
<i>Potřeba sociálních služeb z pohledu bezpečnostních složek řešeného území SO ORP Příbram</i>	<i>50</i>
ANALÝZA NABÍDKY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SO ORP PŘÍBRAM	51
PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SE SÍDLEM / PRACOVIŠTĚM V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ.....	52
NABÍDKA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB Z POHLEDU OBYVATEL REGIONU.....	59
CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V REGIONU DLE ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ S POSKYTOVATELI	61
INFORMOVÁNÍ O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V REGIONU	63
<i>Informovanost z pohledu poskytovatelů sociálních služeb</i>	<i>63</i>
<i>Informovanost z pohledu obcí.....</i>	<i>64</i>
<i>Informovanost z pohledu zástupců bezpečnostních sborů</i>	<i>64</i>
<i>Informovanost z pohledu veřejnosti</i>	<i>65</i>
ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	66
FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB OBCEMI V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ SO ORP PŘÍBRAM	67
SHRNUTÍ KLÍČOVÝCH ZÁVĚRŮ PROBLEMATIKY FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZE STRANY POSKYTOVATELŮ ...	69

ANALÝZA RELEVANTNÍCH ÚZEMNÍCH / SEKTOROVÝCH ROZVOJOVÝCH DOKUMENTŮ	70
PŘEHLED ANALYZOVANÝCH DOKUMENTŮ	70
KONCEPČNÍ DOKUMENTY NA KRAJSKÉ ÚROVNI	71
<i>Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019–2024</i>	<i>71</i>
<i>Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji 2020–2022</i>	<i>74</i>
KONCEPČNÍ DOKUMENTY NA ÚROVNI SO ORP PŘÍBRAM.....	78
<i>Strategie území správního obvodu ORP Příbram</i>	<i>78</i>
<i>Místní akční plán vzdělávání pro ORP Příbram (MAP II)</i>	<i>81</i>
KONCEPČNÍ DOKUMENTY NA MIKROREGIONÁLNÍ ÚROVNI	81
KONCEPČNÍ DOKUMENTY NA MUNICIPALNÍ ÚROVNI	82
<i>Přehled municipálních rozvojových dokumentů obcí s relevantními výstupy v sociální oblasti</i>	<i>82</i>
<i>Rozvojové dokumenty města Příbram</i>	<i>84</i>
ZAPOJENÍ VÝSTUPŮ SPRSS MAS PODBRDSKO A MAS BRDY - VLTAVA	89
SPRSS BRDY-VLTAVA.....	90
SPRSS PODBRDSKO	96
VZÁJEMNÉ PRŮNIKY SPRSS PODBRDSKO A SPRSS BRDY-VLTAVA.....	99
SWOT ANALÝZA.....	101
VÝROKY SWOT ANALÝZY	102
HLAVNÍ VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST SPRSS	103
NÁVRHOVÁ ČÁST.....	105
KLÍČOVÉ PARAMETRY FORMULACE NÁVRHOVÉ ČÁSTI SPRSS	105
STRATEGICKÁ VIZE ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	106
STRATEGICKÉ ROZVOJOVÉ CÍLE A OPATŘENÍ.....	106
SC1 SOCIÁLNÍ CONTROLLING.....	107
<i>Specifikace zaměření</i>	<i>107</i>
<i>Východiska zařazení cíle</i>	<i>107</i>
<i>Návrh rozvojových opatření.....</i>	<i>107</i>
SC2 SOCIÁLNÍ MARKETING	109
<i>Specifikace zaměření</i>	<i>109</i>
<i>Východiska zařazení cíle</i>	<i>109</i>
<i>Návrh rozvojových opatření.....</i>	<i>109</i>
SC3 SPECIFIKACE POTŘEBNOSTI	111
<i>Specifikace zaměření</i>	<i>111</i>
<i>Východiska zařazení cíle</i>	<i>111</i>
<i>Návrh rozvojových opatření.....</i>	<i>111</i>
SC4 ROZVOJ SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ A ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	112
<i>Specifikace zaměření</i>	<i>112</i>
<i>Východiska zařazení cíle</i>	<i>112</i>
<i>Návrh rozvojových opatření.....</i>	<i>124</i>

NÁVRH IMPLEMENTACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SPRÁVNÍM

OBVODU ORP PŘÍBRAM..... 126

REALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SPRÁVNÍM OBVODU ORP PŘÍBRAM..... 126

MONITORING REALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SPRÁVNÍM OBVODU SO ORP

PŘÍBRAM 127

ZPŮSOB AKTUALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SPRÁVNÍM OBVODU ORP

PŘÍBRAM 127

HLAVNÍ PŘÍLOHY 128

PŘÍLOHA Č. 1 – POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE SÍDLA / ZAŘÍZENÍ / PRACOVIŠTĚ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ . 128

PŘÍLOHA Č. 2 – SOCIÁLNÍ SLUŽBY VE MĚSTĚ PŘÍBRAM 129

PŘÍLOHA Č. 3 – DALŠÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY V RÁMCI OKRESU PŘÍBRAM 133

PŘÍLOHA Č. 4 – STATISTIKA RESPONDENTŮ TERÉNNÍCH ŠETŘENÍ 135

SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A OBRÁZKŮ 137

Plánování sociálních služeb – význam, účel, předpoklady úspěšnosti

Plánování, v obecném vymezení jako klíčovou manažerskou funkci, lze charakterizovat jako rozhodovací proces volby cílů a prostředků k jejich dosažení. Jde o manažerskou aktivitu zaměřenou na budoucí vývoj organizace, územního celku či věcně definované oblasti, určující čeho, a jak má být dosaženo. Plánování je výchozím procesem, který předchází výkon všech ostatních manažerských funkcí. Plánování je tedy základ kvalitního fungování každé činnosti, každé oblasti.

Plán představuje jakýkoliv promyšlený, uvědomělý postup budoucích činností. Plánování v jakékoliv oblasti obecně plní následující úkoly:

- je nástrojem rozvoje řešené oblasti – směr rozvoje oblasti se má určovat především plány, její vývoj by tak neměl být odkázán jen na ad hoc aktivity ovlivňované aktuálním děním. Plány musí být základním nástrojem určujícím budoucí rozvoj řešené oblasti. Prostřednictvím plánů se musí realizovat rozhodující změny směřující k rozvoji dané oblasti,
- je prostředkem zabezpečujícím řízení a koordinaci realizace plánovaného rozvoje v dané oblasti.

Plánování sociálních služeb lze s ohledem na výše uvedené specifikovat jako určování opatření a aktivit, jejichž realizací dojde k uspokojení potřeb obyvatel území v sociální oblasti. Na základě analýzy stávající nabídky sociálních služeb a potřebnosti služeb v území se zapojením klíčových aktérů řešené oblasti sociálních služeb jsou definovány cíle a jednotlivé kroky, které cíle naplňují a tím stabilizují a rozvíjí segment sociálních služeb v území ve vazbě na skutečný stav a vývoj potřeb v této oblasti.

Klíčový význam plánování sociálních služeb tak spočívá ve zmapování současných podmínek v oblasti sociálních služeb, specifikaci potřeb a požadavků z území a navržení optimálních řešení pro zajištění rovnováhy mezi sociální potřebností (poptávkou po sociálních službách) a nabídkou sociálních služeb. Účelem zpracování je vytvoření dokumentu (konceptního materiálu), který poskytne dostatečnou argumentační základnu pro následnou praktickou realizaci plánů v oblasti sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram a v návaznosti na širší území Středočeského kraje. Základní předpoklady úspěšnosti procesu plánování sociálních služeb jsou:

- zapojení maximálního množství relevantních územních aktérů (uživatelé, obyvatelé, volení zástupci obcí, poskytovatelé sociálních služeb),
- komunikace v rámci širšího území (Středočeský kraj),
- přesvědčení starostů obcí, že plánování rozvoje sociálních služeb má smysl a je i pro další vývoj jejich obce užitečné a nutné.

První dva specifikované předpoklady byly v rámci procesu plánování sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram efektivně splněny, úspěšnost třetího kritéria prozatím není stoprocentní a odvíjí se od nesprávně nastaveného a interpretovaného postavení obcí ve vztahu ke svým potřebným občanům.

Východiska zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb

Kromě předpokladu kladného vnímání přínosů plánování sociálních služeb představiteli řešeného území lze specifikovat 2 skupiny základních východisek pro zpracování a následnou realizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram. Jedná se o východiska:

- legislativní,
- teoretická a metodologická.

Legislativní východiska

Hlavní legislativní východiska jsou obsažena ve dvou stěžejních zákonech:

- zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zák. č. 108/2006, Sb., o sociálních službách.

Zákon o obcích konstatuje v § 2, odst. (2), že „obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem“. Obec je tedy přímo z podstaty své existence pečovat o potřeby svých občanů, a to i o potřeby v sociální oblasti. V § 35 zákona o obcích, odst. (2) je do samostatné působnosti obce zařazena povinnost pečovat ve svém územním obvodu v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi **o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů**. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Zákon o obcích v § 50, odst. (1), písm. a) specifikuje též předmět činnosti svazků obcí, kdy tímto předmětem mohou být zejména „úkoly v oblasti školství, **sociální péče**, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata.“

Zákon o sociálních službách určuje v § 5, odst. (3), že „V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle tohoto zákona také obce a kraje.“ V § 90 zákon o sociálních službách umožňuje osobám požádat o poskytnutí sociální služby takto: „Osoba může požádat o poskytnutí sociální služby poskytovatele sociálních služeb nebo může požádat obec, ve které má trvalý nebo hlášený pobyt, o zprostředkování možnosti poskytnutí sociální služby anebo o zprostředkování kontaktu s poskytovatelem sociálních služeb.“

Obec přitom dle ustanovení § 94 řešeného zákona:

- a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,

- d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích,
- f) spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob.

Iniciace koncepčních řešení sociálních služeb v regionech by tedy měla z hlediska právní povinnosti primárně vycházet z obcí, popř. z uskupení, která hájí zájmy zúčastněných obcí. Tento předpoklad byl v rámci projektu Plánování sociálních služeb na území SO ORP Příbram splněn a roli tvůrce a organizátora přípravy koncepčních řešení v oblasti sociálních služeb převzalo vč. zajištění komunikace této problematiky v řešeném území město Příbram, které v rámci projektu navázalo spolupráci jak s obcemi v řešeném území, tak s Místními akčními skupinami jakožto klíčovými územními partnery působícími taktéž v sociální oblasti a sdružujícími obce z území ORP.

Teoretická a metodologická východiska

V ČR neexistuje na rozdíl například od oblasti všeobecného rozvoje obcí žádná ucelená jednotná metodika střednědobého plánování sociálních služeb. Existují pouze dílčí publikace a výstupy projektů (některé již nejsou dohledatelné), které základní teoretická východiska a metodické pilíře zpracování koncepčního dokumentu v oblasti sociálních služeb specifikují a charakterizují. Nejvíce popisovanou metodou je metoda komunitního plánování, tedy metoda, při které se zapojují v průběhu celého procesu do plánování sociálních služeb všichni relevantní aktéři z řad odborné i laické veřejnosti (poskytovatelé, uživatelé, zadavatelé sociálních služeb, veřejnost, představitelé obcí, neziskových organizací a další účastníci).

Z hlediska teorie metodologie plánování se v rámci zpracovávání koncepčních dokumentů realizují tři základní skupiny plánovacích činností, které se postupně zabývají:

- specifikací výchozího stavu (organizace, procesy, politika, potřebnost v území, aktuální situace),
- definováním zamýšleného, cílového stavu,
- stanovením prostředků, cest, nástrojů, prostřednictvím kterých bude plánovaného cílového stavu dosaženo.

V rámci uvedených skupin plánovacích činností obsahuje plánování jako klíčová manažerská funkce následující kroky:

- analýzu výchozí situace a všech relevantních podmínek,
- definování cílů v řešené oblasti,

- formulování celkové strategie pro jejich dosažení,
- vytvoření uceleného souboru plánů pro integrování a koordinování činností v dané oblasti.

Plán (někdy také program či koncepce) je následně **výstupem** procesu plánování. Specifikuje **racionální cestu** (vymezení postupů, opatření, aktivit, či priorit) k dosažení stanovených cílů. Součástí plán je též návrh kroků k jeho plnění (realizaci, implementaci).

Z hlediska zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách je „střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb strategický dokument obce nebo kraje schválený na dobu 3 let, který je výsledkem **aktivního zjišťování potřeb osob na území obce** nebo kraje a **hledání způsobů jejich uspokojování** s využitím dostupných zdrojů; jeho obsahem je souhrn a výsledky podkladových analýz a dat, popis způsobu zpracování plánu včetně vymezení spolupráce s obcemi, s poskytovateli sociálních služeb a osobami, kterým jsou sociální služby poskytovány, popis a analýza dostupných zdrojů a potřeb osob, kterým jsou sociální služby určeny, včetně ekonomického vyhodnocení, strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb obsahující popis budoucího žádoucího stavu a opatření, jejichž prostřednictvím by mělo být tohoto stavu dosaženo, povinnosti zúčastněných subjektů, postup sledování a vyhodnocování plnění plánu včetně způsobu, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb a způsob zajištění sítě sociálních služeb na území kraje.“

Zpracovatelé Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram postupovali podle vlastních metodických postupů s podporou metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva pro místní rozvoj (www.obcepro.cz).

Postup zpracování má dvě základní části:

- analytickou část,
- návrhovou část.

Pro přípravu **analytické části** Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram byl realizován sběr a zpracování podkladů z více relevantních zdrojů.

Data byla čerpána:

- a) z administrativních zdrojů (zejména ČSÚ, MPSV, Středočeský kraj, ORP Příbram, MFČR, Mapa kriminality, Mapa exekucí, Mapa služeb, Mapa bankrotů),
- b) ze zdrojů obcí a dalších územních aktérů (webové stránky – obce, poskytovatelé sociálních služeb),
- c) z dotazníkového šetření mezi obyvateli obcí řešeného území,
- d) z řízených rozhovorů se zástupci obcí, poskytovatelů sociálních služeb, představitelů Policie ČR),
- e) ze všech územně a tematicky relevantních dokumentů.

Na základě vyhodnocení dat byly zpracovány následující analýzy:

- a) demografická analýza,
- b) analýza dostupných sociálních služeb v řešeném území:
 - registrované sociální služby (data - Registr MPSV, podrobná data z území od poskytovatelů),
 - další sociální služby (data od poskytovatelů),

- c) analýza potřebnosti sociálních služeb,
- d) analýza finančních toků v sociálních službách:
 - výdaje na sociální služby – obce,
 - hlavní problémy financování sociálních služeb,
- e) analýza plánů sociálních služeb a relevantních strategických dokumentů,
- f) analytický souhrn – manažerské shrnutí hlavních zjištění dílčích analýz.

Návrhová část Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram je s ohledem na zaměření dokumentu a relevantní návrhové období systematizována do dvou úrovní:

- strategické (dlouhodobé),
- taktické (střednědobé).

Strategickou úroveň tvoří vize rozvoje sociálních služeb a strategické cíle. Taktická úroveň identifikuje opatření naplňující jednotlivé strategické cíle.

Do procesu plánování byli zahrnuti všichni **relevantní územní aktéři**:

- poskytovatelé sociálních služeb,
- obce,
- základní a mateřské školy,
- Policie ČR,
- Místní akční skupiny,
- KÚ Středočeského kraje,
- Agentura pro sociální začleňování,
- OSPOD,
- obyvatelé obcí v řešeném území.

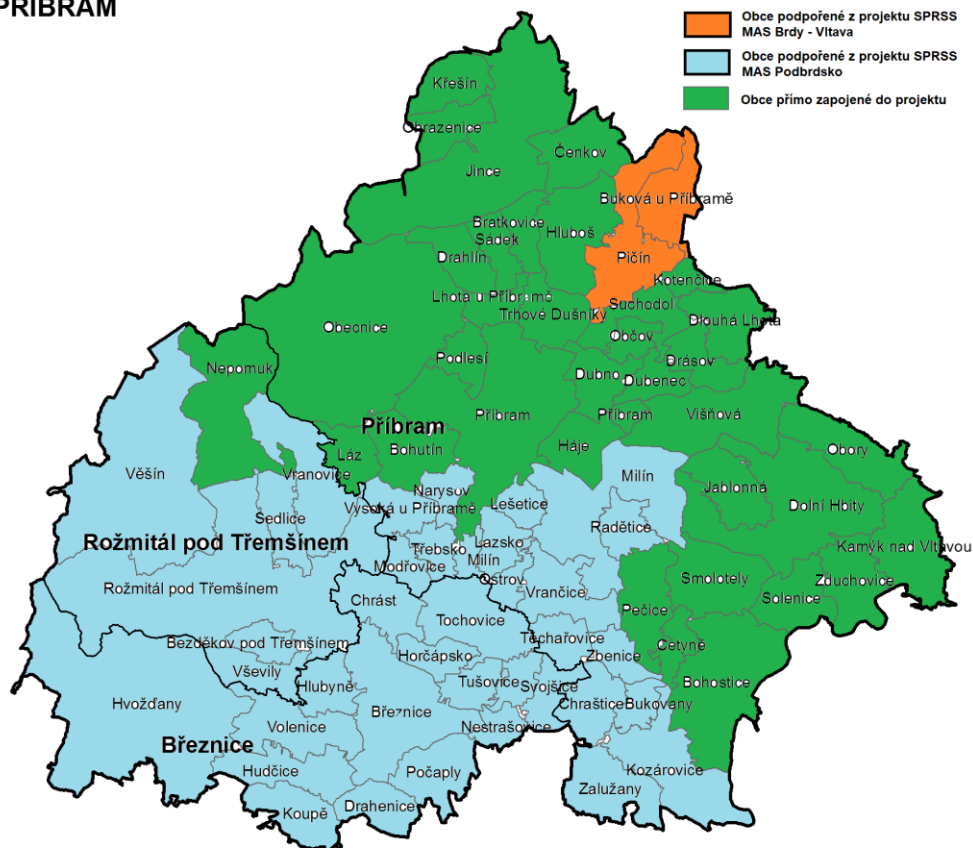
Územní vymezení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram, je zpracováván pro celé území SO ORP Příbram. Na části území však bylo střednědobé plánování sociálních služeb již podpořeno jinými projekty z Operačního programu zaměstnanost, proto aktuálně zpracováváný SPRSS přímo podporuje plánování v území, které ještě projektovou podporu nečerpalo a do jednotného plánu za celé území SO ORP Příbram jsou již zpracované dokumenty implementovány. Řešené území SPRSS SO ORP Příbram s přímou projektovou podporou je vymezeno 35 obcemi:

Bohostice, Bohutín, Bratkovice, Cetyně, Čenkov, Dlouhá Lhota, Dolní Hbity, Drahlín, Drásov, Dubenec, Dubno, Háje, Hluboš, Jablonná, Jince, Kamýk nad Vltavou, Kotenčice, Křešín, Láz, Lhota u Příbramě, Nepomuk, Občov, Obecnice, Obory, Ohrazenice, Pečice, Podlesí, Příbram, Sádek, Smolotely, Solenice, Suchodol, Trhové Dušníky, Višňová, Zduchovice.

Celé území SO ORP Příbram se specifikací podpor zpracování SPRSS dokumentuje následující mapa:

SO ORP PŘÍBRAM

Zdroj: mapový podklad - ČSÚ (www.czso.cz), data a zpracování vlastní

Správní obvod ORP Příbram leží na jihozápadní periférii Středočeského kraje a hraničí s Plzeňským a Jihočeským krajem. V rámci SO ORP Středočeského kraje vykazuje 4. největší počet obcí a 3. největší rozlohu. Ve správní obvodu ORP Příbram žije 5 % obyvatel Středočeského kraje. Dle statistické ročenky Středočeského kraje za rok 2020 vykazuje SO ORP Příbram největší podíl nezaměstnaných osob v celém kraji.

Území přímo podpořené z realizovaného projektu tvoří 35 obcí, ve kterých žije téměř 73 % všech obyvatel správní obvodu ORP Příbram. 2/3 území tvoří obce s méně než 500 obyvateli. Největším městem je Příbram s téměř polovinou obyvatel celého území správního obvodu.

Na řešené území jsou obyvatelům k dispozici mateřské školy v 15 obcích a základní školy v 10 obcích. Celkem je v řešeném území lokalizováno 33 mateřských škol, 18 základních škol a 2 základní umělecké školy.

Zdravotní péče je koncentrována zejména v Příbrami, kde praktikuje dle Registru ÚZIS 178 poskytovatelů zdravotních služeb. V Příbrami je též lokalizovaná nemocnice. Zdravotnická ambulantní zařízení se dále nachází v 9 obcích řešeného území. V 7 obcích je k dispozici praktický lékař pro dospělé, zubní péče je dostupná ve 3 obcích, praktický lékař pro děti a dorost a gynekologická ambulance je ve 2 obcích. Zdravotní péče je spádově dostupná zejména v Příbrami.

ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb SO ORP Příbram se zaměřuje nejen na hodnocení a interpretaci relevantních sekundárních dat z prověřených zdrojů, ale i na vyhodnocování výsledků sběru primárních dat, tj. z vlastních šetření, která proběhla v rámci realizace sběru podkladů pro sestavení SPRSS. Celkově proběhla 4 šetření:

Aktéři sociálních služeb	Forma sběru dat a informací	Typ vstupních dat primární/sekundární
Obce – vedení obce	řízený rozhovor	primární
Veřejnost	dotazník	primární
Poskytovatelé sociálních služeb	řízený rozhovor	primární
Zástupci bezpečnostních složek	řízený rozhovor	primární

Na základě zpracování a vyhodnocení primárních a sekundárních dat bylo vytvořeno 6 dílčích analýz:

- A1_Analýza potřebnosti sociálních služeb.
- A2_Analýza nabídky sociálních služeb.
- A3_Demografická a související socioekonomická analýza.
- A4_Analýza financování.
- A5_Analýza rozvojových dokumentů.
- A6_Zapojení SPRSS_Podbrdsko_Brdy-Vltava.

Zdůvodnění územního vymezení pro zpracování dat a dílčích analýz a vazba na pokrytí celého území SO ORP Příbram finálním dokumentem SPRSS je vysvětlena v předchozí kapitole.

Analytická část byla projednána s projektovými pracovními skupinami – stálou pracovní skupinou a další konzultační skupinou.

Z výsledků dílčích analýz a na základě projednání v pracovních skupinách byly sestaveny přehledné analytické závěry ve formě SWOT analýzy a východisek pro zpracování návrhové části.

Demografická a související socioekonomická analýza

Demografická analýza pro ORP Příbram je zpracována za dvě vybraná období, přičemž 1. období je sledováno v rozmezí let 2010–2019 a druhé období v rozmezí let 2019–2030, pro které je zpracována demografická prognóza. V rámci demografické analýzy jsou využita sekundární data Českého statistického úřadu.

V nadcházejících kapitolách jsou sledovány základní demografické charakteristiky - vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, přírůstek stěhováním, a věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Prognóza do roku 2030 ovšem nezachycuje demografické změny v rámci pandemie COVID-19, kterou byla populace Česka zasažena v letech 2020-2021, jelikož za tyto roky nebyly k datu zpracování k dispozici příslušná demografická data. Výchozí rok pro prognózu je tedy rok 2019. Jaký vliv bude mít pandemie onemocnění Covid-19 na počet a strukturu obyvatel se teprve dozvíme v rámci budoucího zveřejnění demografických dat za rok 2020. Obecně ale platí, že takovéto nepředpokládané události znamenají ve vývoji obyvatelstva výkyv, který se velmi pravděpodobně vrátí po určité době do normálu.

Související socioekonomická analýza se zaměřuje na základní vývojové trendy ekonomiky a trhu práce SO ORP Příbram s vazbou na potenciální sociální problémovost obyvatel v regionu.

Vývoj počtu obyvatel v letech 2010–2019

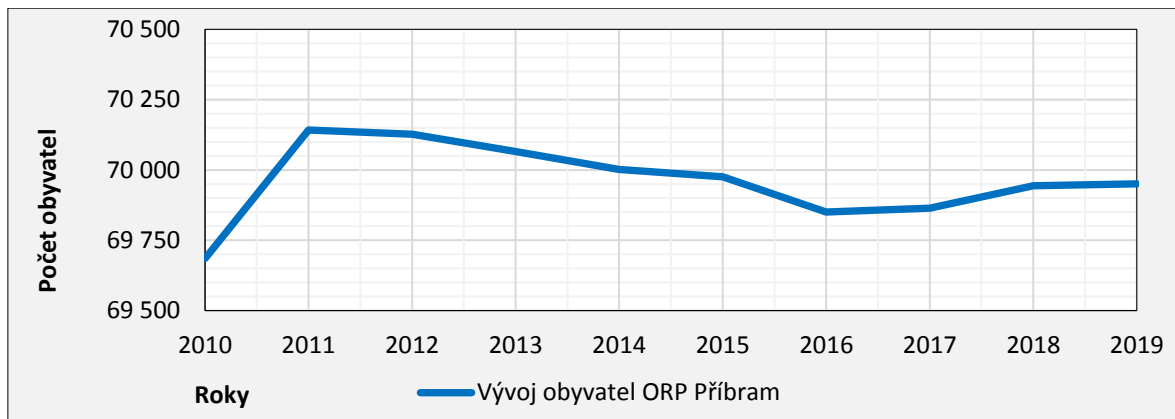
Tab. 1 – Vývoj obyvatelstva ORP Příbram, stav k 31. 12. 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Muži	34 092	34 412	34 425	34 359	34 359	34 381	34 330	34 347	34 380	34 326
Ženy	35 593	35 730	35 702	35 707	35 643	35 595	35 521	35 517	35 564	35 625
Celkem	69 685	70 142	70 127	70 066	70 002	69 976	69 851	69 864	69 944	69 951

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

Vývoj celkového počtu obyvatel v ORP Příbram má ve sledovaném období (2010 – 2019) mírně klesající charakteristiku. Od nárůstu v roce 2011 počet obyvatel až do roku 2016 klesá. Od roku 2016 zde dochází ke stagnaci počtu obyvatel s mírně stoupající tendencí (viz graf 1).

Graf 1 – Vývoj obyvatelstva ORP Příbram, stav k 31. 12. 2010–2019

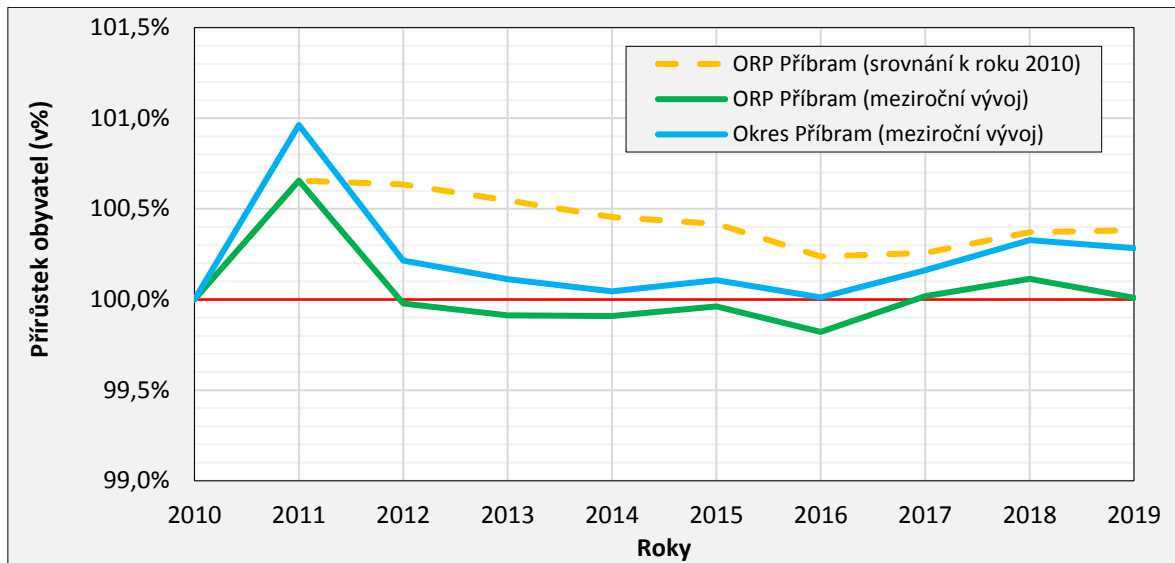
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Následující graf zachycuje ORP Příbram ve srovnání s okresem Příbram v meziročním vývoji počtu obyvatel. Z grafu je patrné, že meziroční vývoj počtu obyvatel kopíruje trend vývoje širšího území okresu Příbram.

Rovněž je v grafu zachycen vývoj celkového počtu obyvatel, který je počítán k výchozímu roku 2010. Výchozí rok je znázorněn hodnotou 100 % a v absolutním vyjádření v případě ORP Příbram odpovídá hodnotě 69 685 obyvatel. Zaznamenaný výkyv v roce 2011 je primárně způsoben úpravou dat z výsledků SLDB 2011.

Graf 2 – Srovnání meziročního počtu obyvatel v %, ORP Příbram 2010–2019

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Celkový vývoj obyvatelstva ovlivňují dvě základní složky tohoto ukazatele. První se týká mechanického pohybu obyvatel (vystěhovalí, přistěhovalí) a druhá přirozené změny obyvatel (narození, zemřelí).

Tab. 2 – Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel, ORP Příbram, 2010–2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkem obyvatel	69 685	70 142	70 127	70 066	70 002	69 976	69 851	69 864	69 944	69 951
Přirozený přírůstek	-12	-71	-89	-60	-34	-79	-69	-12	-119	-57
Živě narození	713	650	674	697	699	702	696	756	662	728
Zemřelí celkem	725	721	763	757	733	781	765	768	781	785
Přírůstek migrační	174	99	74	-1	-30	53	-56	25	199	64
Přistěhovalí	939	840	899	780	814	931	938	1 003	1 024	1 002
Vystěhovalí	765	741	825	781	844	878	994	978	825	938
Celkový přírůstek	162	28	-15	-61	-64	-26	-125	13	80	7

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

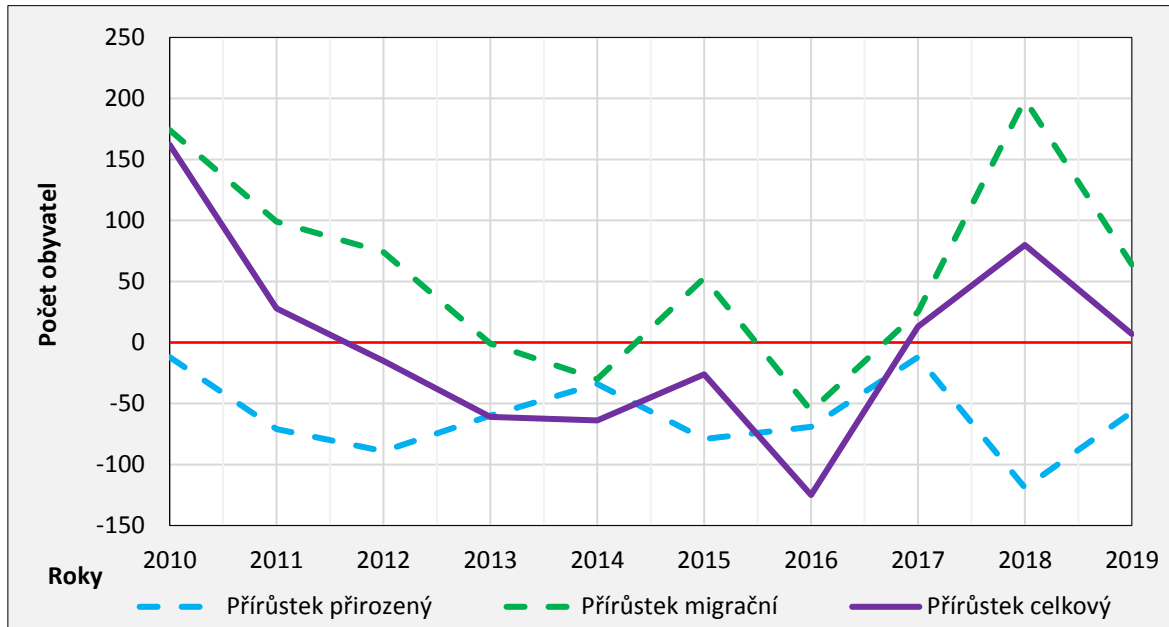
Přirozený přírůstek je výsledkem procesu rození a vymírání obyvatel. Z vývoje narozených je zřejmé ustálení hodnot v posledních 9 letech, kdy se průměrně narodilo 698 dětí za rok. Počty zemřelých se za posledních devět let také pohybují okolo stejného počtu a to 758 zemřelých ročně. S touto průměrnou hodnotou převyšují počty zemřelých počty narozených, což vede k úbytku obyvatelstva v dané oblasti. Záporné hodnoty přirozeného přírůstku má region po celé sledované období (viz. graf 3).

Z trendů v oblasti reprodukčního chování obyvatel ČR nelze předpokládat větší pozitivní výkyvy v oblasti rození dětí, spíše se bude jednat o stabilizaci na současných hodnotách. To stejné již neplatí pro hodnoty zemřelých, u kterých lze očekávat negativní výkyvy zapříčiněné silnými demografickými vlnami poválečných ročníků, které budou mít přímý vliv na záporné hodnoty přirozeného přírůstku.

Následující graf znázorňuje jak negativní hodnoty přirozeného přírůstku, tak přírůstek celkový, jehož hodnota ale není po celé období v mínusu díky převážně kladnému migračnímu saldu.

Graf 3 – Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel, 2010–2019

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj věkového složení obyvatel dle věkových skupin

Následující tabulka popisuje absolutní a relativní zastoupení obyvatel v pětiletých věkových skupinách v letech 2010 a 2019.

V souvislosti se zrušením Vojenského újezdu Brdy k 1. 1. 2016 došlo ke zmenšení výměry správního obvodu o 12 969 ha. Tím se počet obyvatel snížil o 20 osob. Pro věkovou strukturu z roku 2010 tedy nejsou data za věkové skupiny na nové území přepočtena. Změna počtu obyvatel má ale v souvislosti se znázorněním věkové struktury zanedbatelný vliv.

Tab. 3 – Vývoj věkového složení obyvatel ORP Příbram, 5leté věkové skupiny

Věkové kategorie	Absolutně		Relativně	
	2010	2019	2010	2019
0–4	3 597	3 557	5,16%	5,08%
5–9	3 205	3 491	4,60%	4,99%
10–14	3 030	3 618	4,35%	5,17%
15–19	3 823	3 181	5,48%	4,55%
20–24	4 627	3 078	6,64%	4,40%
25–29	4 788	3 993	6,87%	5,71%
30–34	5 756	4 470	8,26%	6,39%
35–39	5 715	4 663	8,20%	6,67%
40–44	4 464	6 054	6,40%	8,65%
45–49	4 702	5 429	6,75%	7,76%
50–54	4 730	4 527	6,79%	6,47%
55–59	5 377	4 565	7,71%	6,53%
60–64	5 056	4 733	7,25%	6,77%
65–69	3 500	4 884	5,02%	6,98%
70–74	2 558	4 117	3,67%	5,89%
75–79	2 227	2 617	3,19%	3,74%
80–84	1 611	1 565	2,31%	2,24%
85–89	741	957	1,06%	1,37%
90+	199	452	0,29%	0,65%

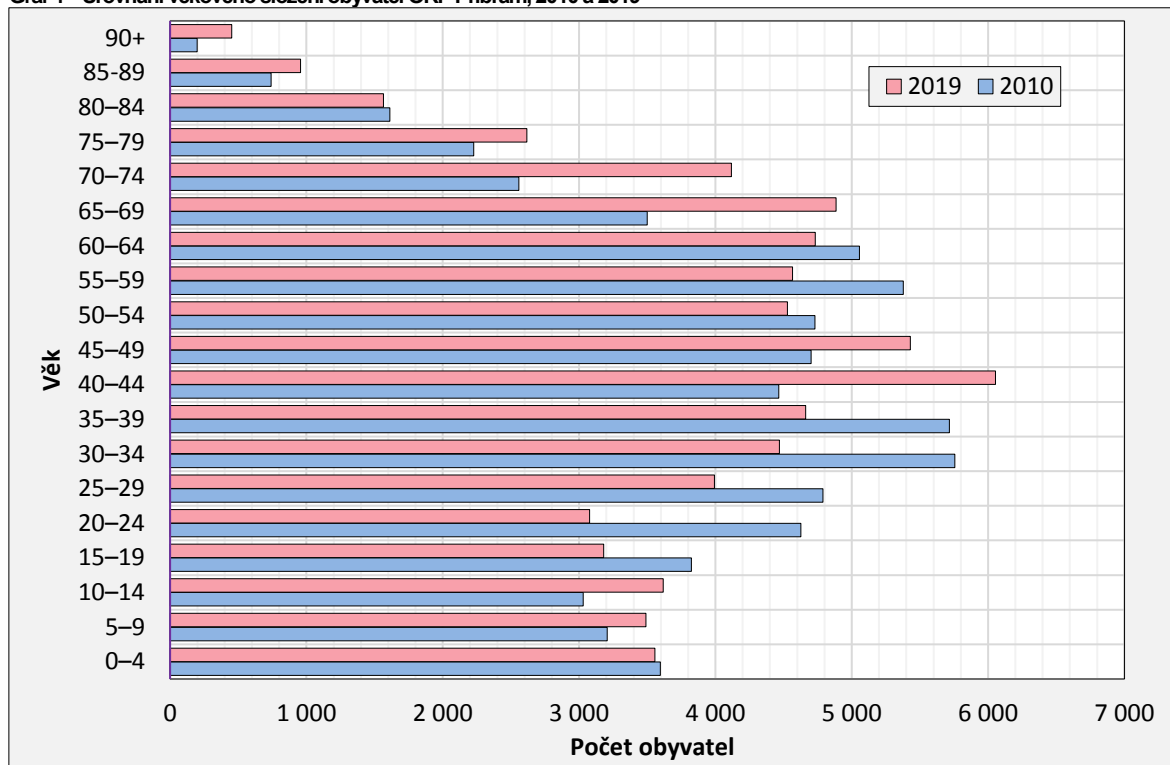
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ve sledovaném období je patrná změna v rozložení počtu obyvatel s nárůstem počtu obyvatel ve věkových skupinách nad 65 let a se silným poklesem obyvatel ve věku 15 až 39 let. Ročníky obyvatel s věkem 40 – 49 let jsou proti výchozímu roku zastoupeny v současnosti nejsilněji. Do popředí se ale dostávají také ročníky 65 až 74 let. Obyvatelé do 14 let věku jsou zastoupeny silněji než v roce 2010 s tím, že u obyvatel ve věku 0 - 4 let je již zaznamenán pokles resp. ukončení silné demografické vlny, která ovlivnila počty obyvatel ve skupině 10 -14 let.

Z hlediska vývoje populace ORP Příbram je zřejmý celkový trend stárnutí populace s demografickými vlnami, které jsou ovlivňovány silnými poválečnými ročníky, silnými ročníky 70 let a silnými ročníky let 2006–2011 (viz graf 4).

Graf 4 – Srovnání věkového složení obyvatel ORP Příbram, 2010 a 2019

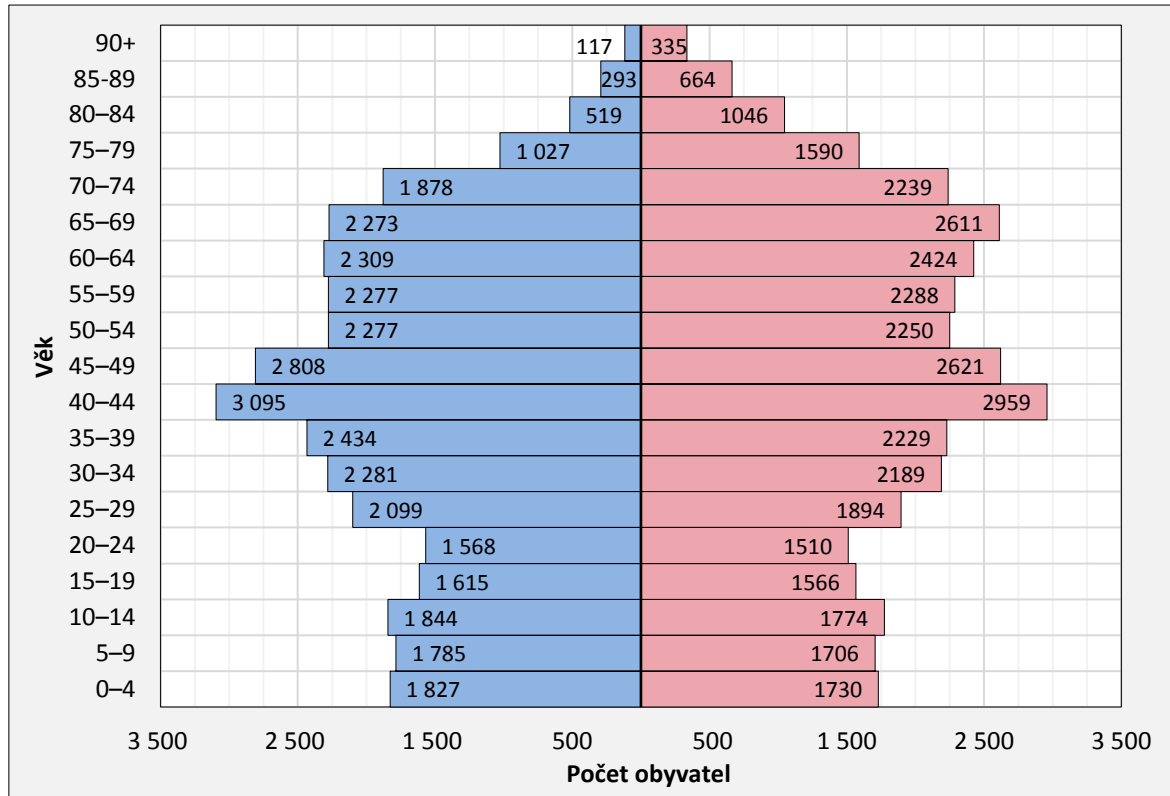
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Následující graf zobrazuje v celku rovnoměrné zastoupení mužů a žen v ORP Příbram se zvyšující se převahou žen ve věku 70let a více. Toto je zapříčiněné celkovým trendem mužské nad úmrtnosti.

V ORP Příbram měly ženy v roce 2019 naději dožití při narození 81,71, muži 75,72. V Česku mají průměrně muži při narození naději dožití 76,33let a ženy 82,10let.

Graf 5 – Věková struktura ORP Příbram dle pohlaví, 2019

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj věkového složení obyvatel dle ekonomických skupin

Ze srovnání území je patrné, že ORP Příbram vykazuje spíše negativní vývoj ve věkovém složení obyvatel, který je ovšem trendově srovnatelný s územím okresu Příbram. Negativním vývojem ve věkovém složení obyvatel je myšleno ubývání mladších věkových kategorií a přibývání starších ročníků.

Tab. 4 – Územní srovnání vývoje dle produktivních věkových skupin a pohlaví, 2010, 2015 a 2019

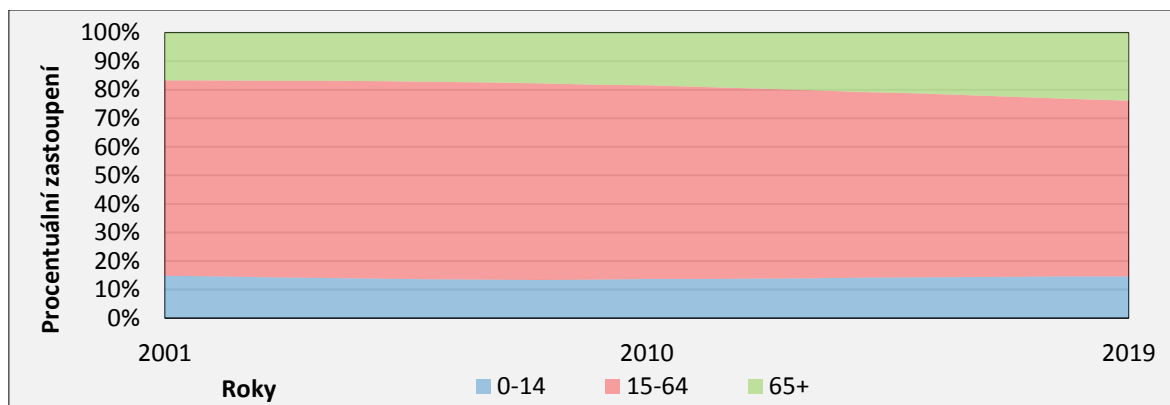
Území/rok	2010			2015			2019		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
ORP Příbram	9 832	49 018	10 835	10 336	46 683	12 957	10 666	44 693	14 592
Muži	4962	24853	4277	5257	23748	5376	5456	22763	6107
Ženy	4870	24165	6558	5079	22935	7581	5210	21930	8485
Územní srovnání	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
ORP Příbram	14,1%	70,3%	15,5%	14,8%	66,7%	18,5%	15,2%	63,9%	20,9%
Okres Příbram	14,4%	70,1%	15,5%	15,3%	67,4%	18,8%	16,1%	65,2%	21,0%

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V tabulce výše vývoj předproduktivní složky (0-14) v absolutním vyjádření sice vzrostl z hodnot z roku 2010 – 9 832 dětí a mládeže na 10 666 dětí v roce 2019 (nárůst o 8,5 %), ale tento nárůst je velmi pozvolný a nevyrovnává se s nárůstem skupiny obyvatel 65+. Zvýšení počtu poproduktivního obyvatelstva 65+ zaznamenal oproti roku 2010 nárůst z 10 836 obyvatel na 14 592 (zvýšení o 34,6 %). Toto je mimo jiné zapříčiněno jednak přicházením silných poválečných ročníků do skupiny 65+ a jednak celkovým trendem zvyšování naděje dožití, čili dožívání se vyššího věku s menším rizikem úmrtí ve vyšším věku než v předešlých letech.

Vývoj počtu produktivního obyvatelstva (15–64) představuje pokles této skupiny až do roku 2019. Celkem produktivní obyvatelstvo kleslo z hodnoty 49 038 (2010) na hodnotu 38 203 (2019), což je relativně pokles o 22 %. Celkový pokles produktivního obyvatelstva je z důvodu nižší základny 0-14let a postupnému odcházení silných poválečných ročníků do skupiny 65+. Vývoj poměru složení obyvatelstva v ekonomických věkových skupinách zobrazuje následující graf, ze kterého lze vyčíst přesuny obyvatel mezi skupinami, a to primárně s největší vahou ve prospěch postproduktivního obyvatelstva (obyvatelé starší 65 let).

Graf 6 – Vývoj poměru obyvatel ORP Příbram dle ekonomických skupin, 2001–2019

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Do vzdělanostní struktury obyvatelstva jsou započítáni obyvatelé starší 15 let.

Tab. 5 – Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného vzdělání v %, k datu SLDB 2011

Území	Nejvyšší ukončené vzdělání				
	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Středočeský kraj	16,91%	33,61%	32,45%	11,46%	0,45%
Okres Příbram	18,80%	36,04%	31,62%	9,38%	0,41%
ORP Příbram	18,47%	34,94%	32,95%	9,56%	0,33%

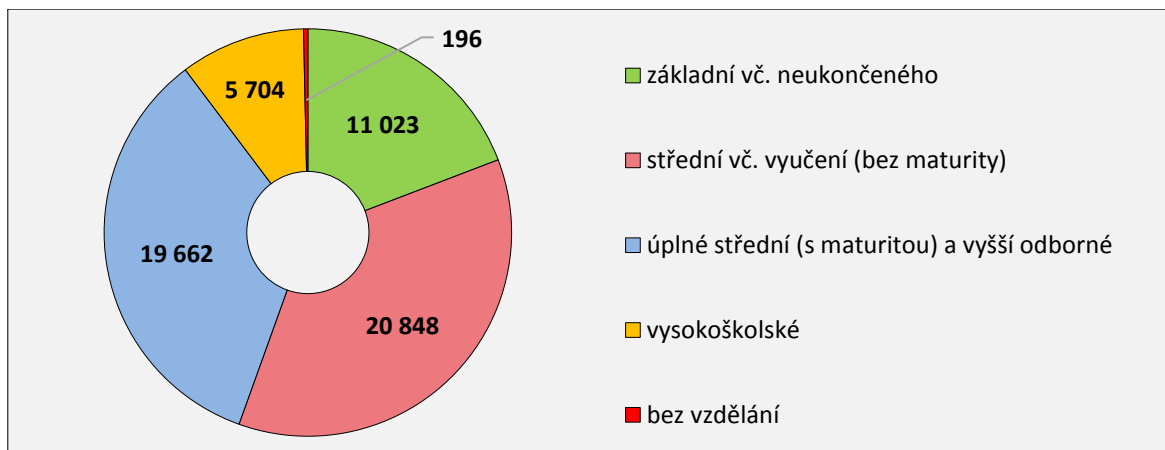
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

ORP Příbram dosahuje ve srovnání se Středočeským krajem ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva relativně podobných hodnot, což je v celku pozitivní, vzhledem k postavení ORP Příbram v jiných demografických aspektech.

V ORP Příbram mají shodně největší zastoupení skupiny se středním vzděláním bez maturity a se středním vzděláním s maturitou.

Vzdělanostní struktura regionu je zachycena v následujícím grafu, ze kterého lze vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel ORP Příbram v roce 2011, absolutní hodnoty

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dominantní je tedy vzdělání střední bez maturity, následuje úplné střední a základní včetně neukončeného.

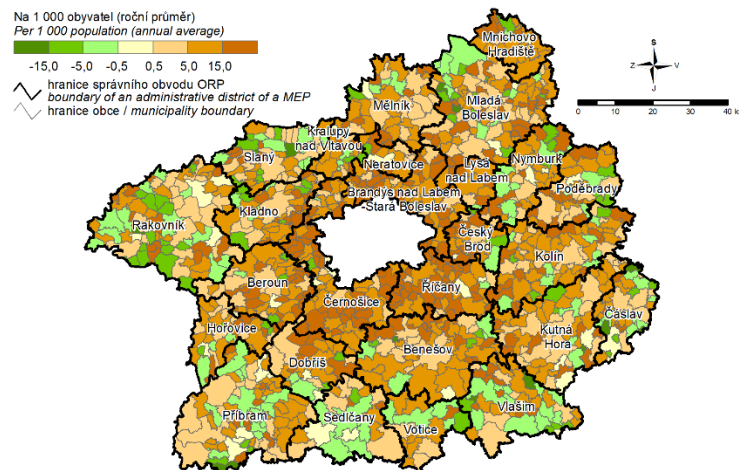
Projekce obyvatel

Projekce obyvatel do roku 2030 dle prognózy ČSÚ

Projekce obyvatel ORP Příbram do roku 2030 podle prognózy vývoje počtu obyvatel Středočeského kraje dle Českého statistického úřadu (dále jen prognózy ČSÚ) je mírně zavádějící. Zejména proto, že Středočeský kraj je výrazně ovlivněn vysokým celkovým přírůstkem v okolí hlavního města Prahy.

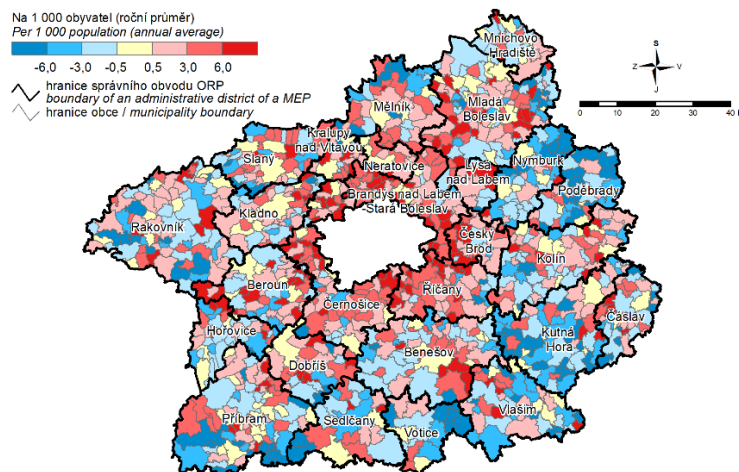
Toto je mimo jiné následek trendu tzv. suburbanizace, kdy se lidé z center větších měst vystěhovávají do předměstí, kde je vhodnější rodinné prostředí (viz obr. 1). Což se také projevilo na vzestupu porodnosti v okolí hlavního města (viz obr. 2). Zároveň mají místní obyvatelé díky blízkosti Prahy možnost výhodného dojíždění do zaměstnání a to láká i přistěhovačce z jiných krajů a ze zahraničí. Z celkového nárůstu počtu obyvatel mezi lety 2001 a 2019 se dle ČSÚ až z 60 % podílely okresy v blízkosti hlavního města. Tento migrační i přirozený přírůstek v okolí Prahy pak významně zkrusluje celkový průměr Středočeského kraje.

Obr. 1 – Přírůstek (úbytek) počtu obyvatel stěhováním podle obcí ve Středočeském kraji, 2015–2019

Zdroj: ČSÚ

Obr. 2 – Přirozený přírůstek (úbytek) počtu obyvatel podle obcí ve Středočeském kraji, 2015–2019

Zdroj: ČSÚ

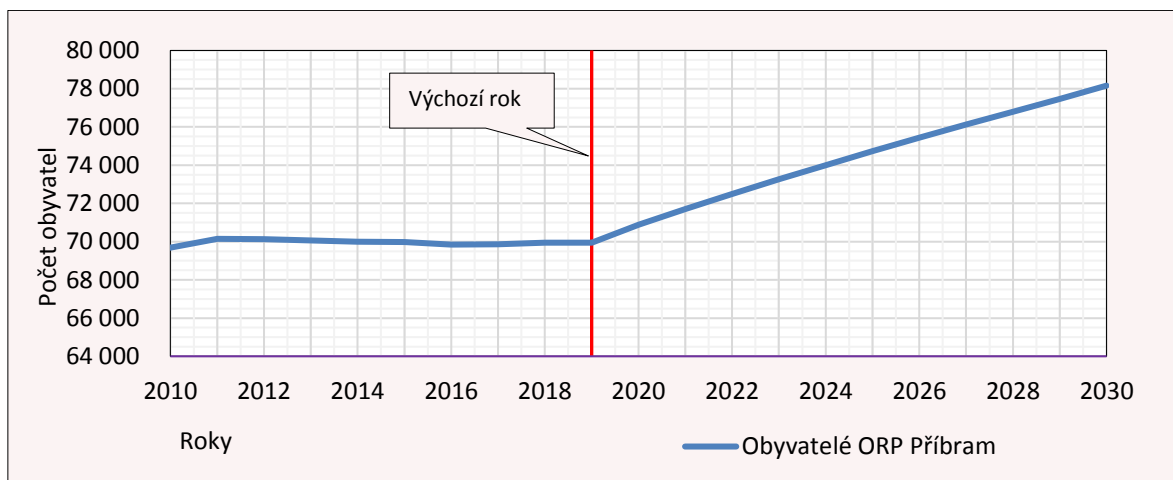
Vzhledem k tomu, že ORP Příbram je periferní oblastí Středočeského kraje a nevykazuje takové demografické trendy jako například okresy v okolí Prahy, následující prognózy nastiňující budoucí vývoj počtu obyvatel mohou být pouze orientační.

Tab. 6 – Obyvatelé ORP Příbram podle prognózy ČSÚ dle věkových skupin, 2019–2030

Věkové skupiny	Výchozí rok	Projekce k 31. 12.		
	2019	2022	2026	2030
0–4	3 557	3 534	3 350	3 248
5–9	3 491	3 467	3 529	3 359
10–14	3 618	4 084	3 990	4 085
15–19	3 181	3 672	4 626	4 646
20–24	3 078	3 086	3 542	4 473
25–29	3 993	3 599	3 236	3 593
30–34	4 470	4 425	4 140	3 555
35–39	4 663	4 366	4 239	4 105
40–44	6 054	5 623	4 872	4 701
45–49	5 429	6 605	6 683	5 691
50–54	4 527	4 876	6 392	6 997
55–59	4 565	5 160	5 466	7 003
60–64	4 733	4 227	4 705	4 995
65–69	4 884	4 838	4 271	4 443
70–74	4 117	4 397	4 394	4 026
75–79	2 617	3 296	4 023	4 079
80–84	1 565	1 744	2 337	3 083
85–89	957	958	1 054	1 437
90+	452	527	586	642
Celkem	69 951	72 483	75 437	78 160

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

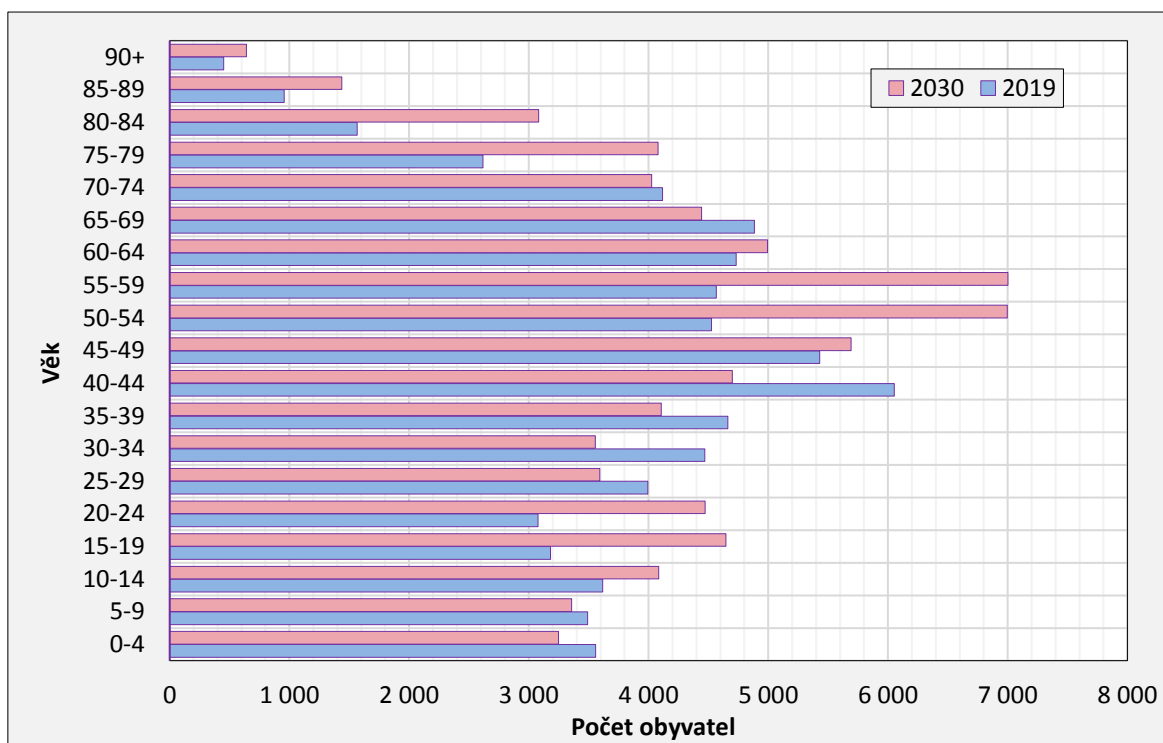
Graf 8 – Vývoj počtu obyvatel ORP Příbram dle prognózy ČSÚ, 2010–2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 9 – Věkové skupiny obyvatel ORP Příbram dle prognózy ČSÚ, 2019 a 2030

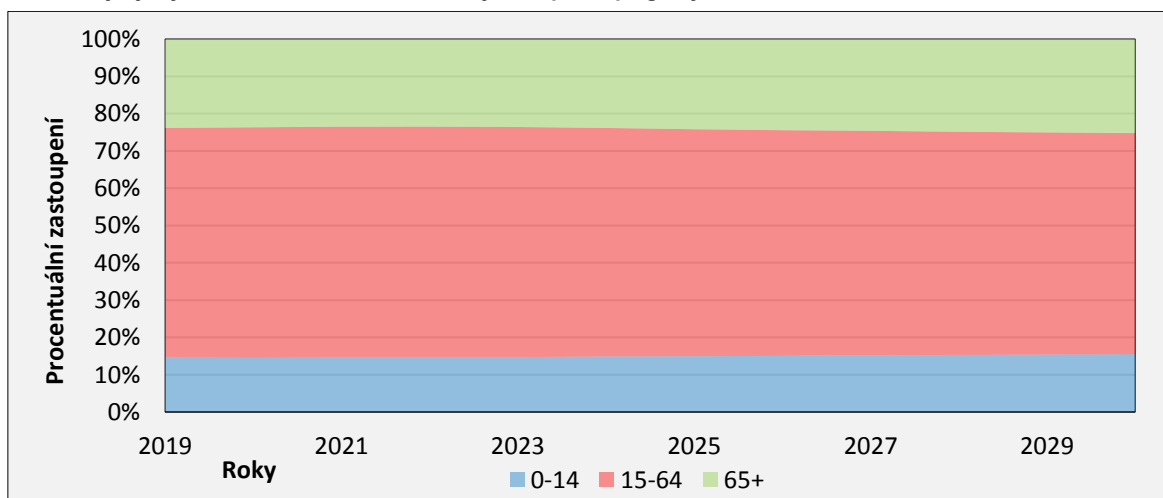

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V následujícím grafu vidíme populační scénář, který je velmi pravděpodobný, jelikož tentokrát nezahrnuje početní velikost populace ORP Příbram, ale pouze procentuální zastoupení jednotlivých ekonomických složek obyvatelstva.

V grafu je patrné, že počet obyvatel v předproduktivním věku (0-14) čeká mírný vzestup, zatímco produktivní složka obyvatel (15-64) se ustálí a lehce poklesne. V postproduktivním obyvatelstvu (65+) se ale oproti tomu zvětší zastoupení o několik procent.

Graf 10 – Vývoj obyvatel ORP Příbram dle ekonomických skupin dle prognózy ČSÚ, 2019–2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Projekce obyvatel do roku 2030 dle trendu ORP Příbram

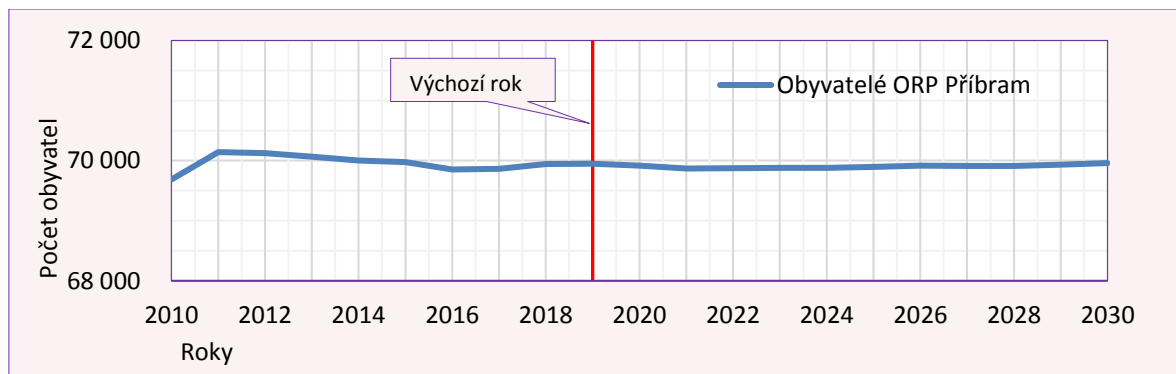
Následující tabulka a grafy znázorňují předpokládaný vývoj počtu obyvatel ORP Příbram. Oba grafy a tabulka čerpají z dosavadního trendu vývoje obyvatel ORP Příbram v letech 2010–2019, na základě matematického výpočtu podle zmíněného trendu se určuje pravděpodobnost vývoje v dalších letech za předpokladu, že trend zůstane do budoucna stejný. První graf sleduje celkový počet obyvatel do roku 2030 a druhý znázorňuje předpokládanou věkovou strukturu v roce 2030 k roku 2019.

Tab. 7 – Obyvatelé ORP Příbram podle dosavadního trendu dle věkových skupin, 2019–2030

Věkové skupiny	Výchozí rok	Projekce k 31. 12.		
	2019	2022	2026	2030
0–4	3 557	3 553	3 631	3680
5–9	3 491	3 533	3 487	3471
10–14	3 618	3 871	4 229	4578
15–19	3 181	3 058	3 109	3079
20–24	3 078	2 812	2 448	2087
25–29	3 993	3 575	3 039	2495
30–34	4 470	4 301	4 093	3871
35–39	4 663	4 124	3 181	2318
40–44	6 054	6 328	6 616	7041
45–49	5 429	5 677	6 316	6802
50–54	4 527	4 553	4 448	4373
55–59	4 565	4 216	3 969	3691
60–64	4 733	4 569	4 171	3818
65–69	4 884	4 941	5 058	5173
70–74	4 117	4 722	5 617	6474
75–79	2 617	2 792	3 193	3562
80–84	1 565	1 537	1 499	1455
85–89	957	972	988	1006
90+	452	546	672	799
Celkem	69 951	69 678	69 761	69 775

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 11 – Vývoj počtu obyvatel ORP Příbram podle dosavadního trendu, 2010–2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

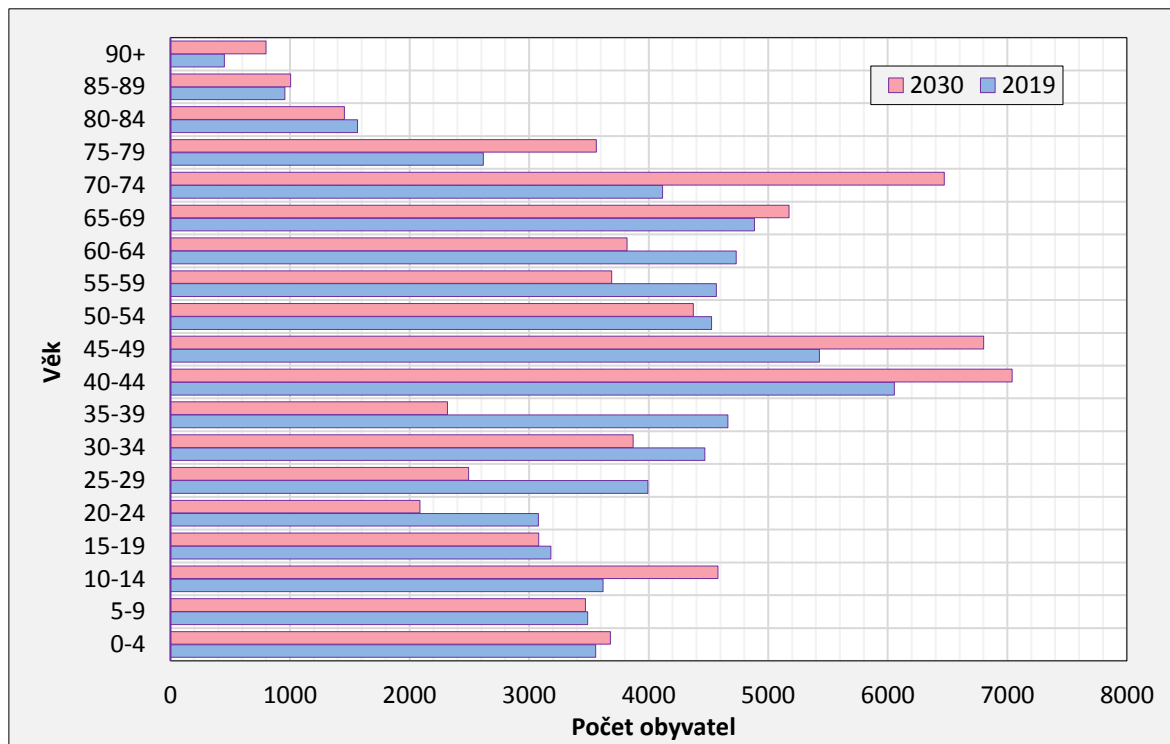

Podle předešlého grafu si bude počet obyvatel v ORP zachovávat stacionární počet kolem 70 000 obyvatel. Populaci v regionu může podle předpokladu čekat mírný pokles, ale nemělo by dojít k žádným výrazným odchýlkám.

Následující graf zachycuje pravděpodobné zastoupení počtu obyvatel v pětiletých skupinách podle matematické předpovědi. Tento scénář je ale méně pravděpodobný, jelikož se ve věkové struktuře díky matematickým výpočtům velmi prohlubují rozdíly v zastoupení jednotlivých věkových kategorií.

Je sice pravda, že v budoucnosti budou například zesilovat starší ročníky obyvatel, ale tak velká početní rozdílnost není příliš pravděpodobná.

Graf 12 – Věkové skupiny obyvatel ORP Příbram podle dosavadního trendu, 2019 a 2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Projekce obyvatel ORP Příbram do roku 2030 dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ

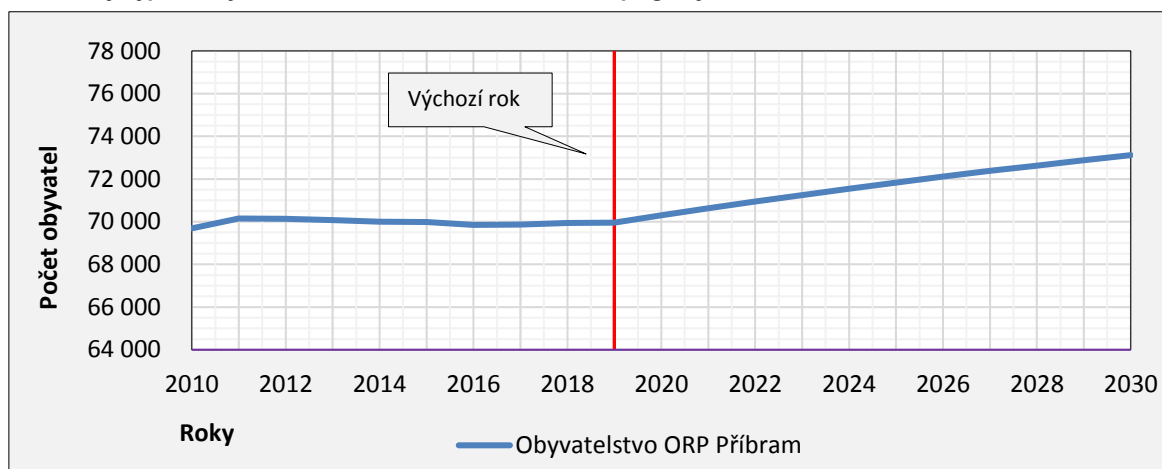
Následující tabulka a grafy ukazují předpokládaný vývoj celkového počtu obyvatel a obyvatel dle věku do roku 2030 podle kombinace prognózy ČSÚ a výpočtu projekce dle dosavadního trendu vývoje obyvatel v ORP Příbram. Tato kombinace počítá s předpokladem ČSÚ, že se počet obyvatel v celém Středočeském kraji v budoucím období bude zvedat. Zároveň ale respektuje přirozený vývoj počtu obyvatel ORP Příbram do roku 2019, který už tak stoupající není.

Tab. 8 – Obyvatelé ORP Příbram dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ dle věkových skupin, 2019–2030

Věkové skupiny	Výchozí rok	Projekce k 31. 12.		
	2019	2022	2026	2030
0–4	3 557	3 543	3 490	3 464
5–9	3 491	3 500	3 508	3 415
10–14	3 618	3 977	4 109	4 332
15–19	3 181	3 365	3 867	3 863
20–24	3 078	2 949	2 995	3 280
25–29	3 993	3 587	3 138	3 044
30–34	4 470	4 363	4 117	3 713
35–39	4 663	4 245	3 710	3 212
40–44	6 054	5 975	5 744	5 871
45–49	5 429	6 141	6 500	6 246
50–54	4 527	4 714	5 420	5 685
55–59	4 565	4 688	4 718	5 347
60–64	4 733	4 398	4 438	4 407
65–69	4 884	4 890	4 664	4 808
70–74	4 117	4 560	5 005	5 250
75–79	2 617	3 044	3 608	3 820
80–84	1 565	1 640	1 918	2 269
85–89	957	965	1 021	1 222
90+	452	536	629	721
Celkem	69 951	71 081	72 599	73 968

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

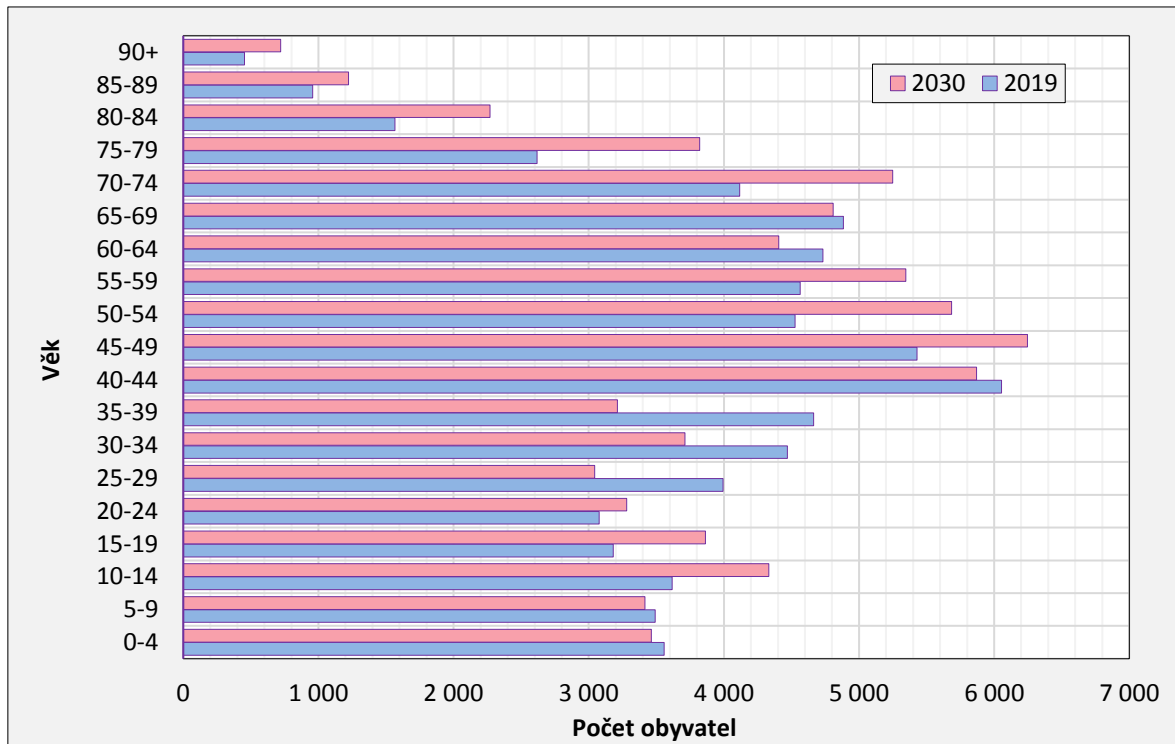
Graf 13 – Vývoj počtu obyvatel ORP Příbram dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2010–2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 14 – Věkové skupiny obyvatel ORP Příbram podle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2019, 2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle předpokladu kombinace trendu a prognózy ČSÚ se rozdíly mezi věky prohlubují. Základna mladších ročníků bude oslabena a nejsilnější zastoupení v populaci budou mít ročníky 45+ (viz Graf 12).

Celkový vývoj v jednotlivých věkových skupinách se v budoucnu promění do čistě degresivního typu populace. Populaci budou tvořit dominantní skupiny obyvatelstva ve středním a vyšším věku, přičemž nižší věkové skupiny budou ustáleny na počtech, které co do absolutního počtu nebudou plně nahrazovat počty obyvatel ve starších generacích (pokles úhrnné plodnosti žen). Celkový počet obyvatel bude mírně narůstat z důvodu prodloužení délky života a z důvodu migračního přírůstku.

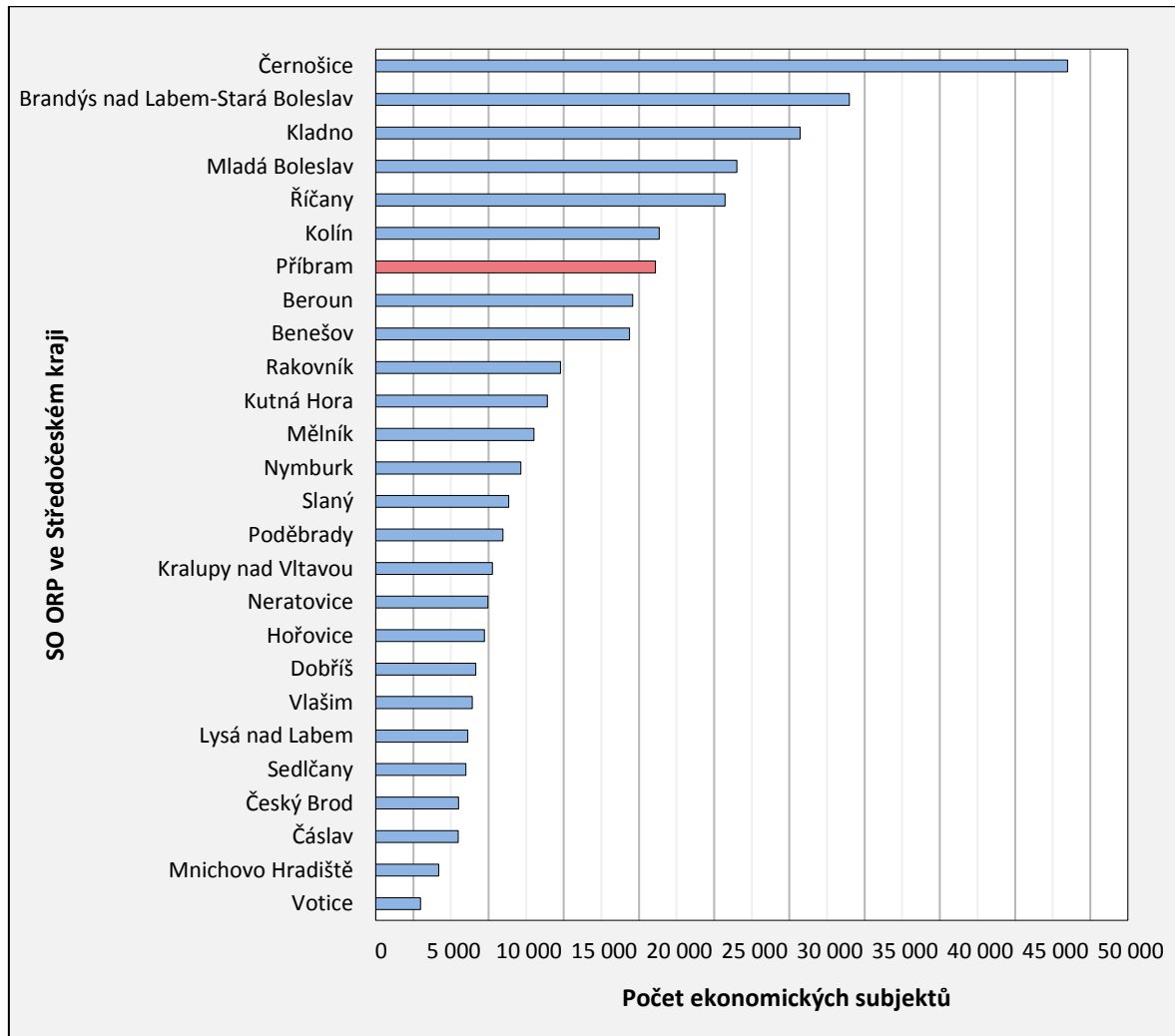

Související socioekonomická analýza

Ekonomika

Dle počtu ekonomických subjektů patří SO ORP Příbram v rámci Středočeského kraje k výkonnějším regionům. Porovnání ekonomické aktivity s ostatními SO ORP je uvedeno v následující grafice:

Graf 15 – Celkový počet ekonomických subjektů dle SO ORP ve Středočeském kraji, (k 31. 12. 2020)

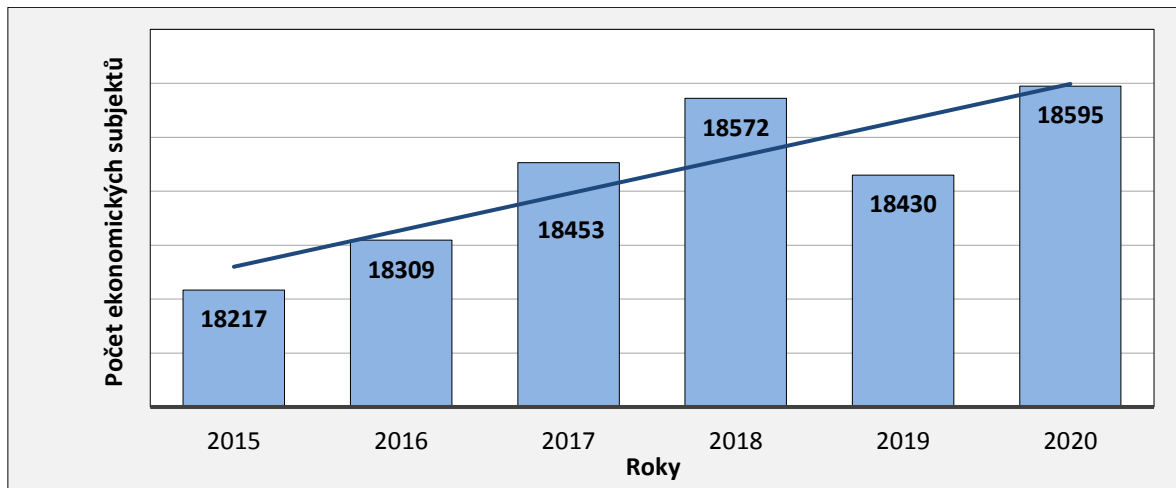

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ, zpracování vlastní

Počet ekonomických subjektů dle registru ekonomických subjektů ČSÚ vykazuje v rozmezí let 2015 – 2020 rostoucí tendenci, která zaznamenala mírný pokles přechodně v roce 2019. I přes vládní opatření v souvislosti s pandemií COVID-19 přibylo v roce 2020 v na území SO ORP Příbram 165 ekonomicky aktivní subjektů – nárůst oproti r. 2019 je 0,9 %. Vývoj ekonomické aktivity v regionu prezentuje následující grafika:

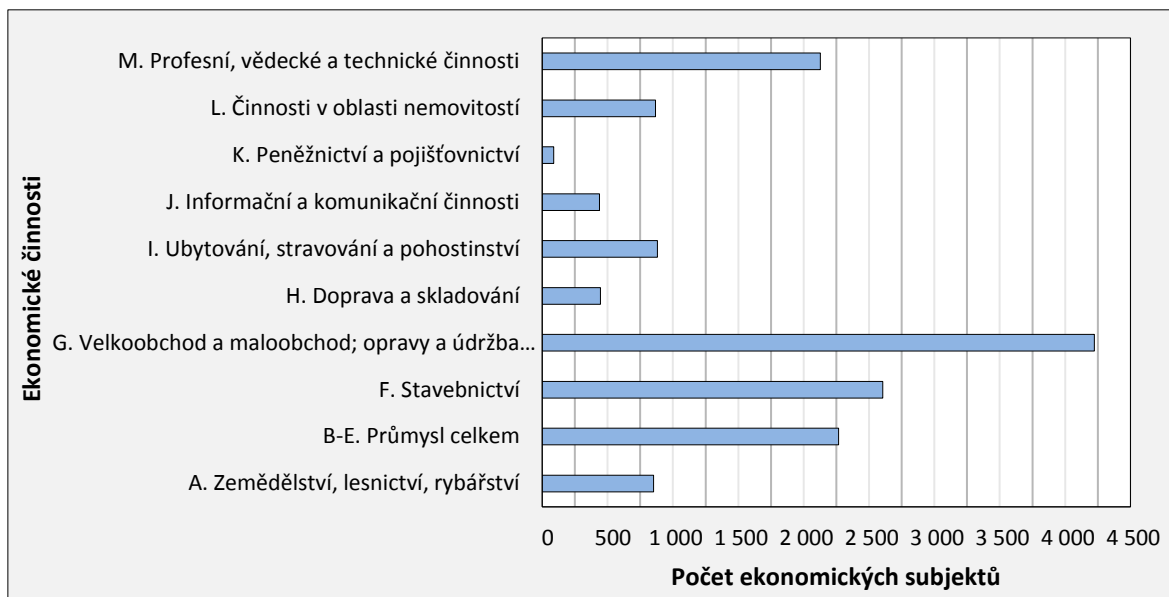
Graf 16 – Vývoj celkového počtu ekonomických subjektů SO ORP Příbram, 2015–2020

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ, zpracování vlastní

Region vykazuje diverzifikovanou strukturu ekonomických subjektů. Nejvíce zastoupeným sektorem je obchod (23 % ekonomických subjektů). 14 % ekonomických subjektů působí v oblasti stavebnictví. Ve zpracovatelském průmyslu působí 12 % ekonomických subjektů. Rozložení ekonomických subjektů dle CZ-NACE prezentuje následující grafika:

Graf 17 – Struktura ekonomických subjektů podle převažujících činností CZ-NACE, SO ORP Příbram, 2020

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ, zpracování vlastní

Statistiky dopadů vládních opatření ve vazbě na pandemii COVID-19 zatím nejsou k dispozici, není proto možné zodpovědně predikovat sektorový vývoj v řešeném území.

Ve sledovaném období lze ekonomický vývoj v regionu (z pohledu struktury ekonomických subjektů) hodnotit jako stabilní, bez dramatických výkyvů. V dalším období je třeba monitorovat dopady restriktivních opatření v souvislosti s pandemickou situací.

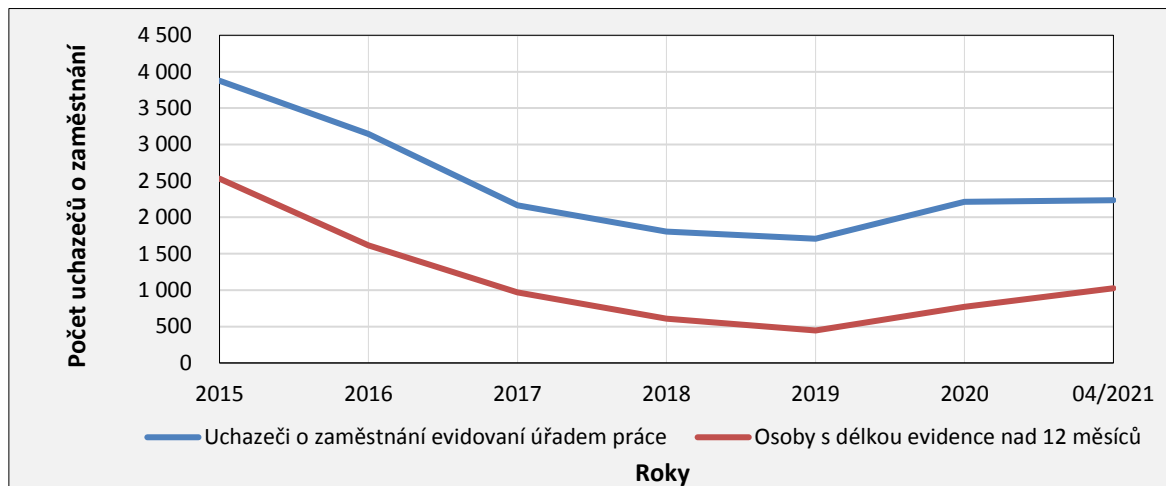

Trh práce

Sledované období (zejména jeho druhá polovina) je v ČR ve znamení ekonomického růstu, který se týkal i venkovských či periferních regionů, vč. SO ORP Příbram. Došlo k rapidnímu poklesu nezaměstnanosti, a to prakticky ve všech kategoriích nezaměstnaných osob. Celkový počet uchazečů o zaměstnání klesl v období 2015 – 2019 i u osob se zdravotním postižením a u absolventů. Výrazným úspěchem je pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob (osob nezaměstnaných více než 24 měsíců). Ukazatel podílu nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl nezaměstnaných v celém souboru ekonomicky aktivních obyvatel, klesl v tomto období o 4,6 procentních bodů z 8,1 % v r. 2015 na 3,5 % v r. 2019. V roce 2020 se situace vlivem vládních opatření ve vazbě na pandemii COVID-19 změnila a došlo opět k meziročnímu nárůstu ve všech negativních charakteristikách trhu práce. Situace se i nadále zhoršuje – k 30. 4. 2021 stoupl počet uchazečů o zaměstnání o další 1 % ve srovnání s údajem z 31. 12. 2020.

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v období 2015 – 04/2021 prezentuje následující grafika:

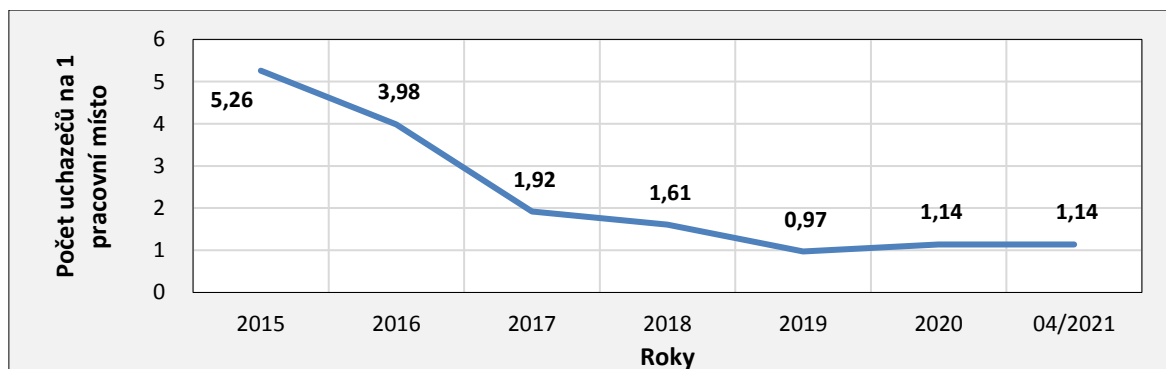
Graf 18 – Uchazeči o zaměstnání v SO ORP Příbram, 2015–2020

Zdroj: MPSV, ČSÚ, zpracování vlastní

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání na jedno pracovní místo je též poznamenán ekonomickými změnami vlivem omezení ve vazbě na pandemii Covid-19:

Graf 19 – Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP, SO ORP Příbram, 2015–2021

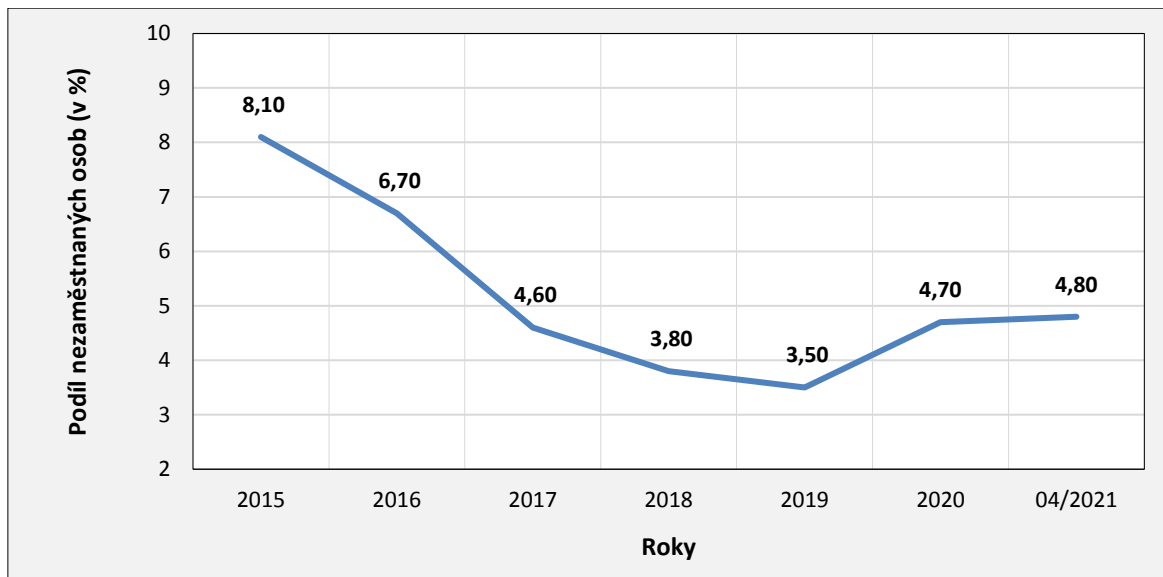

Zdroj: MPSV, ČSÚ, zpracování vlastní

Jedním z nejsledovanějších ukazatelů na trhu práce je podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl nezaměstnaných v celém souboru ekonomicky aktivních obyvatel. Vývoj ukazatele prezentuje následující grafika. Po úspěšném období ekonomického růstu 2016 – 2019 nastává vlivem ekonomických změn a v návaznosti na vládní restrikce mírné ochlazení, které se promítá i do ukazatelů zaměstnanosti:

Graf 20 – Podíl nezaměstnaných osob SO ORP Příbram (%), 2015–2021

Zdroj: MPSV, ČSÚ, zpracování vlastní

Analýza potřebnosti sociálních služeb v SO ORP Příbram

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Příbram tvoří 74 obcí. Do spolupráce na projektu Plánování sociálních služeb v řešeném území bylo zapojeno 35 obcí, které se neúčastnily na projektech střednědobého plánování sociálních služeb v rámci místních akčních skupin Podbrdsko a Brdy – Vltava (tyto projekty byly podpořeny taktéž ze zdrojů Operačního programu Zaměstnanost). Výstupy SPRSS uvedených místních akčních skupiny budou zapojeny do střednědobého plánování sociálních služeb SO ORP Příbram jako podklady.

Analýza potřeb v sociální oblasti je sestavena zejména na základě primárních dat shromážděných v rámci realizovaných územních šetření a taktéž rozbořem sekundárních dat orientovaných zejména do oblasti zdravotních rizik (soběstačnost vlivem zdravotních omezení, nutnost soustavné péče jiné osoby) a finančních rizik (zadluženost, exekuce)

Pro terénní šetření realizované formou řízeného rozhovoru byli osloveni představitelé všech obcí v řešeném území. Fakticky se do šetření zapojilo 37 %. Nejčastějším důvodem nezapojení konkrétní obce je nezájem vedení o řešenou oblast, nezapojení starostové též považují řešenou oblast za záležitost nesouvisející s činností samosprávy, sociální oblast je též vnímaná jako neprioritní ve srovnání s ostatními oblastmi ve správě obce (vč. aktuálního řešení záležitostí související s pandemií COVID-19).

Do sběru dat a informací byla též zapojena veřejnost formou dotazníkového šetření distribuovaného prostřednictvím obcí řešeného území se zásadní podporou ORP Příbram. Dotazníkové šetření probíhalo s ohledem na omezení osobních kontaktů v souvislosti s mimořádnými opatřeními souvisejícími s pandemií COVID-19 v elektronické formě. Do dotazníkového šetření se zapojilo 221 respondentů z celkem 22 obcí řešeného území (téměř 2/3 zapojených obcí). Největší návratnost dotazníků (80 % všech vrácených dotazníků) byla ve městech Příbram.

Informace a data pro analýzu sociálních služeb na řešeném území SO ORP Příbram poskytli též poskytovatelé sociálních služeb zapojení do šetření formou řízených rozhovorů vedených pracovníky projektu.

Z důvodu zajištění informací z různých úhlů pohledu na řešenou problematiku byly též realizovány řízené rozhovory se zástupci policejních složek (Policie ČR a obecní policie v řešeném) se záměrem zjistit informace k sociální situaci, službám a sociální potřebnosti s ohledem na výskyt závadového chování či sociálně-patologických jevů v regionu. Do šetření byli zapojeni zástupci Policie ČR OO Příbram a zástupci Městské policie Příbram.

Potřebnost sociálních služeb v území

Analýza potřebnosti sociálních služeb v řešeném území byla zpracována na základě:

- A. sekundární dat (statistických sledování a relevantních analytických rozborů).
- B. primárních dat z realizovaných terénních šetření:
 - terénní šetření - poskytovatelé (řízený rozhovor),
 - terénní šetření - starostové obcí (řízený rozhovor),
 - terénní šetření - dotazník pro obyvatele (šíření přes obce),
 - terénní šetření – bezpečnostní složky (řízený rozhovor).

Pozn.: Specifikace respondentů terénních šetření je uvedena v příloze č. 4.

Z důvodu jednotnosti a kompatibility jednotlivých provedených šetření s klíčovými územními aktéry bylo specifikováno 7 typů oblastí sociální problémovosti:

- senioři (např. domy pro seniory, pečovatelská služba, denní / týdenní stacionáře, osobní asistence),
- zdravotně znevýhodněné osoby (např. osobní asistence, chráněné bydlení, raná péče, sociální podniky),
- problémy s bydlením (např. sociální byty, startovací byty, azylové domy, noclehárny, bezdomovectví),
- problémy v rodině (výchovné problémy, partnerské problémy, domácí násilí, péče o děti, využití volného času),
- finanční problémy (zadlužení, občanská poradna, poradenství v nezaměstnanosti, finanční gramotnost),
- problémy závislostí (alkohol, nelegální drogy, automaty),
- hmotná nouze rodičů (samoživitelů).

U těchto typů bylo zkoumáno, jak je vnímají respondenti ve vztahu k výskytu sociálních problémů v jednotlivých obcích (v území).

Zaměření sociální podpory poskytované přímo obcemi vyplývá též z dat rozpočtů jednotlivých obcí - výdaje na sociální oblast.

Potřebnost sociálních služeb – kvalifikovaný odhad s využitím sekundárních dat

Subkapitola obsahuje určení odhadu potenciálního počtu potřebných osob zpracovaného na základě komparace relevantních agregovaných dat z oficiálních informačních zdrojů, která byla promítnuta do statistických údajů SO ORP Příbram.

Tab. 9 – Počet příjemců příspěvků na péči na 10 tis. obyvatel, SO ORP Příbram, 2018

Data	absolutně	relativně
Celkem:	1617	
v tom:		
- muži	577	35,7 %
- ženy	1041	64,3 %
Příjemci příspěvků na péči využívající sociální služby (2018)	579	35,8 %
v tom:		
- pobytové služby	440	76,0 %
- terénní služby	33	5,7 %
- ambulantní služby	106	18,3 %
Počet příjemců příspěvku na péči 0-17 let (2018)	128	7,9 %
Počet příjemců příspěvku na péči 18-64 let (2018)	296	18,3 %
Počet příjemců příspěvku na péči 65+ let (2018)	1193	73,8 %

Zdroj: Mapa péče, www.mapapece.cz, 2018

a) Sekundární statistická data – PŘÍSPĚVEK NA PÉČI – SO ORP Příbram:

Zdroj: www.mapapece.cz (r. 2018)

b) Sekundární statistická data – EXEKUCE, BANKROTÝ – SO ORP Příbram:

Podrobně je popsáno níže v subkapitole Rozbor finanční problémovosti prostřednictvím analýzy exekucí v obcích řešeného území SO ORP Příbram. Závěry pro zpracování odhadu potřebných osob ve správním obvodu ORP Příbram:

- v exekuci (data z r. 2019) je v SO ORP Příbram celkem 4999 osob, z toho 75 % je zatíženo více než jednou exekucí → vyšší riziko ohrožení je pro osoby s více exekucemi, resp. pro rodiny těchto osob.

c) Analýza příjemců příspěvku na péči:

Osoby pobírající příspěvek na péči jsou potencionálně ohroženou skupiny zejména v cílové skupině SENIOŘI a OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM. Tyto osoby dle stupně postižení vyžadují v různé míře péči (pomoc) jiné osoby (zařízení). V celé populaci ČR je 3,4 % obyvatel, kteří jsou příjemci příspěvků na péči. Ve správním obvodu ORP Příbram je to statisticky 2378 osob (ve srovnání s vykázanou statistikou příjemců příspěvků na péči toto číslo řádově odpovídá – je vysoce pravděpodobné, že část osob s potenciálním nárokem na příspěvek na péči si o tuto dávku z různých důvodů nežádá).

d) Analýza zdravotního stavu obyvatelstva:

Údaje vychází z Výběrového šetření o zdraví EHIS. Jedním ze zkoumaných ukazatelů kvality života je i omezení obyvatel vlivem zdravotního stavu a s ním spojená potřeba podpory (péče). Ve věkové skupině 75+ let vykazuje omezení vlivem zdravotního stavu 80 % obyvatel, ve věkové skupině 70 – 74 let to je 55 % obyvatel.

Na základě čtyř výše uvedených charakteristik vstupů (a – d) bylo do výpočtu potenciálně ohrožených obyvatel započítáno:

- (i) 75 % osob s exekucí (podíl osob s více než jednou exekucí),
- (ii) 80 % obyvatel nad 75 let věku a 55 % obyvatel z věkové kategorie 70 - 74 let (omezení vlivem zdravotního stavu dle výběrového šetření o zdraví EHIS),
- (iii) počet osob s příspěvkem na péči (3,4 % populace ČR přepočteno na počet obyvatel SO ORP Příbram).

Vzhledem k pravděpodobné statistické nepřesnosti byl odhad počtu potřebných osob v SO ORP Příbram stanoven intervalem. Dle uvedené metodiky lze odhadovat, že na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Příbram žije cca 6.100 – 10.500 osob, které řeší obtížnou sociální situaci (zdravotní, sociální, ekonomickou). Tento počet představuje podíl přibližně **9 - 15 % obyvatel řešeného území**.

Ohroženými sílovými skupinami jsou zejména:

- senioři,
- osoby se zdravotním / kombinovaným postižením,
- osoby s finančními a s tím návazně souvisejícími problémy, které vyžadují řešení v podobě různých typů pomoci (podpory) – bydlení, závislosti, kriminalita, samoživitelství.

Rozbor finanční problémovosti prostřednictvím analýzy exekucí a bankrotů

Rozsah problémů obyvatel v oblasti financí je patrný na statistice exekucí, která podrobně sleduje v územním členění po obcích počty exekucí, jejich výši, počet exekovaných obyvatel obce (i ve věkové struktuře), apod. Následující tabulka rozsah finančních problémů obyvatel obcí v řešeném území SO ORP Příbram podrobně dokumentuje právě na statistice exekucí.

Tab. 10 – Statistika exekucí v obcích řešeného území SO ORP Příbram, 2019

Obec	Podíl osob 15+ v exekucích (%)	Průměrný počet exekucí na osobu	Počet osob starších 15 let	Počet osob v exekucích	Celkový počet exekucí	Podíl seniorů nad 65 let (%)	Podíl osob 18 - 29 let (%)	Podíl osob s více než 1 exekucí (%)
Solenice	20,06	5,9	329	66	392	6	9	73
Jince	10,77	5,7	1875	202	1151	6	12	75
Jablonná	10,68	4,6	337	36	166	8	8	69
Kamýk nad Vltavou	10,19	12,4	775	79	979	5	6	80
Příbram	9,54	6	28359	2705	16331	8	10	77
Občov	8,59	3,9	128	11	43	18	9	55
Bohostice	8,52	4,3	176	15	65	x	27	67
Dubeneč	7,81	5,6	320	25	139	16	8	76
Háje	7,34	7	354	26	182	15	12	77
Pečice	7,3	5,6	315	23	129	9	4	65
Hluboš	7,17	7,7	516	37	285	3	3	78
Smolotely	7,04	7,6	199	14	106	14	29	64
Čenkov	6,89	4,9	334	23	112	4		74
Podlesí	6,7	6,3	910	61	387	10	10	66
Nepomuk	6,67	5	165	11	55	18	x	64
Lhota u Příbramě	6,51	5,9	415	27	158	4	7	67
Višňová	6,45	7,7	543	35	268	9	3	71
Zduchovice	6,45	3,4	248	16	55	x	x	69
Bohutín	6,13	5,4	1453	89	481	6	13	78
Suchodol	5,76	5,8	295	17	98	x	6	76
Bratkovice	5,73	6,2	262	15	93	13	7	73
Trhové Dušníky	5,73	7,8	384	22	172	x	14	82
Dubno	5,67	3,1	247	14	44	7	21	57
Obecnice	5,59	5,8	1073	60	350	3	12	77
Dlouhá Lhota	4,82	5,3	332	16	85	6	6	62
Kotenčice	4,71	5,4	170	8	43	x	38	75
Láz	4,66	8,4	494	23	194	9	4	74
Dolní Hbity	4,47	7,1	760	34	241	3	9	65
Sádek	4,04	2,5	198	8	20	13	13	62
Obory	3,13	7,3	224	7	51	x	x	100
Drahlín	2,59	2,1	464	12	25	8	8	67
Křešín	1,98	4,5	101	2	9	x	50	100
Drásov	1,69	5,3	354	6	32	x	x	50
Ohrazenice	1,67	11,8	239	4	47	75	x	50
Cetyně	0,73	1	137	1	1	x	x	0

Zdroj: www.mapaexekuci.cz, r. 2019

V **řešeném území** bylo v r. 2019 celkem 3750 osob nad 15 let postižených exekucí, tj. 8,62 % všech obyvatel posuzovaného území nad 15 let věku, přičemž ve 1/5 obcí je postiženo exekucí více než 8 % obyvatel. Největší podíl exekucí je vykazován v obci **Solenice (více než 20 % obyvatel starších 15let)**. Nadprůměrný podíl exekucí vykazují obce Jince, Jablonná a Kamýk nad Vltavou (více než 10 %), město Příbram (téměř 10 %) a obce Občov a Bohostice (více než 8 %).

Co do počtu je nejvíce exekucí na osobu evidováno v obci **Kamýk nad Vltavou** (12,4 exekuce). Průměrný počet exekucí je v řešeném území více než 6 exekucí na 1 exekuoanou osobu, více než třetina obcí je nad tímto průměrem.

Z celkového počtu exekuoovaných osob je 287 seniorů (nad 65 let), tj. 7,65 % z počtu exekuoovaných osob, resp. **2,72 % všech seniorů nad 65 let** a 371 osob z věkové skupiny 18 - 29 let (9,89 % z počtu exekuoovaných osob). Dramatický podíl exekuoovaných seniorů je v obci Ohrazenice (75 % z exekuoovaných osob), více než 15 % exekuoovaných seniorů je v obcích Nepomuk, Občov, Dubenec.

Tab. 11 – Srovnání situace v oblasti exekucí s vyššími územními celky, 2019

Území	Podíl osob 15+ v exekucích (%)	Průměrný počet exekucí na osobu	Podíl seniorů nad 65 let (%)	Podíl osob 18 - 29 let (%)	Podíl osob s více než 1 exekucí (%)
řešené území SO ORP Příbram	8,62	6,1	8	10	69
ORP Příbram	8,43	6,0	8	10	75
Středočeský kraj	7,56	5,4	8	11	70
Jihočeský kraj	7,82	6,8	8	13	75
Plzeňský kraj	9,02	5,5	8	13	67

Zdroj: www.mapaexekuci.cz, r. 2019

16,56 % exekucí končí v řešeném území osobním bankrotem. V r. 2019 bylo v SO ORP Příbram v osobním bankrotu 828 osob, tj. 1,4 % obyvatel území ORP. Průměrný počet věřitelů na 1 osobní bankrot činil 10,1.

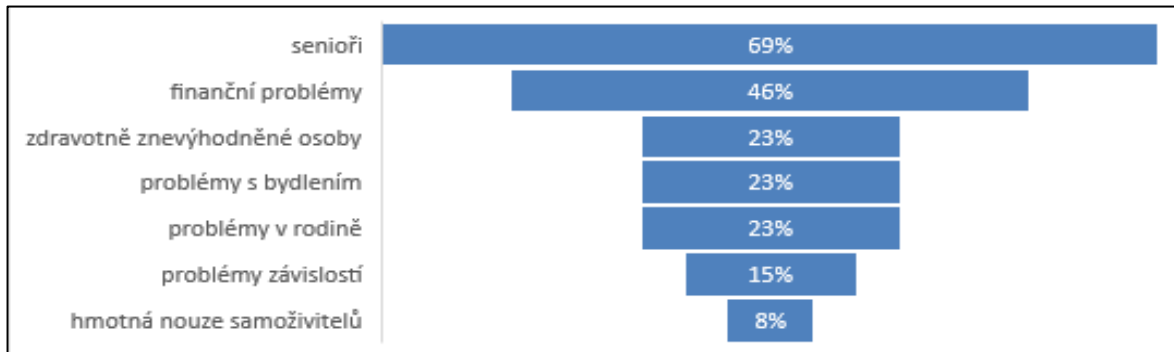
Uvedený rozbor potvrzuje velmi intenzivní vnímání problémů občanů v oblasti financí ze strany představitelů územních samospráv. Obdobným způsobem vnímají tento problém i zástupci poskytovatelů sociálních služeb (viz dále).

Potřebnost sociálních služeb z pohledu samospráv obcí

Na základě terénního šetření provedeného formou řízeného rozhovoru se starosty obcí byla provedena analýza potřebnosti sociálních služeb z pohledu vnímání této oblasti z pozice samosprávy obcí ve vazbě na problémy a situace, které samospráva a její představitelé v obcích řeší. Níže uvedená grafika prezentuje vnímání sociálních problémů v jednotlivých obcích pohledem představitelů samosprávy (respondenti měli možnost volit kombinaci vnímaných potřeb):

Graf 21 – Potřebnost sociálních služeb vnímaná zástupci obcí (cílová skupina/situace), SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

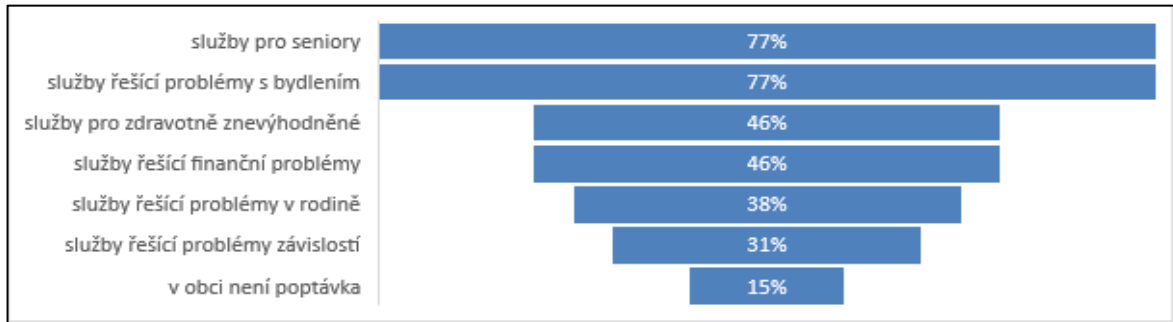
Více než 2/3 obcí vnímají jako nejpotřebnější péči pro nejohroženější cílovou skupinu – **SENIORY**. Téměř polovina obcí považuje za zásadní **finanční problémy** obyvatel a vnímá je jako důležité k řešení. V mnoha případech souvisí finanční problémy i s cílovou skupinou senioři, která je ohrožena např. ztrátou bydlení právě z důvodu finanční nedostatečnosti. Čtvrtina obcí vnímá potřebu řešit potřeby zdravotně znevýhodněných osob, problémy s bydlením a problémy v rodině. Opakovaně se též objevuje problematika závislostí (drogy, alkohol).

Představitelé obcí hodnotili též dostatečnost sociálních služeb poskytovaných v řešeném území ORP Příbram. Více než 2/3 obcí považují pokrytí území sociálními službami za dostatečné (čtvrtina obcí přitom sociální služby aktivně neřeší a odvolává se na možnosti ve městě Příbram). Za nedostatečné považuje pokrytí území sociálními službami 15 % obcí. Stejný podíl obcí nedokáže situaci zhodnotit, protože se touto problematikou nezabývá z důvodu absence poptávky ze strany veřejnosti.

Jaké sociální služby považují zástupci obcí z řešeného území SO ORP Příbram za potřebné dokumentuje následující graf (představitelé obcí měli možnost volit kombinaci vnímaných potřeb):

Graf 22 – Výhledová potřebnost sociálních služeb podle zástupců obcí, SO ORP Příbram, 2021

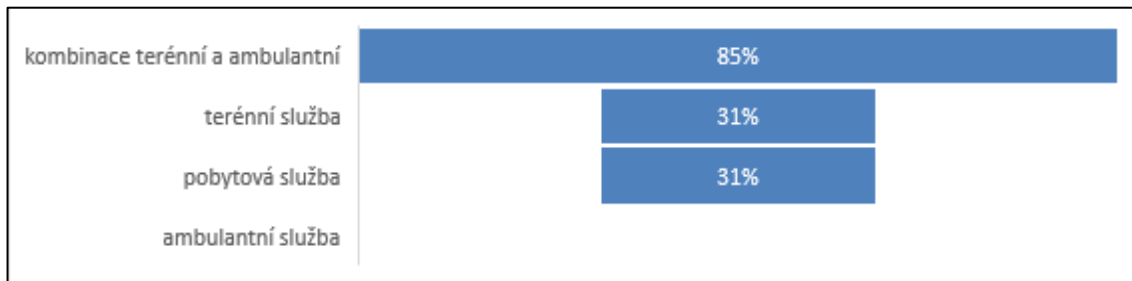

Zdroj: vlastní projektové šetření

Více než 3/4 obcí specifikují vyšší výhledovou potřebu sociálních služeb zaměřených na cílovou skupinu SENIOŘI a na oblast BYDLENÍ. Obě oblasti spolu v tomto ohledu úzce souvisí, a to z důvodu očekávané potřebnosti ekonomicky dostupného či sociálního bydlení pro seniory v obtížné sociální, zdravotní a finanční situaci. Jde nejen o bydlení ve formě dostupných bytů, ale i o bydlení typu chudobinec. Téměř polovina respondentů, představitelů obcí předpokládá nutnost rozvoje sociálních služeb pro zdravotně znevýhodněné osoby a osoby (rodiny) s finančními problémy. Přibližně třetina obcí pokládá za důležité služby, které pomáhají k prevenci a řešení problémů v rodinách a v oblasti závislostí (zejména drogy a alkohol). Necelá 1/5 obcí výhledovou potřebnost nevnímá, a to buď z důvodu neexistence poptávky v současné době (obyvatelé se se svými problémy ve zdravotně-sociální oblasti na tyto obce neobrací) nebo z důvodu vnímané bezproblémové dostupnosti sociálních služeb v ORP Příbram.

Z hlediska formy poskytovaných služeb preferuje většina obcí kombinaci ambulantní a terénní péče (85%). Téměř 1/3 obcí dále preferují zajišťování sociální péče přímo v domácnosti uživatele. Stejný podíl respondentů uvádí též potřebnost poskytování sociálních služeb ve formě pobytových – to souvisí zejména s cílovou skupinou seniory a osoby zdravotně znevýhodněné, v případech, kdy jiné formy péče poskytované v domácnosti uživatele nemohou jeho potřeby plně pokrýt. Pobytové služby též cílí na skupiny osob v hmotné či sociální nouzi. Rozbor vnímání potřebnosti základních forem sociální péče je uveden v následující grafice (představitelé obcí měli možnost volit kombinaci žádoucích forem sociálních služeb):

Graf 23 – Preferované formy poskytování sociálních služeb podle představitelů obcí, ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Zástupci obcí též hodnotili oblast péče o potřebné občany v rámci rodin, tj. případy, kdy péči zajišťuje nejbližší okolí, zejména členové rodiny. V téměř polovině obcí není k dispozici informace o sociální péči zajišťované rodinou, tato skupina představitelů obcí tedy ani nemůže definovat případné podpůrné nástroje pro tento typ péče. V ostatních obcích respondenti uvádí informovanost o pečujících osobách a specifikují nástroje podpory této péče. Nejvíce frekventovanou žádoucí podporou je vytvoření prostoru pro „vlastní život“ pečující osoby, a to zejména ve formě pomoci kvalifikované pečovatelky či asistenta (event. dobrovolníka) přímo v domácnosti uživatele nebo poskytnutí odlehčovací služby mimo domácnost uživatele. Při intenzivní péči formátu 24/7 je vysoká pravděpodobnost, že pečující osoba ztrácí část svého příjmu z důvodu nemožnosti pracovat. Představitelé obcí považují v tomto případě za důležitou též finanční pomoc pečujícím osobám. Údaje obcí potvrzují vysokou prioritu prodlužování pobytu sociálně potřebných obyvatel v přirozeném domácím prostředí v péči svých blízkých a zároveň posilují podporu takto pečujících osob.

Souhrnný přehled (obce):

Hlavní cílové skupiny	Sociální služby	Ostatní
<ul style="list-style-type: none">seniořiosoby omezené zdravotním stavemrodiny s dětmiosob ohrožené závislostmiosoby s finančními problémy	<ul style="list-style-type: none">pečovatelská služba (terénní)odlehčovací službypobytové služby (senioři, OZP)podporované / chráněné bydlenísociální prevencesociální poradenství	

Potřebnost sociálních služeb z pohledu poskytovatelů sociálních služeb

Potřebnost sociálních služeb v řešeném území byla též v rámci řízeného rozhovoru hodnocena zástupci poskytovatelů sociálních služeb, kteří působí v území SO ORP Příbram. Řízený rozhovor byl realizován s 21 poskytovateli. Poskyvatelé zahrnutí do šetření zajišťují v souhrnu služby pro široké spektrum cílových skupin a realizují nabídku služeb v mnoha zaměřeních a formách.

Oslovení poskytovatelé – respondenti se vyjadřovali k vnímané potřebnosti sociálních služeb v horizontu následujících cca 10 let. Souhrnně lze konstatovat, že zvýšená potřebnost sociálních služeb bude v cílové skupiny **senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby s psychiatrickou diagnózou**. V širším slova smyslu lze předpokládat též narůstající problémy v rodinách – často opakovaná vazba problémů v rodině – finančních problémů – závislostí. Zvýšená potřebnost se též objevuje ve službách **osobní asistence**, a to u:

- osob s chronickým onemocněním,
- seniorů,
- děti (cílová skupina pro služby osobní asistence potvrzena i vyjádřením OSPOD).

Nedostatečné pokrytí potřebnosti se projevuje i u služeb **rané péče**, která je v regionu zajišťována pouze dojíždějícím externím poskytovatelem (OSPOD, spolupráce se školami a školskými zařízeními, spolupráce s lékaři pro děti a dorost). Zvýšená potřeba tedy bude vznikat i v oblasti **sociální prevence, sociálně aktivizačních služeb a v odborném poradenství**.

Mimo systém sociálních služeb poskytovatelé vnímají jako důležité podchytit vzdělávání dětí a žáků z ohrožených skupin obyvatel (motivace ke vzdělávání, kariérové poradenství, služby psychologa). Za problematickou je též považována dostupnost sociálních služeb v okrajových oblastech řešeného území.

Klienti sociálních služeb preferují dle poskytovatelů zejména možnost využívání těchto **služeb v domácnosti nebo kombinovaně** (tj. částečně v domácnosti a částečně ambulantně). Při tomto trendu poskytování služeb je však třeba zajistit možnost péče v **denních či týdenních stacionářích a odlehčovací službu** pro pečující osoby (péče v domácnosti vyžaduje v mnoha případech značené úsilí všech členů domácnosti, která o potřebného pečují). Na potřebu rozvoje a navyšování kapacit **pobytových** sociálních služeb upozorňuje téměř polovina respondentů – u této formy se jedná převážně o cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním či kombinovaným postižením.

Poskytovatelé sociálních služeb se též shodli na zásadní potřebě, která vzniká v široce pojaté oblasti **bydlení**. Jde jak o rozvoj podporovaného, dostupného či chráněného bydlení, tak další formy služeb bydlení (azylové bydlení, chudobinec, dům na půl cesty, apod.). Potřebu rozvoje sociálních typů bydlení vnímají jako důležitou 2/3 respondentů z řad poskytovatelů sociálních služeb v řešeném území – narůstají cílová skupina seniorů často s limitujícím zdravotním stavem a s finančními problémy, kteří nemají možnost udržet si stávající bydlení, resp. obstarat si a zafinancovat bydlení adekvátní. V řešeném území aktuálně není možné zajistit umístění v pobytových službách pro nemajetné seniory bez zdravotního postižení. Ohroženou skupinou jsou též tzv. mladí dospělí s nižší úrovní vzdělání, bez pracovních návyků a bez finančního zajištění. V kategorii „mladí dospělí“ nejsou ohroženy jen sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené skupiny osob, ale i osoby pocházející ze zajištěné střední třídy, jejichž problémy jsou skryté, obtížně identifikovatelné, částečně kompenzované v přirozeném sociálním prostředí, avšak přesto s vysokým potenciálem rizika.

Souhrnný přehled (poskytovatelé sociálních služeb):

Hlavní cílové skupiny	Sociální služby	Ostatní
<ul style="list-style-type: none">• senioři• osoby omezené zdravotním stavem• rodiny s dětmi• NEET´s• mladí dospělí• osob ohrožené závislostmi• osoby s finančními problémy	<ul style="list-style-type: none">• denní / týdenní stacionáře• odlehčovací služby• pobytové služby• podporované / chráněné bydlení• sociální prevence• sociální poradenství• sociálně aktivizační služby• dostupnost služeb v okrajových oblastech ORP• raná péče	<ul style="list-style-type: none">• vzdělávání (motivace, prevence, poradenství)• systémové řešení tlumočnických služeb (pro sluchově postižené občany)

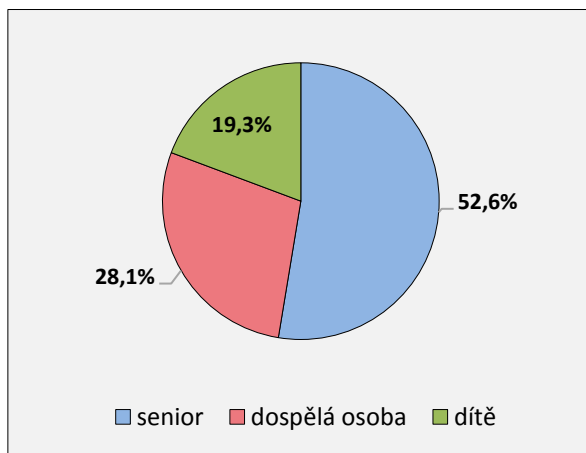

Potřebnost sociálních služeb z pohledu obyvatel obcí řešeného území SO ORP Příbram

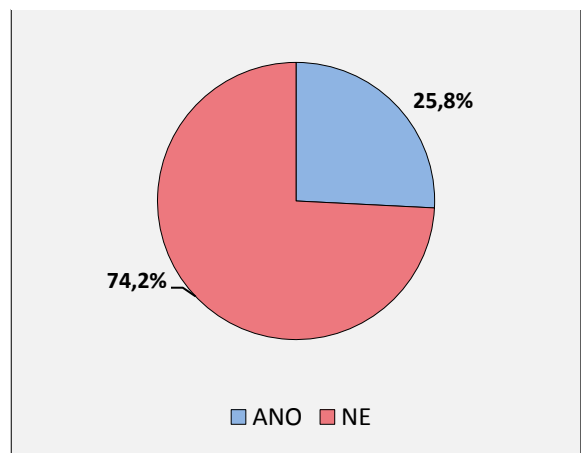
V oblasti potřebnosti sociálních služeb odpovídali respondenti z řad obyvatel řešeného území na otázky, které se zabývaly vnímanou sociální problémovostí v bezprostředním okolí respondentů a hodnocením, co by se mělo v sociálních službách zlepšit, jaké sociální služby by měly vzniknout (posílit kapacitu) a v jaké formě by měly být poskytovány. Respondenti se vyjadřovali též k otázce nástrojů podpory pečujících osob.

Ze vzorku obyvatel, kteří se zúčastnili šetření, vyplývá, že čtvrtina využívá ve své rodině nějakou formu sociální služby. Ve více než polovině případů se jedná o péči o seniory.

Graf 25 – Osoba využívající sociální služby, 2021

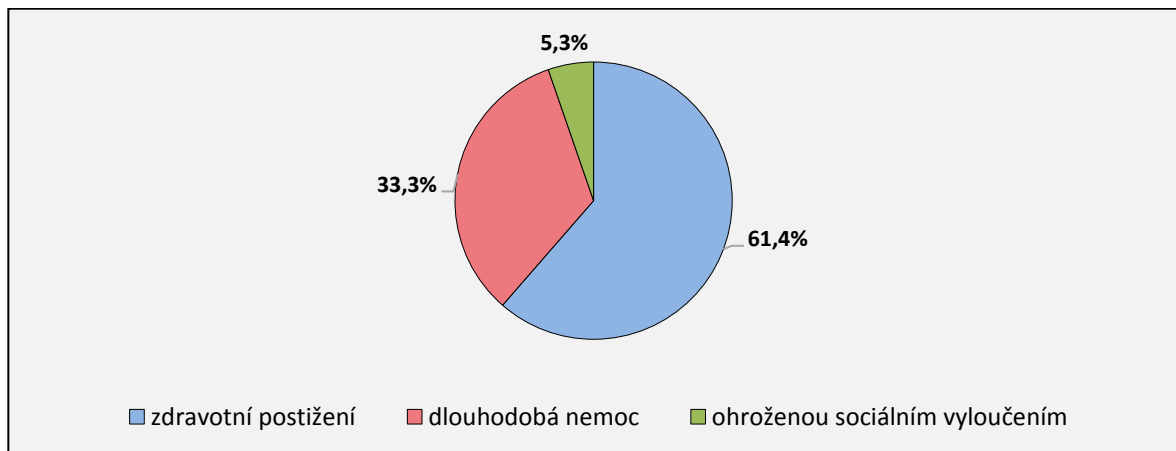
Graf 24 – Využívání soc. služeb v rodině respondenta

Zdroj: vlastní projektové šetření

Podle druhu znevýhodnění využívají sociální služby zejména osoby se zdravotním postižením, včetně mentálního případně kombinovaného postižení (téměř 2/3 potřebných) a dále osoby dlouhodobě nemocné.

Graf 26 – Druh znevýhodnění, SO ORP Příbram, 2021

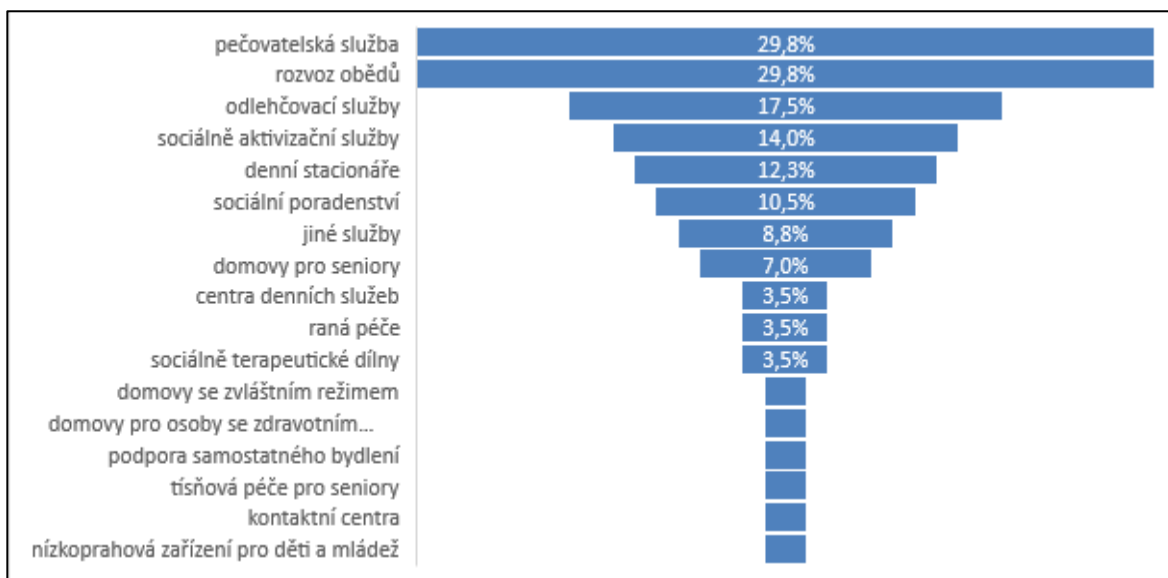
Zdroj: vlastní projektové šetření

Nejvíce využívanými službami jsou pečovatelská služba a rozvoz obědů – tyto služby využívá téměř 30 % uživatelů. Odlehčovací služby využívá více než 17 % uživatelů, denní stacionář více než 12 %. Frekventovanými jsou též sociálně aktivizační služby, do kterých se zapojuje 14 % potřebných osob. Více než 10 % respondentů též využívá sociální poradenství

V souhrnu jsou nejvíce využívané služby, které umožňují klientům pobyt v domácím prostředí a péče o ně je z větší části zajištěna samotnou rodinou (tzn. přímá podpora potřebným osobám a pomoc pečujícími osobám). Typy využívaných sociálních služeb v řešeném území jsou předmětem následujícího grafu.

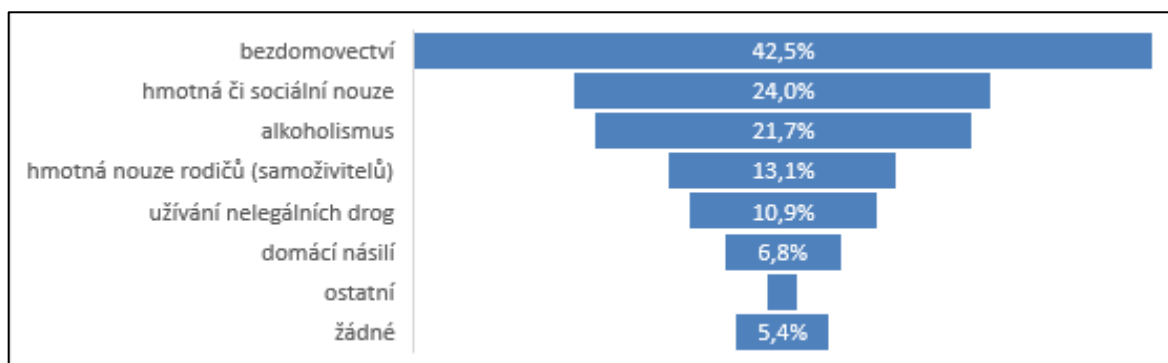
Graf 27 – Využívané typy sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Respondenti v okolí svého bydliště (v případě měst) či ve své obci vnímají výskyt dalších obtížných sociálních situací svých spoluobčanů:

Graf 28 – Respondenty vnímané formy obtížných situací, SO ORP Příbram, 2021

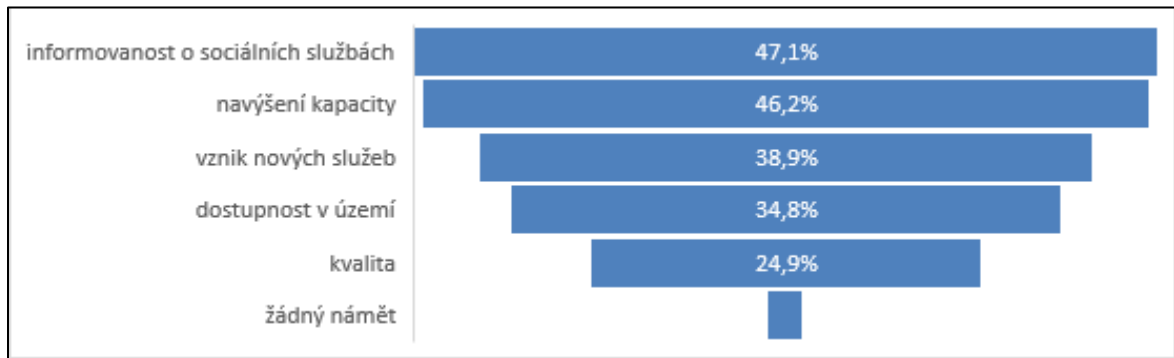

Zdroj: vlastní projektové šetření

Respondenti považují za zásadní zlepšit v sociálních službách zejména informovanost o poskytovaných službách, spatřují nutnost navýšení kapacit a zřízení nových služeb. Za důležitou též považují dostupnost sociálních služeb v řešeném území.

Graf 29 – Požadované zlepšení v sociálních službách, SO ORP Příbram, 2021

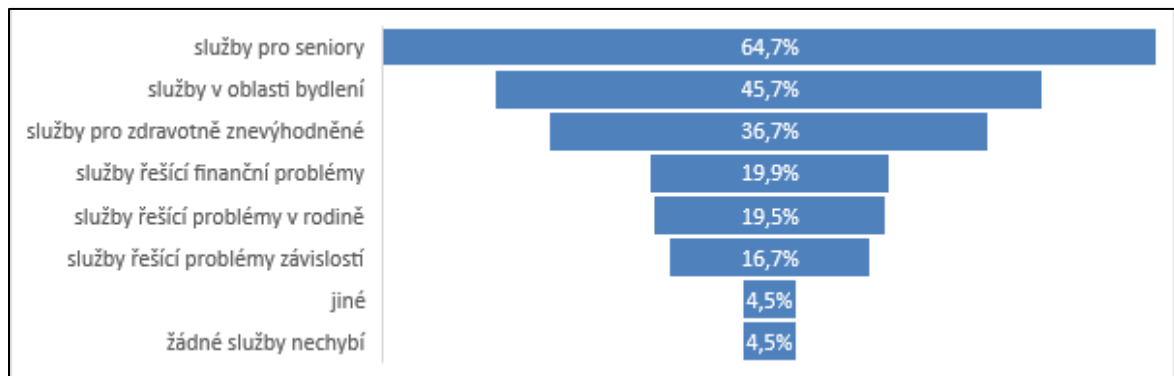

Zdroj: vlastní projektové šetření

Respondenti konkrétně uváděli potřebu týdenního či denního stacionáře, chráněné bydlení, odlehčovací služby, zájmové aktivity pro děti se zdravotním postižením nebo zajištění dopravy do zařízení sociálních služeb.

Nejžádanějšími službami optikou obyvatel řešeného území jsou služby pro seniory – potřebnost vzniku nových kapacit, popř. navýšení stávajících kapacit těchto služeb vyjádřily téměř 2/3 respondentů. Pro obyvatele je též zásadní otázka bydlení, resp. existence sociálních služeb spojených s bydlením (chráněné bydlení, podporované bydlení, sociální bydlení související též s bojem proti obchodu s chudobou). Podrobné vnímání potřebnosti občanskou veřejností v řešeném území dokumentuje následující graf.

Graf 30 – Žádoucí typy sociálních služeb - vznik nových/posílení kapacit, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

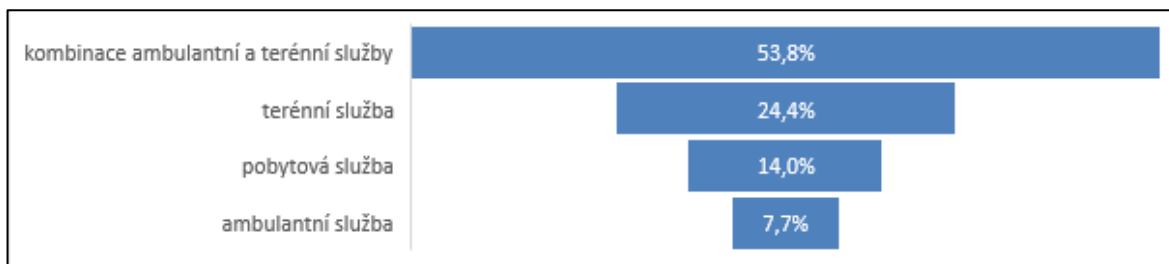
V kategorii „jiné“ se ve více případech objevily služby pro osoby s psychickými poruchami (psychologická poradna, péče o psychicky nemocné osoby, námět na zřízení Centra duševního zdraví). Opakující se jsou též požadavky na služby zaměřené na podporu rodičů samoživitelů.

Více než polovina respondentů preferuje poskytování sociálních služeb v regionu ve formě kombinace ambulantní a terénní služby, 1/4 upřednostňuje terénní službu. Z těchto preferencí je zřejmé, že veřejnost považuje za zásadní péči o potřebné v domácím prostředí.

Pobytové služby jsou pak zásadní v následné péči o nesoběstačné osoby, které vyžadují permanentní zejména zdravotně sociální služby. Rozložení žádoucích forem poskytování sociálních služeb je uvedeno v následujícím grafu.

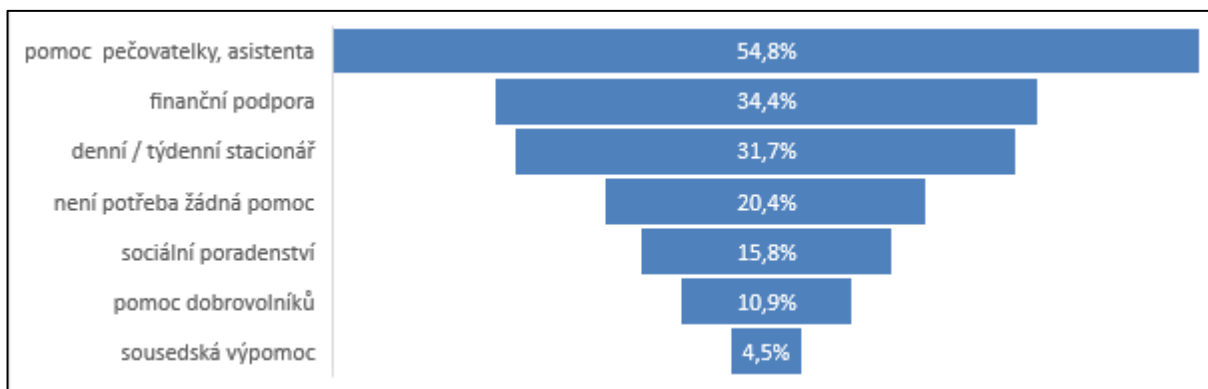
Graf 31 – Preferovaná forma poskytování sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Výrazná preference péče o potřebné v domácím prostředí se však neobejde bez pomoci pečujících osob, které se starají o své blízké mnohdy na úkor svého života, práce či ostatní rodiny. Podpora pečujících osob je tedy v systému sociálních služeb velmi důležitá. Z šetření vyplývá, že pětina pečujících žádnou pomoc nepotřebuje, deklaruje, že se o své potřebné postará zcela samostatně. Pomoc při péči o osobu blízkou by tedy uvítalo 80 % pečujících. Převážně se jedná o pomoc kvalifikované pečovatelky nebo asistenta přímo v domácnosti – tuto možnost uvádí více než polovina respondentů. Třetina by uvítala finanční podporu a přibližně stejný podíl respondentů by dalo přednost odlehčovací službě. Pro pečující osoby je též důležité sociální poradenství.

Graf 32 – Žádoucí pomoc pečujícím osobám, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Souhrnný přehled (veřejnost):

Hlavní cílové skupiny	Sociální služby	Ostatní
<ul style="list-style-type: none">• senioři• osoby omezené zdravotním stavem• rodiny s dětmi• osob ohrožené závislostmi• osoby s finančními problémy• osoby bez přístřeší	<ul style="list-style-type: none">• pečovatelská služba• odlehčovací služby• podporované / chráněné bydlení• sociální prevence• sociální poradenství	<ul style="list-style-type: none">• zvýšení informovanosti v sociálních službách• rozvoz obědů• doprava do zařízení sociálních služeb• zájmové aktivity pro děti se zdravotním postižením• boj s chudobou• podpora rodičů samoživitelů• služby pro osoby s psychickými poruchami

Potřebnost sociálních služeb z pohledu bezpečnostních složek řešeného území SO ORP Příbram

Šetření v rámci zjišťování situace v oblasti sociálních služeb a jejich potřebnosti v řešeném území bylo prováděno též na malém vzorku zástupců bezpečnostních složek, konkrétně zástupců Policie ČR a městské policie. Výsledky výrazně korelují s převažující činností těchto složek, zejména s řešením závadového chování osob. Nejfrekventovanější závadová chování s vazbou na sociální služby jsou:

- **závislosti** (drogy, alkohol),
- **problémy v rodinách** (domácí násilí, zanedbání péče o děti, ohrožení dítěte),
- **bezdomovectví**,
- **finanční problémy**, zejména hmotná nouze rodičů samoživitelů.

Zástupci bezpečnostních složek považují za důležité zajistit služby zejména pro cílovou skupinu osob závislých nebo závislostí ohrožených (drogy, alkohol, gambling) a cílovou skupinu rodin s dětmi (úplných, neúplných), a to cestou navyšování kapacit stávajících sociálních služeb určených pro uvedené cílové skupiny, zajištění jejich dostupnosti v území (nepřetržitý provoz) a doplnění nových služeb, zaměřených zejména na osoby závislé na alkoholu a psychotropních látkách – zajištění nepřetržitého provozu protialkoholní záchytné stanice. Na území Středočeského kraje působí pouze dvě spádové protialkoholní záchytné stanice (Příbram a Mladá Boleslav). Stanice v Příbrami funguje 3 dny v týdnu a disponuje kapacitou 8 osob – spádově je pro jižní polovinu Středočeského kraje. Rozšíření na službu s nepřetržitým provozem je možné pouze při systémově udržitelném personálním a finančním zajištění.

Souhrnný přehled (bezpečnostní složky):

Hlavní cílové skupiny	Sociální služby	Ostatní
<ul style="list-style-type: none">• rodiny s dětmi• osob ohrožené závislostmi• osoby s finančními problémy• osoby bez přístřeší	<ul style="list-style-type: none">• podporované / chráněné bydlení• sociální prevence• sociální poradenství	<ul style="list-style-type: none">• zvýšení informovanosti v sociálních službách• podpora rodičů samoživitelů• zřízení protialkoholní záchytné stanice

Analýza nabídky sociálních služeb v SO ORP Příbram

Analýza nabídky sociálních služeb v řešeném území SO ORP Příbram je zpracována na základě dat specifikovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí a Středočeským krajem. Podpůrně byly do této kapitoly zapojeny informace získané v rámci šetření v obcích, u poskytovatelů sociálních služeb a dotazníkovým šetřením u obyvatel obcí z řešeného území.

METODICKÁ POZNÁMKA

Analýza nabídky sociálních služeb je metodicky zpracována z více pohledů, a to jako vzájemně provázaná analýza:

- **poskytovatelů sociálních služeb**, tj. subjektů, které zajišťují poskytování sociálních služeb v souladu s podmínkami stanovenými zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
 - **druhů poskytovaných sociálních služeb**, dělených dle § 32 a následujících, zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v základním vymezení:
 - ✓ sociální poradenství (§ 37, zák. č. 108/2006 Sb.)
 - ✓ služby sociální péče (§ 38 – 52, zák. č. 108/2006 Sb.)
 - ✓ služby sociální prevence (§ 53 – 70, zák. č. 108/2006 Sb.)
- sociální služby jsou poskytovány v **zařízeních sociálních služeb** (§ 34, zák. č. 108/2006 Sb.)
- **cílových skupin**, které využívají sociální služby
 - **forem poskytování sociálních služeb**, služby jsou poskytovány formou ambulantní, pobytovou nebo terénní (§ 33, zák. č. 108/2006 Sb.)

Přehled sociálních služeb se sídlem / pracovištěm v řešeném území

Analýza sociálních služeb, které jsou poskytovány na řešeném území SO ORP Příbram, byla provedena na základě dat z Registru poskytovatelů sociálních služeb (MPSV).

V území je poskytováno z hlediska věcného zaměření celkem 22 sociálních služeb (z toho 11 služeb je poskytováno více než jedním poskytovatelem). V řešeném území zajišťuje realizaci sociálních služeb celkem 27 poskytovatelů (viz **příloha č. 1**). Sociální služby jsou zajišťovány v 6 obcích řešeného území (sídlo nebo pracoviště / zařízení poskytovatele). Přehled četnosti poskytování sociálních služeb v konkrétních obcích řešeného území dokumentuje následující tabulka:

Tab. 12 – Zařízení sociálních služeb (dle poskytované sociální služby), SO ORP Příbram, 2021

Sociální služba poskytovaná v obci	Čenkov	Dolní Hbity	Kamýk nad Vltavou	Pečice	Příbram	Solenice	CELKEM
Azylové domy					1		1
Denní stacionáře	1				2		3
Domovy pro osoby se ZP	1				1		2
Domovy pro seniory				1	1		2
Domovy se zvláštním režimem	1			1	2		4
Chráněné bydlení					1		1
Intervenční centra					1		1
Kontaktní centra					1		1
Nízkoprahová denní centra					1		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež					1		1
Noclehárny					1		1
Odborné sociální poradenství					10		10
Odlehčovací sl.			1		4		5
Osobní asistence					1		1
Pečovatelská služba					2		2
SAS pro rodiny s dětmi		1			2		3
SAS pro seniory a OZP					5		5
Sociálně terapeutické dílny					1		1
Sociální rehabilitace					3		3
Terapeutické komunity						1	1
Terénní programy					3		3
Týdenní stacionáře			1				1
CELKEM	3	1	2	2	44	1	53

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

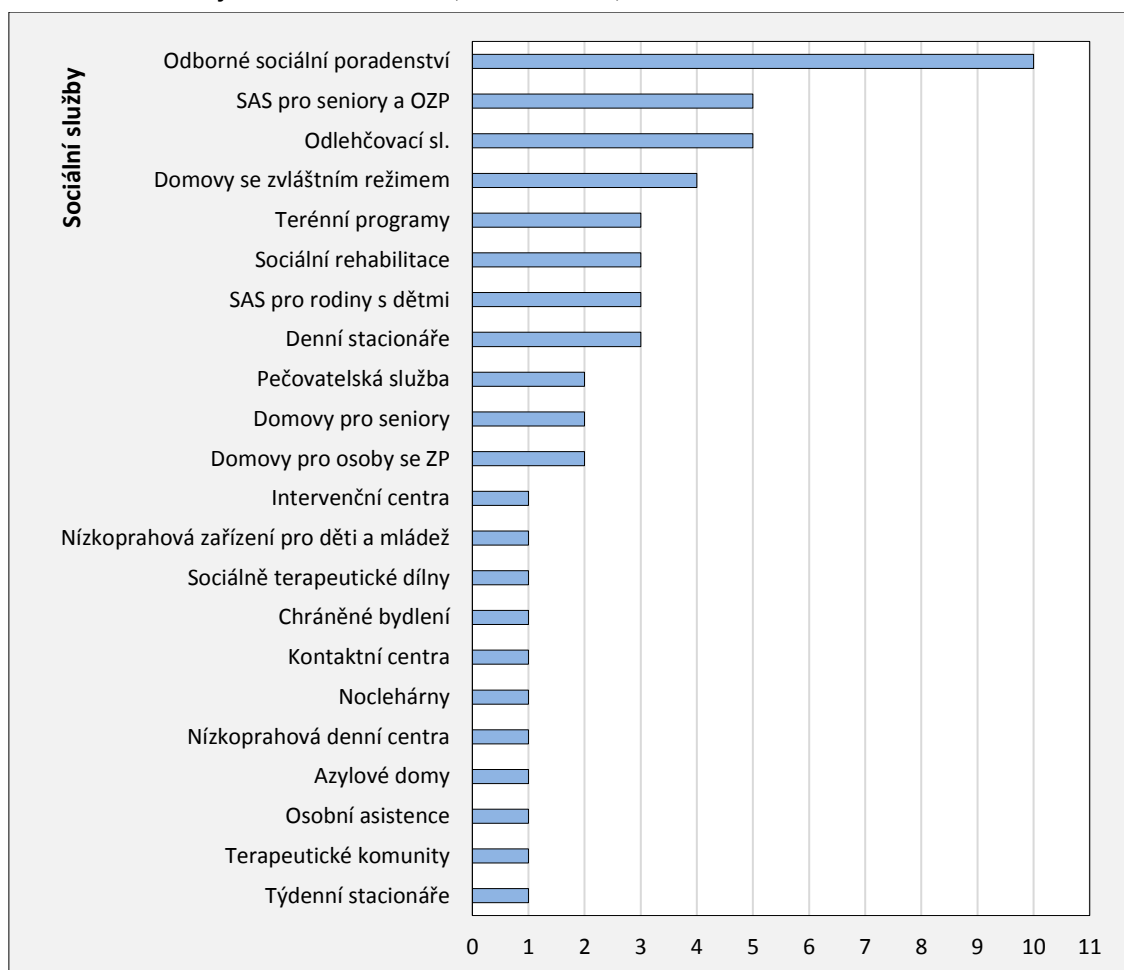

V řešeném území nejsou poskytovány všechny sociální služby, které definuje zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Přehled služeb neposkytovaných v regionu specifikuje následující tabulka:

108/2006 Sb.	Druh sociální služby	Poskytovaná v území
§ 41	Tísňová péče	NE
§ 42	Průvodcovské a předčitatelské služby	NE
§ 43	Podpora samostatného bydlení	NE
§ 45	Centra denních služeb	NE
§ 52	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	NE
§ 54	Raná péče	NE
§ 55	Telefonická krizová pomoc	NE
§ 56	Tlumočnické služby	NE
§ 58	Domy na půl cesty	NE
§ 60	Krizová pomoc	NE
§ 64	Služby následné péče	NE
Vysvětlivky:	SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE	
	SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE	

Graf níže přehledně zobrazuje zaměření sociálních služeb poskytovaných v celém řešeném území.

Graf 33 – Sociální služby v obcích řešeného území, SO ORP Příbram, 2021

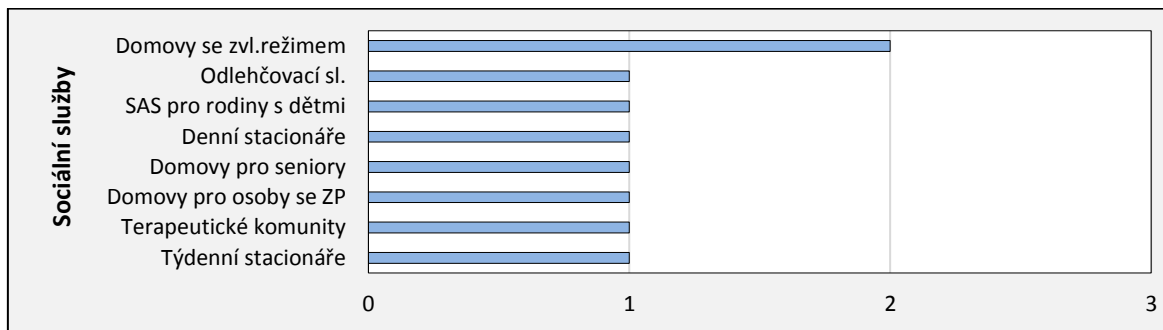

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Více než 82 % sociálních služeb je soustředěno v ORP Příbram (43 sociálních služeb). Zbýlých 9 služeb je k dispozici v obcích: Čenkov, Dolní Hbity, Kamýk nad Vltavou, Pečice a Solenice.

Graf 34 – Sociální služby v obcích řešeného území – mimo Příbram, 2021

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

V obcích mimo město Příbram je evidováno celkem 9 sociálních služeb, které zajišťuje 5 organizací. Žádnou z těchto organizací, přitom **NEZŘIZUJE** obec. Jedna organizace je zřízená Středočeským krajem, ostatní jsou soukromé neziskové organizace.

Tab. 13 – Podrobná specifikace sociálních služeb v obcích řešeného území mimo město Příbram, 2021

Obec	Poskytovatel	Sociální služby	Forma	Cílová skupina	Věková kategorie
Čenkov	Ústav sociální péče Brdy, z.ú. sídl: Praha	denní stacionáře	ambulantní	osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	40 +
		domovy pro osoby se ZP	pobytové	osoby s tělesným postižením	19 - 64 let
		domovy se zvláštním režimem	pobytové	osoby s chronickým duševním onemocněním	40 +
Dolní Hbity	Charita Starý Knín sídl: Nový Knín kontaktní místo: Sedlčany	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní	osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	bez omezení
			terénní		
Kamýk nad Vltavou	Nalžovický zámek, p.s.s. sídl: Nalžovice	odlehčovací služby	pobytové	osoby s mentálním postižením	6 - 36 let
		týdenní stacionáře	pobytové	osoby s mentálním postižením	6 - 36 let
Pečice	Domov pod hrází, o.p.s. sídl: Pečice	domovy pro seniory	pobytové	osoby se zdravotním postižením senioři	57 +
		domovy se zvláštním režimem	pobytové	osoby s chronickým duševním onemocněním	55 +
Solenice	Kaleidoskop - centrum terapie a vzdělávání, z.ú., sídl: Praha	terapeutické komunity	pobytové	osoby s chronickým duševním onemocněním	19 - 64 let

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

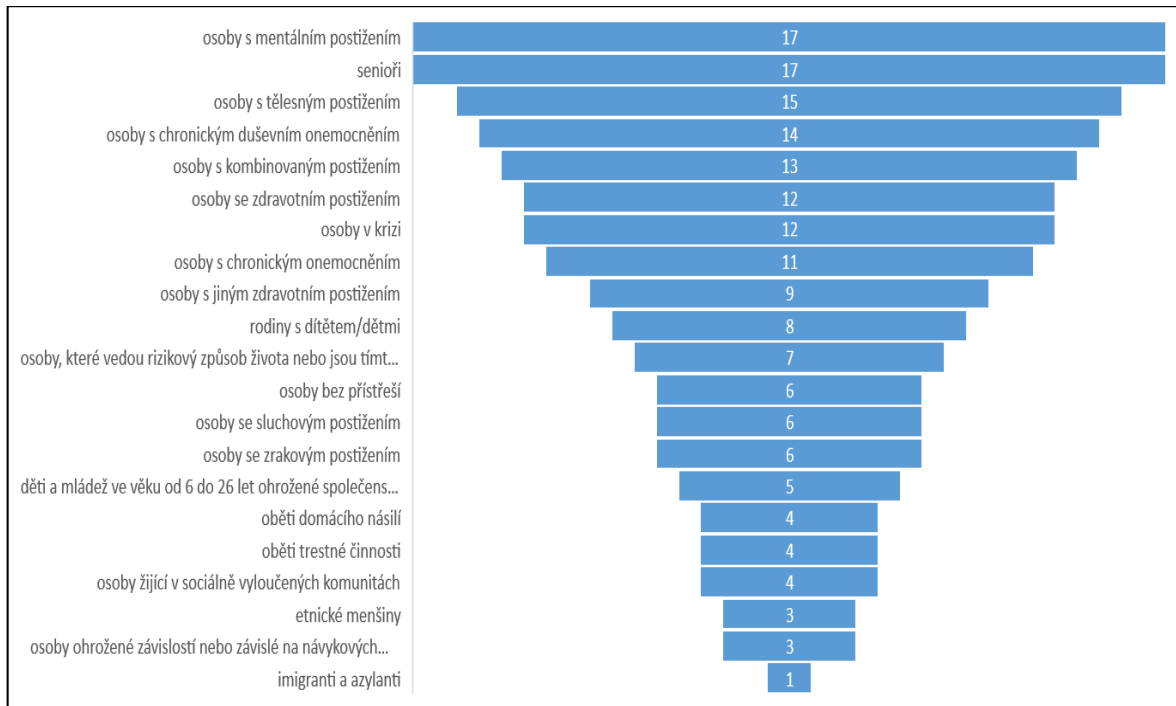
Z dosavadního rozboru vyplývá, že stěžejní úlohu v oblasti zajišťování sociálních služeb hraje město Příbram jako spádové centrum řešeného území. Historické souvislosti tohoto stavu jsou jednou z příčin nepocitované potřeby obcí v dostupnosti tohoto regionálního zázemí zabývat se řešením sociální problematiky na svém území (tento závěr je též podpořen aktivitou obcí ve vztahu k řešenému projektu, výsledky realizovaných řízených rozhovorů a výstupy analýzy municipálních rozpočtů v sociální oblasti).

Ve městě Příbram je realizováno celkem 43 sociálních služeb. Tyto služby poskytuje 23 registrovaných poskytovatelů. Podrobný rozbor je uvedena v **příloze č. 2**.

Sociální služby v řešeném území SO ORP Příbram se zaměřují na celkem 21 cílových skupin. Počet služeb ve vztahu k cílovým skupinám je zřejmý z následující grafiky:

Graf 35 – Počet poskytovaných sociálních služeb dle zaměření na cílové skupiny, SO ORP Příbram, 2021

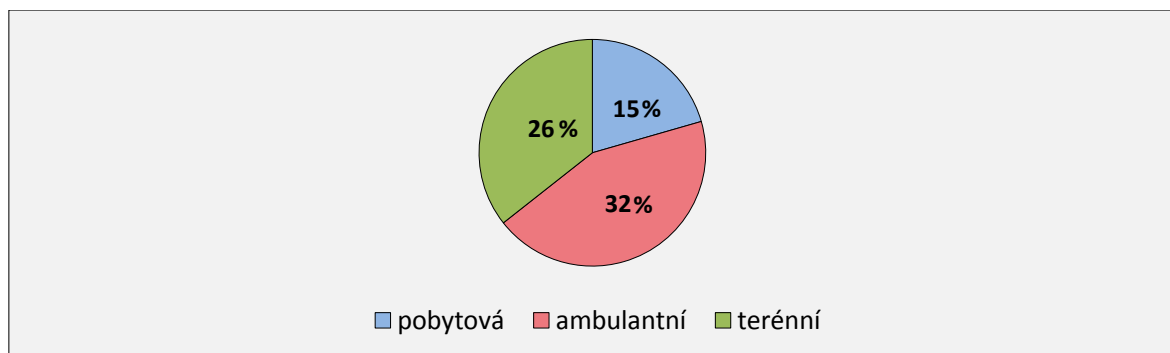

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Nejčastější jsou sociální služby zaměřené na zdravotně handicapované osoby a seniory. Další prioritou jsou osoby vedoucí rizikový způsob života, rodiny s dětmi a osoby bez přístřeší.

Nejčastěji jsou sociální služby poskytovány ve formě ambulantní péče, následuje terénní a nejméně rozšířenou formou je pobytová péče.

Graf 36 – Formy poskytování sociálních služeb v řešeném území SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

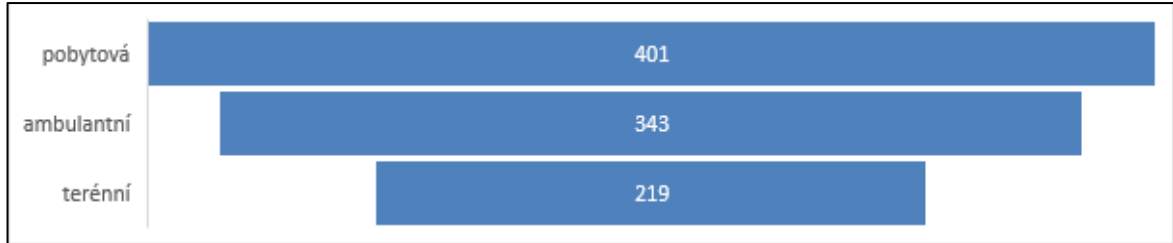
Analýza se zaměřila též na kapacity sociálních služeb v řešeném území. Data byla čerpána z registru sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí. Vzhledem k nejednotnosti vykazování může v některých případech docházet ke zkreslení, proto je

třeba brát kapacitní ukazatele pouze jako orientační. Uváděná čísla vyjadřují maximální denní kapacity.

Kapacity dle forem poskytování sociálních služeb prezentuje následující grafika:

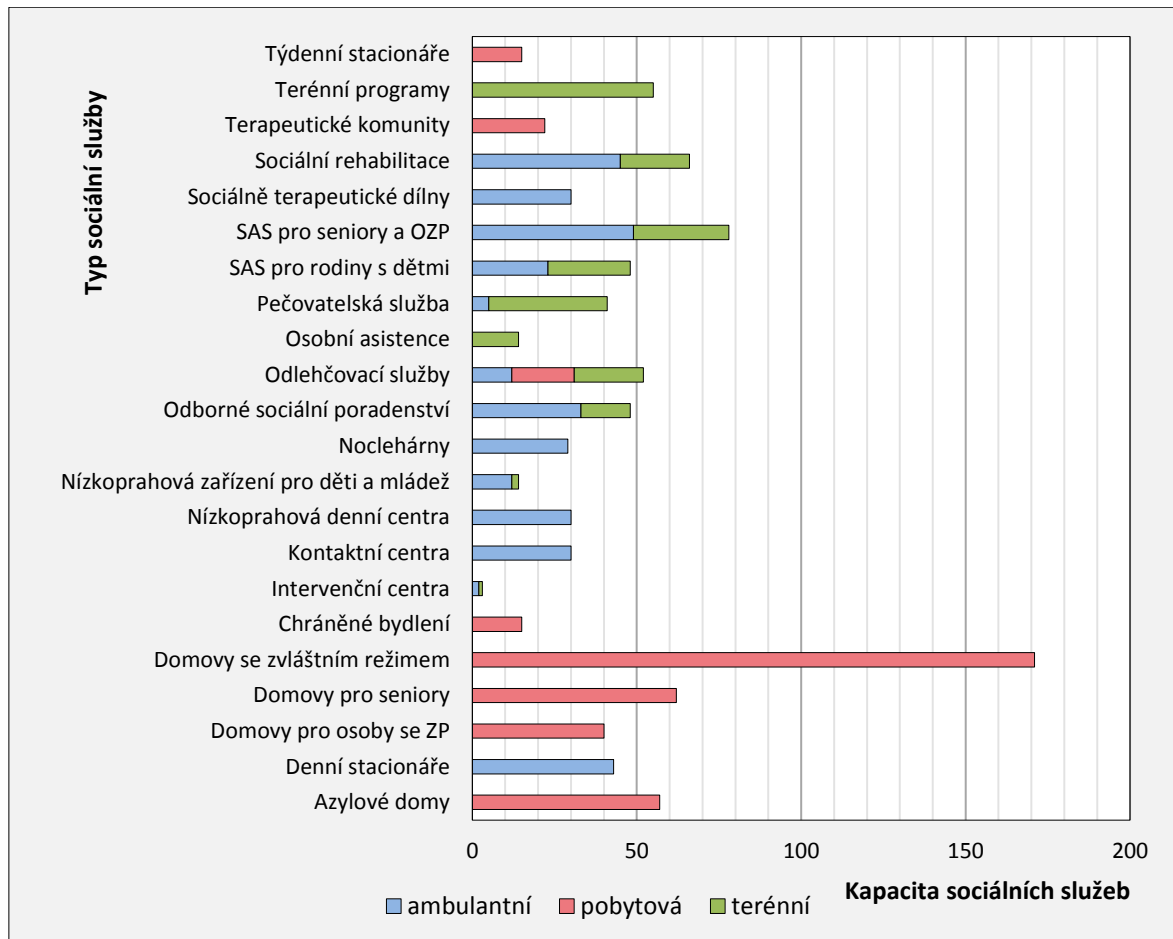
Graf 37 – Kapacity sociálních služeb dle formy poskytování, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Kapacity podle typu a formy poskytované sociální služby jsou zřejmé z následující grafiky:

Graf 38 – Kapacity dle typu a formy poskytování sociální služby, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Pouze pobytová forma péče je poskytována v 7 sociálních službách, pouze ambulantně je poskytováno 5 sociálních služeb a jen v terénní formě jsou k dispozici dvě služby. V kombinaci ambulantní a terénní formy funguje 7 služeb a v kombinaci ambulantní,

terénní a pobytová je poskytována jedna služba. Specifikace jsou uvedeny v následujících tabulkách:

POUZE POBYTOVÉ SLUŽBY
Azylové domy
Domovy pro osoby se ZP
Domovy pro seniory
Domovy se zvláštním režimem
Chráněné bydlení
Terapeutické komunity
Týdenní stacionáře

KOMBINACE AMBULANTNÍ A TERÉNNÍ
Intervenční centra
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
Odborné sociální poradenství
Pečovatelská služba
SAS pro rodiny s dětmi
SAS pro seniory a OZP
Sociální rehabilitace

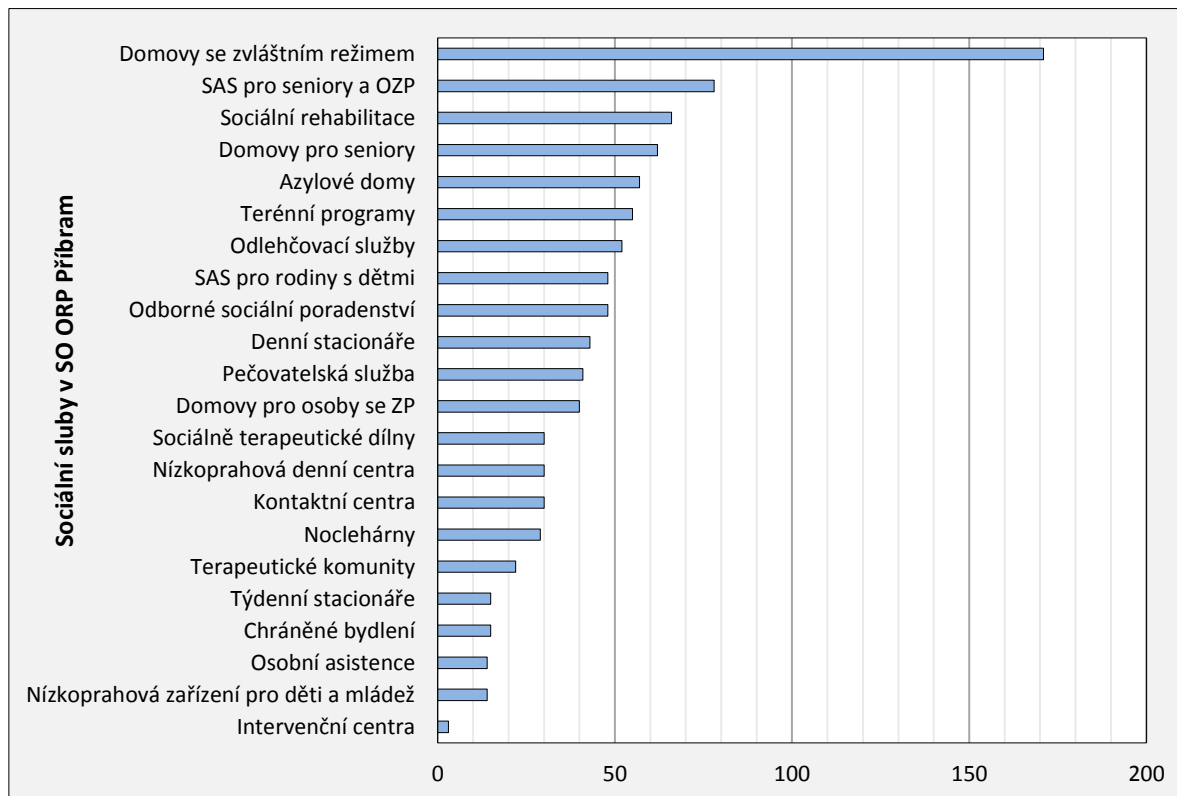
POUZE AMBULANTNÍ SLUŽBY
Denní stacionáře
Kontaktní centra
Nízkoprahová denní centra
Noclehárny
Sociálně terapeutické dílny

VŠECHNY FORMY POSKYTOVÁNÍ
Odlehčovací služby

POUZE TERÉNNÍ SLUŽBY
Osobní asistence
Terénní programy

Celkové kapacity sociálních služeb v řešeném území SO ORP Příbram prezentuje následující grafika:

Graf 39 – Celkové kapacity sociálních služeb v řešeném území SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Celková kapacita služeb poskytovaných v řešeném území SO ORP Příbram (sídlo nebo provoz poskytovatele) je 959 – takto kapacita vyjadřuje maximální počet osob, které mohou denně využívat sociálních služeb (metodicky viz výše uvedený komentář ke kapacitám). Z uvedené kapacity je 42 % vázáno na lůžkovou kapacitu pobytových služeb. Tato kapacita je obsazována většinou dlouhodobě jednou potřebnou osobou. Ambulantní a terénní služby, které tvoří 58 % kapacit zařízení sociálních služeb, mohou reálně obsloužit více potřebných – služby jsou průběžné a struktura uživatelů se může měnit. Reálně jsou tedy ambulantní a terénní služby schopny obsloužit v delším časovém úseku více fyzických osob.

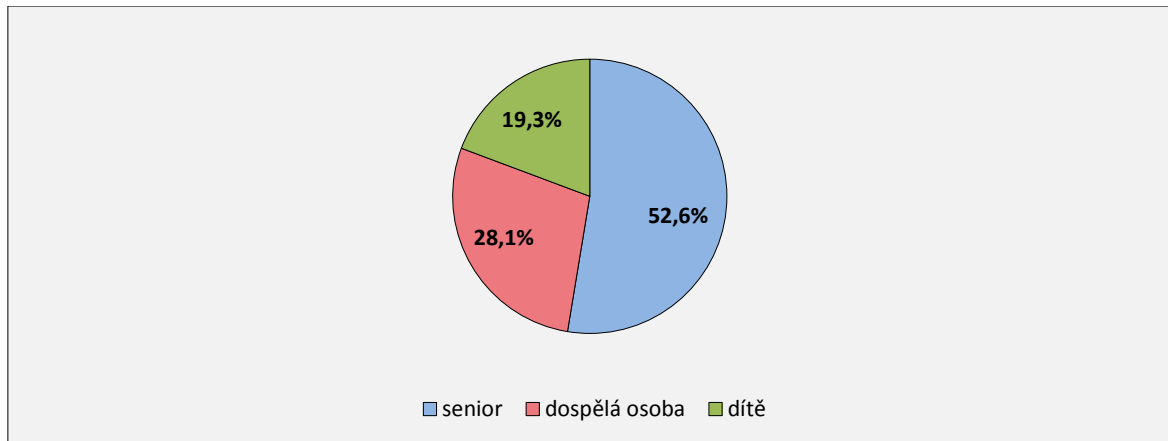
V rámci okresu Příbram, tj. SO ORP Sedlčany a Dobříš a v území specifikovaném ve SPRSS MAS Podbrdsko jsou k dispozici další sociální služby, které mohou potenciálně využívat obyvatele z řešeného území SO ORP Příbram. Tyto služby jsou uvedeny v **příloze č. 3**.

Nabídka sociálních služeb z pohledu obyvatel regionu

V rámci dotazníkové šetření mezi obyvateli řešeného území SO ORP Příbram se k 1/4 respondentů přihlásila k aktivnímu využívání sociálních služeb. Ve více než polovině případů je péče orientována na věkovou skupinu seniory, téměř pětina respondentů využívá sociální služby pro děti. Rozdělení věkových skupiny ve využívání sociálních služeb dokumentuje následující grafika:

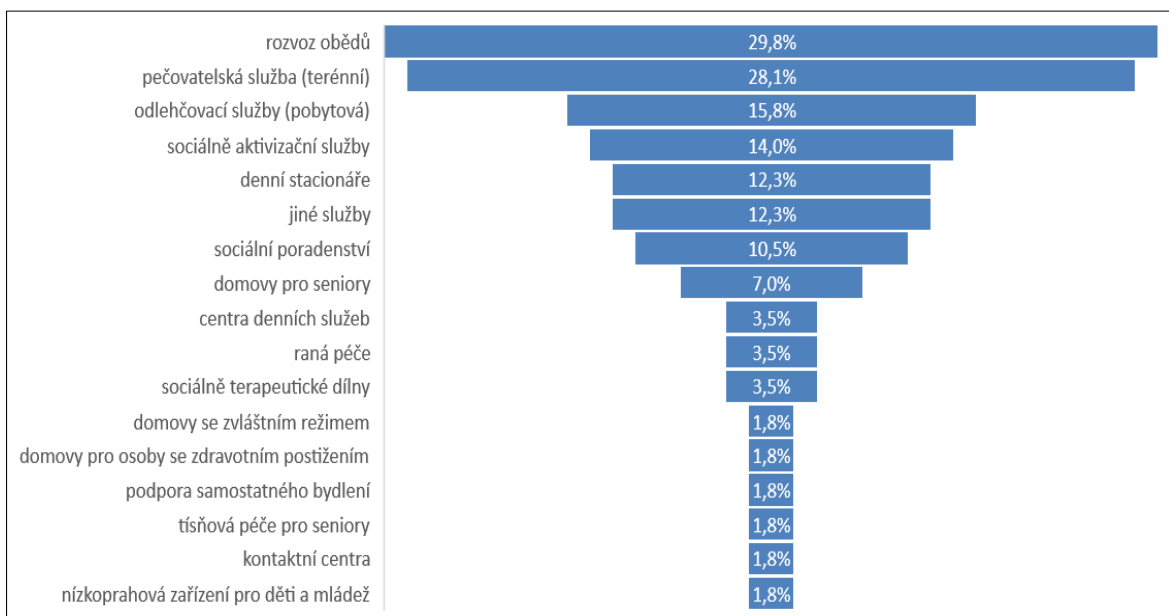
Graf 40 – Osoba využívající sociální služby, ORP Příbram, 2021

Zdroj: dotazníkové šetření, 09/2020 - 03/2021

Respondenti, kteří uváděli, že jsou v současné době konzumenty sociálních služeb nebo pečují o osobu blízkou, která sociální služby využívá, specifikovali, o jaké typy sociálních nebo příbuzných služeb se nejčastěji jedná. Nejčastěji využívané služby prezentuje následující grafika:

Graf 41 – Nejčastěji využívané sociální nebo příbuzné služby, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: dotazníkové šetření, 09/2020 - 03/2021

Z přehledu nejčastěji využívaných sociálních a příbuzných služeb lze konstatovat naprostou převahu služeb poskytovaných v domácím prostředí nebo služeb, které umožňují zajišťovat péči o potřebné rodinnými příslušníky (odlehčovací služby, denní stacionář). Rozšířené jsou též služby zkvalitňující život potřebných osob (sociálně-aktivizační služby, kluby důchodců, apod.).

Naprostá většina uživatelů sociálních služeb (téměř 90 %) je s kvalitou poskytovaných služeb spokojená. Nespokojení uživatelé opakovaně zmiňují problematickou kvalitu související s přístupem konkrétních pracovníků. S tím souvisí i problém nedostatku informací – uživatelé často nevědí, co mohou od konkrétní sociální služby očekávat a v jakém rozsahu.

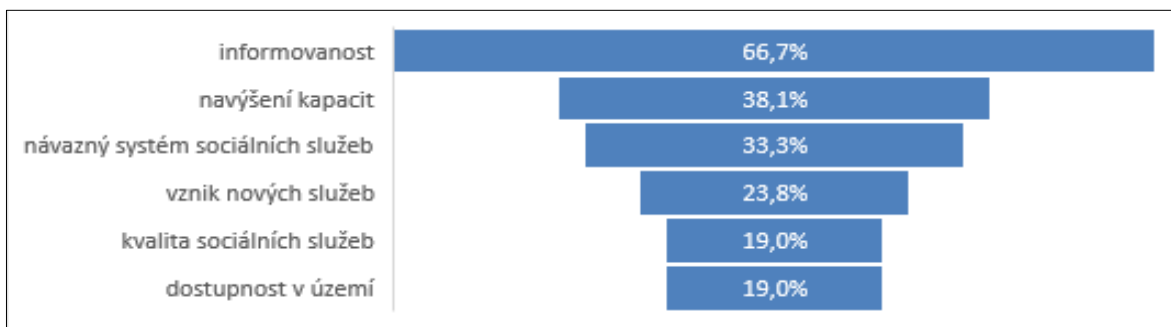

Charakteristika sociálních služeb v regionu dle řízených rozhovorů s poskytovateli

V řízených rozhovorech se zástupci poskytovatelů sociálních služeb vyjadřovali i k vnímané situaci v oblasti sociálních služeb v řešeném území, specifikovali základní problémy, se kterými se potýkají a formulovali návrhy řešení v sociální oblasti.

Ke zlepšení by podle poskytovatelů sociálních služeb mělo dojít zejména v oblasti informovanosti (rezervy v této oblasti vnímají 2/3 poskytovatelů sociálních služeb). Téměř 40 % poskytovatelů považuje za důležité navýšení kapacit sociálních služeb. Třetina respondentů pokládá za nutné zajistit návazný systém sociálních služeb. Více než 1/5 poskytovatelů navrhuje rozšířit nabídku sociálních služeb vznikem nových služeb. Rozložení návrhů na zlepšení dokumentuje následující grafika:

Graf 42 – Návrhy na zlepšení v systému sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci poskytovatelů sociálních služeb

Poskytovatelé se vyjadřovali též k problémům souvisejícím s realizací, provozem a systémem sociálních služeb tak jak je vnímají ve svých organizacích. Nejvýznamnějším problémem je **nedostatek finančních prostředků a finanční nejistota**. Jedná se zejména o:

- nízké finanční ohodnocení pracovníků v sociálních službách (ohodnocení nezohledňuje fyzickou a psychickou náročnost práce),
- rozšířené projektové financování bez návazné finanční udržitelnosti (obdobně je tento problém vztahován i k sponzorským příspěvkům a darům),
- nedostatek prostředků pro investiční financování,
- dlouhodobou stagnaci úhrad od uživatelů služeb.

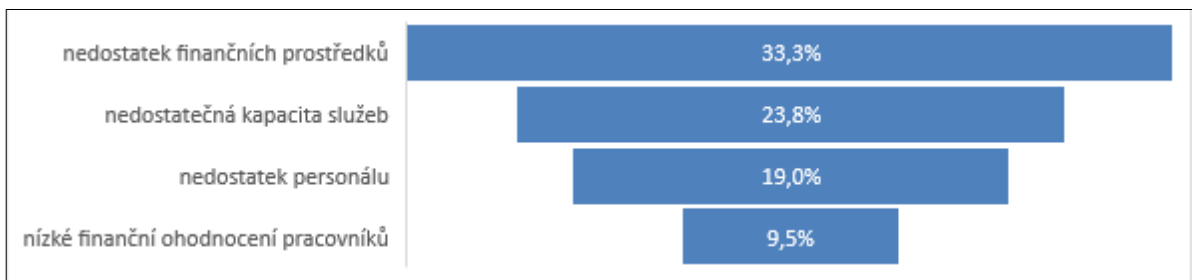
Poskytovatelé též velmi silně vnímají problém **nedostatečné kapacity** a neuspokojených zájemců o službu. Pod dimenzovanost kapacit poskytovatelé specifikovali zejména v terénních službách a v pobytových službách pro seniory. Nedostatečně pokrytá je i potřeba specifické okamžité pomoci (azylové bydlení, kompenzační pomůcky).

Třetím nejvýznamnějším problémem je **personál sociálních služeb**, a to zejména:

- nedostatek personálu a častá fluktuace (finanční ohodnocení, náročnost práce) – konkrétně se jedná o individuální práci s klientem (přímá péče a terénní péče) a sociálně-aktivizační služby,
- nedostatek kvalifikovaného personálu,
- nedostatek zdravotnického personálu.

Problémem může být též poskytovateli vnímaná nižší společenská prestiž povolání sociálního pracovníka.

Graf 43 – Skupiny problémů poskytovatelů sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: řízené rozhovory se zástupci poskytovatelů sociálních služeb

Informování o sociálních službách v regionu

Nedostatečná informovanost o sociálních službách a obecně povědomí o možnostech péče o potřebné osoby je vnímaná všemi klíčovými aktéry v sociální oblasti. Problematiku informovanosti a osvěty akcentují jak poskytovatelé sociálních služeb a zástupci obcí, tak občané řešeného území.

Informovanost z pohledu poskytovatelů sociálních služeb

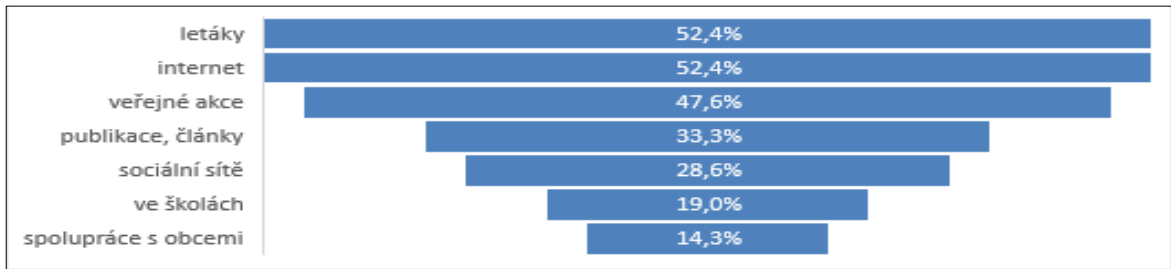
Více než **3/4 poskytovatelů** považují informování občanů o sociálních službách **za nedostatečné**. Dle názoru poskytovatelů by informace pro občany měli být k dispozici na co nejvíce místech. Největší akcent je přitom kladen na možnost získat informace u **praktického lékaře či u lékařů - specialistů**. Tato preference je daná jak velikostí nejčastější cílové skupiny (senioři, osoby s fyzickým či psychickým handicapem), která pravidelně dochází na lékařská vyšetření a kontroly, tak častou potřebou přímo navázat sociální péči na předchozí zdravotní péči (zejména v případech snížené soběstačnosti potřebné osoby z důvodu fyzického či psychického stavu). Posílena by měla být též **role samospráv** – starostové a další obecní pracovníci by měli umět poskytnout základní informaci a nasměrovat potenciálního klienta sociálních služeb k dalšímu informačnímu zdroji. Informace v obcích by měly být též uveřejňovány v místním tisku (obecní či mikroregionální zpravodaje). Samozřejmostí by měla být dostupnost informací u poskytovatelů sociálních služeb a na internetu. Kromě výše uvedených informačních zdrojů někteří poskytovatelé uvádí též zajištění dostupnosti informací ve školách, v církevních organizacích nebo v informačních centrech.

Pro zajištění poskytování informací je klíčový kvalitní zdroj informací. Tento zdroj spatřují poskytovatelé sociálních služeb v katalogu sociálních služeb s možností vyhledávání, filtrování, specifikací životních situací, cílových skupin, zaměření dle potřeby, apod.

Poskytovatelé se aktivně zapojují do informování a šíření osvěty o poskytovaných sociálních službách, prevenci či možnostech v sociální oblasti. Více než polovina poskytovatelů šíří informace formou letáků (v obcích, u lékařů, ve školách, apod.). Populárním nástrojem je také internet a jeho možnosti dobré dostupnosti informací. Téměř polovina poskytovatelů pořádá různé veřejné akce (společenské, kulturní, vzdělávací – besedy, přednášky, dny otevřených dveří, apod.). Třetina organizací poskytovatelů prezentuje informace ve speciálních publikacích či v článcích v tisku. Stále větší a rostoucí popularitu získává publikování informací na sociálních sítích (informace šířené tímto nástrojem jsou dostupnější pro stále větší skupiny lidí). Pětina poskytovatelů realizuje osvětovou, informační či preventivní činnost ve školách. Podíl jednotlivých forem osvětových a informačních kampaní dokumentuje následující grafika:

Graf 44 – Osvětové aktivity poskytovatelů sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Informovanost z pohledu obcí

Dvě třetiny obcí hodnotí dostupnost informací o sociálních službách kladně, třetina záporně. Zástupci obcí nejčastěji uvádí, že hlavním zdrojem informací by měl být u praktických lékařů a v obcích (na obecních úřadech). Další významný zdroj vidí u poskytovatelů sociálních služeb. V otázce, zda by měla obec poskytovat sociální poradenství ve smyslu informací o možnostech sociálních či obdobných služeb v řešeném území, se kladně vyjádřilo více než 80 % obcí. Z těchto obcí však téměř polovina tyto informace neposkytuje, a to zejména:

- z důvodu neexistující poptávky ze strany veřejnosti,
- z důvodu nedostatku informací (obce nemají informace k dispozici z jednoho místa a v případě potřeby je musí zdoluhavým způsobem vyhledávat).

Obce, které v oblasti informování obyvatel o nabídce možností sociálních služeb působí aktivně, nejčastěji čerpají informace **z internetu** a přímo **od poskytovatelů** sociálních služeb. Často též využívají vzájemnou meziobecní spolupráci.

Všechny obce považují za důležitý jednotný informační zdroj o sociálních službách a řešení sociálních situací, a to ve formě katalogu sociálních služeb (v elektronické i tištěné podobě).

Informovanost z pohledu zástupců bezpečnostních sborů

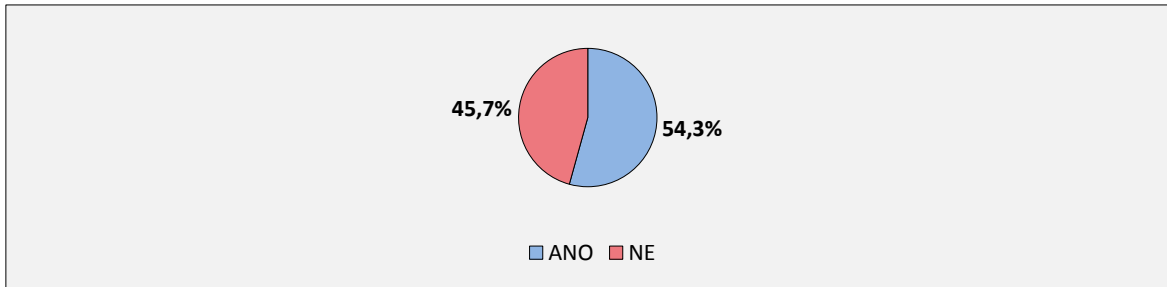
Sociální problematika úzce souvisí i s některými aktivitami bezpečnostní sborů, resp. s řešením některých situací při řešení ochrany veřejného pořádku, trestného či přestupkového jednání osob. Zástupci bezpečnostní sborů, tedy Policie ČR a městské policie v řešeném území SO ORP Příbram se vyjadřovali též k informovanosti o sociálních službách, které souvisí s výkonem jejich práce. Většina respondentů se shodla, že má k dispozici dostatek informací o nabídce sociálních služeb, se kterou přichází v rámci výkonu své činnosti do kontaktu. Většina je též schopná základní informaci o možnostech návazných řešení situací v sociální oblasti potřebným osobám sdělit. Respondenti však intenzívně vnímají **nedostatečnost informací přímo pro veřejnost**. Všichni by uvítali jednotný informační systém ve formě **katalogu** (v on-line i tištěné podobě).

Informovanost z pohledu veřejnosti

V rámci dotazníkového šetření se k otázce dostatečnosti informací o sociálních službách a dalších možnostech v sociální oblasti vyjádřili všichni respondenti. Více než polovina respondentů hodnotí informační bázi v území jako dostatečnou (54,3 %) – viz následující grafika.

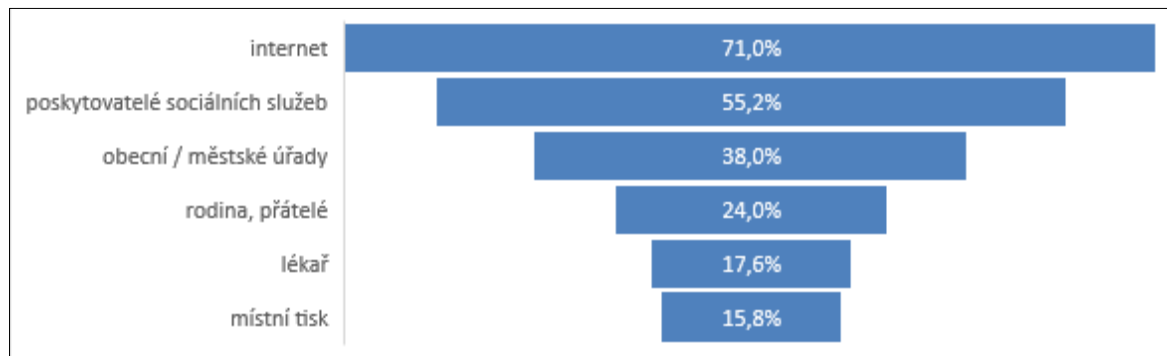
Graf 45 – Dostatečnost informací o sociálních službách, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Nejčastějším zdrojem informací je internet (71 %). Nadpoloviční většina čerpá informace taktéž přímo od poskytovatelů sociálních služeb, více než třetina respondentů se obrací na obecní či městské úřady a téměř čtvrtina využívá zkušenosti rodinných příslušníků či přátel. Menšina respondentů hledá informace u praktických lékařů a v místním tisku. Struktur informačních zdrojů prezentuje následující grafika:

Graf 46 – Nejčastější zdroje informací o sociálních službách, SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: vlastní projektové šetření

Analýza financování sociálních služeb

Financování systému sociálních služeb je realizováno podle části šesté zákona č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách v platném znění. Systém sociálních služeb je financován ze státního rozpočtu na základě zákona o rozpočtových pravidlech. Resortní správou systému financování sociálních služeb je pověřeno Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. To následně přerozděluje finanční prostředky krajům ČR formou dotace, jejíž výše se mj. odvíjí od analýzy potřeb sociálních služeb v daném kraji dle střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. Kraj následně rozhoduje o poskytnutí finančních prostředků z dotace jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb v regionu. Podmínky rozdělování dotace stanovuje kraj na základě usnesení zastupitelstva kraje. Hlavní podmínkou zakotvenou v zákoně o sociálních službách je to, že finanční příspěvek z dotace může být krajem poskytnutý pouze registrovaným poskytovatelům sociálních služeb. Není to však jediná podmínka. Kraj může například stanovit, že finanční příspěvek bude poskytnut pouze registrovaným poskytovatelům, kteří jsou zároveň součástí krajské sítě sociálních služeb, což nutně nemusí být všichni registrovaní poskytovatelé.

Pro zajištění financování sociálních služeb prostřednictvím kraje formou finančního příspěvku z dotace je tedy nutná registrace sociální služby a její zařazení do krajské sítě.

Obce (jednotlivě) mají možnost síť sociálních služeb ovlivňovat prostřednictvím naplňování ustanovení § 95, písm. h), resp. § 94, písm. f), zákona č. 108/2006 Sb. V případě jednotného stanovení potřebnosti na území ORP Příbram (74 obcí) a koncentrace požadavků, včetně dostatečné argumentace, je možné zvýšit šance na navýšení kapacit sociálních služeb potřebných na spravovaném území.

Financování sociálních služeb obcemi v řešeném území SO ORP Příbram

Řešené území SO ORP Příbram tvoří 35 obcí s celkovým počtem více než 50 tis. obyvatel. Z uvedených 35 obcí pravidelně uvolňuje ze svého rozpočtu finance na zajišťování sociálních služeb celkem 11 obcí (31 %). V těchto 11 obcích žije více než 80 % obyvatel řešeného území. Zbylé obce žádným systémovým způsobem sociální oblast finančně nepodporují. V roce 2019 bylo z rozpočtů uvedených 11 obcí investováno do sociální oblasti celkem 82.969.000,- Kč. Z toho 98 % tvoří výdaje města Příbram a 1 % výdaje obce Solenice. Zbylé 1 % doplňuje zbývajících 9 obcí, které vynakládají alespoň nějakou část svého rozpočtu na zajišťování sociálních služeb. V přepočtu na 1 obyvatele obce vynakládají největší objem finančních prostředků v sociální oblasti město Příbram (2.510,- Kč/obyv./rok) a obec Solenice (2.280,- Kč/obyv./rok). Výdaje na sociální oblast se podílí na celkových běžných výdajích města Příbram 11 %. V obci Solenice je tento podíl 8 %.

Průměrný výdaj na obyvatele v případě obcí, které sociální oblast ze svého rozpočtu financují je 2000 Kč/obyv. za rok (údaje z roku 2019). Tento údaj je však výrazně ovlivňován „sociálním“ rozpočtem města Příbram, které však vzhledem ke své spádovosti obsluhuje sociálními službami celý SO ORP. Při vypoštění města Příbram z výpočtu jsou průměrné výdaje obecních rozpočtů na sociální oblast v přepočtu na jednoho obyvatele 160,- Kč/rok. (Pozn.: Pokud z výpočtu odebereme též obec Solenice, jsou výdaje ostatních obcí v sociální oblasti v přepočtu na jednoho obyvatele za rok 70,- Kč)

Výdaje na sociální oblast z rozpočtu obcí z řešeného území SO ORP Příbram prezentuje následující tabulka:

Tab. 14 – Výdaje na sociální služby z rozpočtu obcí SO ORP Příbram, 2021

Obec	Výdaje na sociální služby (v tis. Kč)			Podíl na běžných výdajích obce (v r. 2019)	Výdaje na 1 obyvatele obce (v r. 2019)
	2017	2018	2019		
Bohutín	85	121	125	0,42%	68,00 Kč
Bratkovice	0	6	9	0,24%	29,00 Kč
Dolní Hbity	0	0	14	0,10%	16,00 Kč
Drahlín	0	3	10	0,16%	18,00 Kč
Hluboš	362	77	122	1,21%	195,00 Kč
Jablonná	0	2	2	0,07%	5,00 Kč
Jince	50	50	70	0,21%	31,00 Kč
Kamýk nad Vltavou	100	104	141	0,64%	149,00 Kč
Láz	58	62	74	1,15%	119,00 Kč
Příbram	68836	76778	81525	11,00%	2 510,00 Kč
Solenice	977	751	877	8,01%	2 280,00 Kč
CELKEM	70468,00	77954,00	82969,00		

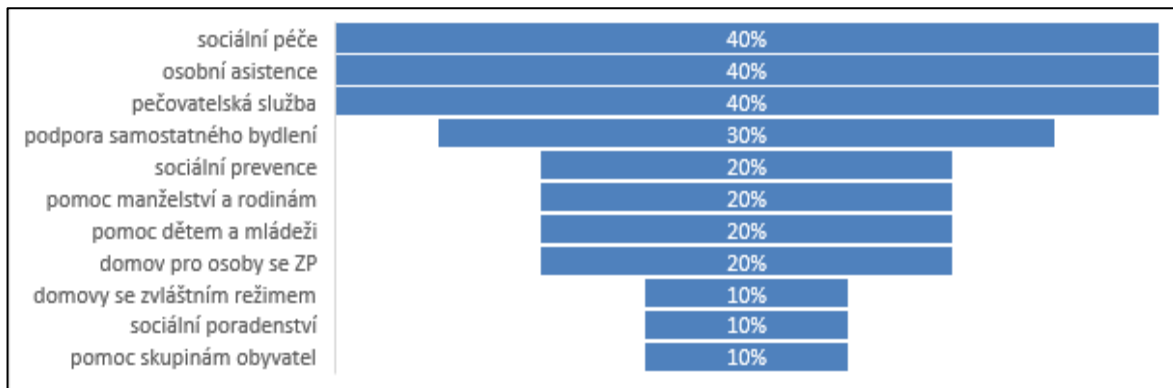
Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Z uvedeného přehledu je patrné, že až na výjimky jsou výdaje obcí na sociální oblast naprosto zanedbatelné (u dalších 24 monitorovaných obcí nebyly v započítaných letech 2017 – 2019 identifikovány žádné rozpočtové výdaje na sociální služby). Finanční prostor pro realizaci sociálních služeb je v rozpočtech obcí poměrně zjevný.

Věcné zaměření financování sociálních služeb z rozpočtů obcí je uvedeno v následující grafice (zahrnuje všechny obce, které vynakládají část svých obecních rozpočtů na oblast sociálních služeb v řešeném území mimo města Příbram, které financuje většinu typů sociálních služeb a rozdělení by tak bylo zásadně zkreslené):

Tab. 15 – Zaměření rozpočtových výdajů obcí na sociální oblast (dle položek odvětvového členění), SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

METODICKÁ POZNÁMKA

Data pro analýzu výdajů obecních rozpočtů do sociální oblasti byla čerpána z oficiálního zdroje Ministerstva financí ČR (www.monitor.statnipokladna.cz). U všech obcí jsou údaje převzaty z výdajové části rozpočtu strukturované dle odvětví – skupina 4 Sociální věci a politika zaměstnanosti, oddíl 43 Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti. V rámci konkretizace zaměření výdajů byly analyzovány též pododdíly a paragrafy (v uvedeném odvětvovém členění). Byla hodnocena pouze výdajová strana municipálních rozpočtů bez ohledu na původ zdroje příjmové strany. Cílem analýzy je dokumentovat trend financování sociální oblasti obcemi ve vzájemném

Shrnutí klíčových závěrů problematiky financování sociálních služeb ze strany poskytovatelů

Poskytovatelé sociálních služeb v řešeném území, kteří se zapojili do zpracování SPRSS SO ORP Příbram v rámci řízených rozhovorů a kteří jsou zastoupeni v projektových pracovních skupinách, specifikovali následující klíčové problémy v systému financování sociálních služeb, které výrazným způsobem komplikují fungování sociální oblasti:

- **finanční nejistota** → roční financování se schvalování objemu prostředků až v polovině roku; poskytovatelé by uvítali dlouhodobý finanční výhled, což by jim umožnilo kvalitnější a přesnější plánování a rozvoj realizovaných sociálních služeb,
- **nedostatek investičních prostředků** → systémové financování sociálních služeb je téměř výhradně orientováno na provoz a přímou péči o klienta; investiční financování závisí na vůli a finančních možnostech zřizovatelů / provozovatelů a nejistém ad hoc dotačním financování,
- **udržitelnost dotačních projektů** → dotační financování umožní vznik, doplnění či rozšíření nabídky sociálních služeb, po skončení dotačního projektu neexistuje žádný očekávaný návazný finanční zdroj pro udržení nově zavedené či rozšířené služby (služba tak není udržitelná) a i přes prokazatelnou funkčnost a účinnost může z důvodu nezajištěného následného financování zaniknout, což ve finále ohrožuje klienty a důvěru v systém sociálních služeb,
- **neúplné zajištění financování provozu** → systémové financování registrovaných sociálních služeb v krajské síti nepokrývá některé provozní výdaje poskytovaných služeb – zejména se jedná o úhradu dopravních nákladů při zajišťování terénních služeb – absence finančních prostředků na tyto náklady vede k nižší územní obslužnosti i přesto, že poskytovatelé těchto služeb mají na vlastní výkon služby personální i časové kapacity,
- **prodleva mezi aktivací služby a systémovým financováním** → poskytovatelé sociálních služeb umí velmi pružně reagovat na novou poptávku (na novou potřebnost) v území – potýkají se však s mnohdy významnou finanční prodlevou, tj. časovým úsekem mezi vytvořením a zavedením služby a zajištěním financování služby v systému sociálních služeb),
- **dotační systém nereagující na potřeby území** → dotační systém není nastaven jako reakce na poptávku v území, ale zájemci o dotace se musí přizpůsobovat zaměření vypsání dotačního titulu.

Analýza relevantních územních / sektorových rozvojových dokumentů

Přehled analyzovaných dokumentů

Územní úroveň	Název	Období platnosti
KRAJSKÁ	Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje	2019 - 2024
	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji	2020 - 2022
ORP	Strategie území správního obvodu ORP Příbram	2015 - 2024
	Místní akční plán vzdělávání pro ORP Příbram (MAP II)	
MUNICIPÁLNÍ	Rozvojové dokumenty obcí <ul style="list-style-type: none">• Bratkovice• Čenkov• Dolní Hbity• Drásov• Dubenec• Dubno• Háje• Hluboš• Jablonná• Jince• Kamýk nad Vltavou• Křešín• Lhota u Příbramě• Obecnice• Obory• Pečice• Příbram• Trhové Dušníky• Zduchovice	<ul style="list-style-type: none">• 2021 – 2030• 2020 – 2024• 2018 – 2024• 2020 – 2030• 2019 – 2024• 2019 +• 2019 – 2024• 2019 – 2022• 2014 – 2022• 2015 – 2021• 2015 – 2021• 2021 – 2025• 2021 – 2025• 2016 – 2026• 2011 – 2025• 2020 – 2025• 2014 – 2020• 2019 – 2024• 2017 – 2029
	Koncepce prevence kriminality na období	2019 – 2021
	Strategický plán sociálního začleňování města Příbram	2018 – 2021

Koncepční dokumenty na krajské úrovni

Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019–2024

Analytická část

SWOT analýza (výroky s vazbou na sociální oblast)

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ul style="list-style-type: none">• Nízká nezaměstnanost ve srovnání s ostatními kraji ČR i regiony EU.• Nastavený systém plánování, tvorby a vyhodnocování sítě sociálních služeb.• Je vytvořena stabilní síť sociálních služeb (příspěvkové organizace kraje), kterou zřizuje Středočeský kraj.	<ul style="list-style-type: none">• Rozdílná věková struktura v obcích blízkých Praze a na periferiích.• Vnitroregionální rozdíly v kapacitách MŠ a ZŠ, ohrožené obecné školství v periferiích kapacitní nedostatečností v suburbiiích.• Nedocení procesů kariérního poradenství již na ZŠ.• Nepropojenost sociálních a zdravotních služeb (služby jsou poskytovány odděleně, s nedostatkem vzájemné informovanosti).
<ul style="list-style-type: none">• Integrace zdravotních a sociálních služeb v komunitě a tím zefektivnění systému.• Posuny v demografické struktuře obyvatel (stárnutí populace a rostoucí věk dožití) představuje příležitosti pro nové ekonomické aktivity.• Kvalitativní změna „typického občana v důchodovém věku“ – aktivní jak ve společenském tak ekonomickém životě.• Využití asistivních technologií, telemedicíny a IT technologií k monitoringu, podpoře cílové osoby a managementu zapojení pečujících osob blízkých a profesionálů ze zdravotních a sociálních služeb.	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatek prostředků z obecních rozpočtů na navýšení kapacit MŠ, ZŠ v potřebných lokalitách.• Závislost systému sociálních služeb v kraji na finanční podpoře (dotaci) státu.• Stárnutí populace bude představovat zvýšená rizika pro stávající systémy a služby (sociální, zdravotní, vzdělávací a další).• Nedostatek učitelů a další úbytek odborných pedagogů v rámci generační obměny.• Růst výskytu chronických onemocnění v důsledku demografických a civilizačních změn.
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>

Návrhová část (výroky s vazbou na sociální oblast)

A. Strategické směry rozvoje

Region spokojených lidí: Zajistit moderní infrastrukturu a služby pro vysoký životní standard všech generací srovnatelný se standardem života v metropoli. Vytvořit „S.M.A.R.T. region,“ který chytře využívá pokročilé technologie a aktuální trendy ke zlepšování života obyvatel kraje, vysoce kultivované prostředí s kvalitními sociálními a zdravotními službami a kulturními příležitostmi.

Soudržný region: Posílit rozvojové podmínky a atraktivitu venkovských a periferních území kraje, aby docházelo k vyrovnávání příležitostí v rámci kraje, snížení zátěže (všeho druhu) metropolitní oblasti hl. m. Prahy z živelného nárůstu obyvatel v okolí Prahy a dojíždění lidí ze Středočeského kraje do Prahy, tím i ke snížení jeho vnitřních ekonomických a sociálních disparit.

Bezpečný region: Systematicky posilovat bezpečnost regionu ve známých oblastech rizik, jako jsou přírodní katastrofy, ekologické dopady průmyslových havárií, sociální vyloučenost nebo fyzická bezpečnost. Zároveň zvyšovat ochranu regionu i v oblastech nových hrozeb, jejichž závažnost v čase nepochybně poroste (například kyberkriminalita či terorismus, nové typy ohrožení kritické infrastruktury).

B. Prioritní oblasti

Prioritní oblast	Specifický cíl	Zaměření
1. Ekonomický rozvoj, výzkum a vývoj	1.2 Zlepšit podmínky pro podnikání a investice v periferních oblastech a tím zvýšit atraktivitu těchto území.	<ul style="list-style-type: none">• Rozvoj ekonomiky v periferních a venkovských oblastech kraje.• Ekonomická prevence vzniku a prohlubování socioekonomických disparit.
3. Lidské zdroje a vzdělanost	3.1 Posílit podporou kvalitních učitelů a ředitelů škol kvalitu vzdělávání zaměřenou na klíčové dovednosti. 3.2 Zlepšit vybavenost a kapacitu škol tak, aby došlo k rozvoji škol jako center dalšího profesního a odborného rozvoje.	<ul style="list-style-type: none">• Rozvoj vzdělávacího systému a jeho kvality.
7. ICT infrastruktura	7.1 Zajistit vybavenost celého kraje ICT infrastrukturou pro podnikání založenou na rychlém přenosu dat, práci z domova, bezpečné a spolehlivé služby infrastruktury pro obyvatelstvo.	<ul style="list-style-type: none">• ICT ve veřejných službách.
8. Sociální služby	8.1 Zkvalitnit systém sběru, vyhodnocování a analýzy informací o potřebách cílových skupin a cílových osob sociálních služeb ve Středočeském kraji. 8.2 Zajistit udržitelnou síť sociálních služeb, která bude pružně reagovat na demografické změny a překoná územní disparity mezi centrálními a periferními oblastmi Středočeského kraje.	<ul style="list-style-type: none">• Monitoring území, sledování potřeby sociálních služeb, zapojení územních aktérů (informační systém pro sledování a vyhodnocování dat o potřebách cílových osob s ohledem na poskytování sociálních služeb ve Středočeském kraji, včetně budování znalostní báze pro nastavení sociální práce, prevence a poskytnutí služeb.• Lokalizované sociální služby zohledňující specifika jednotlivých území (ICT v sociálních službách, komunitní centra, integrace zdravotních a sociálních služeb.
9. Zdravotnictví	9.1 Rozvíjet mechanismy institucionální koordinace a spolupráce mezi aktéry středočeského zdravotnictví.	<ul style="list-style-type: none">• Integrace systému zdravotní a sociální péče (i s využitím ICT nástrojů).

Zdroj: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/20541/128>

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji 2020–2022

Návrhová část

A. Strategická schémata – prioritní oblasti dle cílových skupin

Prioritní oblast	Hlavní cíl	Nástroje realizace	Priorita
I. Osoby se sníženou soběstačností	Dostupnost služeb pro osoby se sníženou soběstačností za účelem podpory běžného způsobu života v co nejméně omezujícím prostředí.	<ul style="list-style-type: none">• Pečovatelská služba.• Osobní asistence .• Odlehčovací služby.• Denní stacionáře, Centra denních služeb.• Sociální rehabilitace.• Podpora samostatného bydlení.• Terénní sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.• Raná péče.	VYSOKÁ
		<ul style="list-style-type: none">• Domovy pro seniory.• Domovy se zvláštním režimem.• Domovy pro osoby se zdravotním postižením.• Chráněné bydlení.• Týdenní stacionáře.	STŘEDNÍ
		<ul style="list-style-type: none">• Sociálně terapeutické dílny.• Ambulantní sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.	NÍZKÁ
II. Rodiny s dětmi/děti a mládež	Dostupnost služeb pro rodiny s dětmi/děti a mládež za účelem podpory zdravého vývoje dětí a mládeže, pokud je ohrožen dlouhodobou krizovou sociální situací rodiny nebo společensky nežádoucími jevy.	<ul style="list-style-type: none">• Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.• Azylové domy pro rodiny s dětmi.	VYSOKÁ
		<ul style="list-style-type: none">• Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež.	NÍZKÁ

		<ul style="list-style-type: none">• Domy na půl cesty.• Intervenční centra.	
III. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Dostupnost služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením za účelem podpory překonání sociálně nepříznivé situace a minimalizace společensky nežádoucích jevů a rizik.	<ul style="list-style-type: none">• Noclehárny.• Nízkoprahová denní centra.• Terénní programy.• Kontaktní centra.	VYSOKÁ
		<ul style="list-style-type: none">• Azylové domy pro osoby bez domova.• Terapeutické komunity.• Služby následné péče.	NÍZKÁ

B. Strategická schémata – průřezová a systémová opatření

Prioritní oblast	Hlavní cíl	Dílčí cíl	Nástroje realizace
IV. Specifické průřezové potřeby	Dostupnost služeb řešících specifické potřeby (napříč cílovými skupinami) za účelem podpory informovanosti, orientace, komunikace a při řešení akutních krizových situací.	Dostupnost služeb zaměřených na podporu informovanosti, orientace a komunikace.	<ul style="list-style-type: none">• Odborné sociální poradenství.• Tlumočnické služby.• Průvodcovské a předčitatelské služby.
		Dostupnost služeb zaměřených na řešení akutních krizových situací.	<ul style="list-style-type: none">• Krizová pomoc.• Telefonická krizová pomoc.• Tísňová péče.

V. Systémová opatření	Efektivní řízení sítě sociálních služeb.	<ul style="list-style-type: none">• Vytvoření kvalitní datové základny ve vztahu ke zjišťovaným potřebám a poskytovaným sociálním službám.• Zahájení jednání s Hlavním městem Prahou o vytvoření metropolitního plánu rozvoje sociálních služeb.
	Podpora subsidiarity.	<ul style="list-style-type: none">• Stanovení minimálního rozsahu návazných služeb pro jednotlivé druhy sociálních služeb.• Podpora neformální péče.• Podpora komunitního plánování obcí.
	Technická podpora.	<ul style="list-style-type: none">• Zavedení informačního systému pro podporu monitoringu a řízení sítě sociálních služeb.• Monitoring a plánování bezbariérovosti sociálních služeb.

C. Specifické zaměření opatření jmenovitě na území SO ORP Příbram

Nástroj realizace	Podpůrná opatření
Odlehčovací služby	<ul style="list-style-type: none">• Podpora uzpůsobení nebo transformace pobytových odlehčovacích služeb pro osoby s chováním náročným na péči v okresech Příbram a Mladá Boleslav.
Sociální rehabilitace	<ul style="list-style-type: none">• Podpora rozvoje služeb v Síti SK pro potřeby reformy péče o duševní zdraví (okres Příbram +4 úvazky od r. 2022).
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a Týdenní stacionáře	<ul style="list-style-type: none">• Podpora rozvoje kapacit (včetně přizpůsobení personálních, materiálně technických a dalších relevantních parametrů) pro osoby se zdravotním postižením, především pro osoby s chováním náročným na péči.
Azylové domy pro rodiny s dětmi	<ul style="list-style-type: none">• Podpora rozvoje stávajících služeb v Síti SK v souladu s vyjádřeným principem dostupnosti.
Intervenční centra	<ul style="list-style-type: none">• Podpora rozvoje stávajících služeb v Síti SK.• Podpora odborných setkání pracovníků služby.• Podpora spolupráce s terénními službami sociální péče.• Podpora rozvoje stávajících služeb v Síti SK v souladu s vyjádřeným principem dostupnosti.

Zdroj: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/sprss-sk-2020-2022>

Koncepční dokumenty na úrovni SO ORP Příbram

Strategie území správního obvodu ORP Příbram

Strategie území správního obvodu ORP PŘÍBRAM v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, cestovního ruchu a v oblasti aglomerace téma zaměstnanost na období 2015 – 2024.

Analytická část (sociální oblast)

Silné stránky	<ul style="list-style-type: none">• Bezplatné odborné sociální poradenství,• bezplatné poradenství pro oběti domácího násilí a trestných činů,• ubytovna pro osoby bez přístřeší,• azylový dům pro matky s dětmi,• sociální kurátoři.
Slabé stránky	<ul style="list-style-type: none">• Nedostupnost informací o dostupnosti sociálních služeb (zejména pro obce mimo Příbram),• nedostatek volných pracovních míst,• nedostatečné řešení problematiky gamblerství a jiných závislostí,• chybí denní centrum pro bezdomovce,• nedostatečné zázemí sociálních terénních služeb,• nedostatečná kapacita Domovů pro seniory se zvláštním režimem,• malý počet sociálních pracovníků na obcích.
Příležitosti	<ul style="list-style-type: none">• Vznik nových pracovních míst,• spolupráce škol a obcí,• prevence rizikového chování,• spolupráce státu, kraje s obcemi v oblasti sociálních služeb – plánování,• zlepšení poskytování informací o dostupnosti služeb,• monitoring osob, které potřebují sociální pomoc,• hledání vhodných poskytovatelů a vytvoření zázemí (raná péče),• zvyšování počtu finančně dostupných volnočasových aktivit pro děti a mládež,• aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb.
Hrozby	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatek financí na sociální služby,• zvyšující se počet osob v dluhové neschopnosti,• zánik stávajících potřebných služeb,• práce s cílovými skupinami ze strany nekompetentních organizací.

Problémová oblast 1

Nerovnoměrné pokrytí území ORP Příbram sociálními službami.

Příčiny problému

- a) nedostatečná informovanost o nabídce sociálních služeb,
- b) nevyužívání zpracovaného komunitního plánu pro území ORP Příbram,
- c) soustředění sociálních služeb do centra ORP Příbram,
- d) nevyužívání nabídky sociálních služeb na území ORP Příbram.

Problémová oblast 2

Nedostatečné pokrytí území ORP Příbram sociálními službami.

Příčiny problému

- a) není respektován a aktualizován komunitní plán pro území ORP Příbram,
- b) malá informovanost o poskytovaných sociálních službách na území ORP Příbram,
- c) financování sociálních služeb potřebných pro území ORP Příbram,
- d) chybějící koncepce poskytování sociálních služeb na území ORP Příbram.

Návrhová část

Cíl	1.1 Rovnoměrné rozložení sociálních služeb na území ORP Příbram
Opatření	A1 Právní analýza. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování návrhu společné smlouvy zúčastněných obcí,• zpracování analýzy potřebných služeb na území ORP Příbram. A2 Ekonomická analýza. <ul style="list-style-type: none">• Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých variant řešení. B1 Nastavení parametrů. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování variant řešení pro pokrytí území sociálními službami. C1 Výběr ekonomicky vhodné varianty pro pokrytí území sociálními službami. <ul style="list-style-type: none">• Příprava a realizace společného výběrového řízení,• vznik realizačního týmu v DSO a jeho činnost.

Cíl	1.2 Dostatečná informovanost o nabídce stávajících sociálních služeb na území ORP Příbram
Opatření	A1 Právní analýza. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování návrhu společné smlouvy mezi zúčastněnými obcemi. A2 Ekonomická analýza. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování nákladů na osvětu sociálních služeb. B1 Nastavení parametrů. <ul style="list-style-type: none">• Nastavení frekvence informační kampaně,• určení formy informační kampaně. C1 Výběr ekonomicky vhodné varianty pro informační kampaň. <ul style="list-style-type: none">• Příprava realizace společného výběrového řízení na poskytovatele informační kampaně,• vznik realizačního týmu v DSO a jeho činnost.

Cíl	2.1 Rozšíření nabídky sociálních služeb na území ORP Příbram
Opatření	A1 Právní analýza. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování návrhu společné smlouvy mezi zúčastněnými obcemi. A2 Ekonomická analýza. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování nákladů na podporu rozšíření terénní sociální péče,• zpracování nákladů na rozšíření služeb pro zdravotně postižené,• zpracování nákladů na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených,• zpracování nákladů na vznik chráněného bydlení a sociálních bytů. B1 Nastavení parametrů. <ul style="list-style-type: none">• Zmapování sociálních služeb na území ORP Příbram a jejich reálné potřeby. C1 Výběr ekonomicky vhodné varianty pro nedostatečné pokrytí území ORP Příbram. <ul style="list-style-type: none">• Příprava realizace společného výběrového řízení na poskytovatele sociálních služeb,• vznik realizačního týmu v DSO a jeho činnost.

Cíl	2.2 Podíl na komunitním plánování a aktualizaci komunitního plánu na území ORP Příbram
Opatření	A1 Právní analýza. <ul style="list-style-type: none">• Zpracování návrhu společné smlouvy mezi zúčastněnými obcemi. A2 Ekonomická analýza. <ul style="list-style-type: none">• Analýza nákladů na zpracování Komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Příbram. B1 Nastavení parametrů. <ul style="list-style-type: none">• Zmapování sociálních služeb na území ORP Příbram,• zmapování poskytovatelů sociálních služeb na území ORP Příbram. C1 Výběr ekonomicky vhodné varianty. <ul style="list-style-type: none">• Příprava realizace společného výběrového řízení na zhotovitele Komunitního plánu sociálních služeb ORP Příbram,• vznik realizačního týmu v DSO a jeho činnost.

Zdroj: <https://www.dsopribram.cz/o-svazku/dokumenty-1/dokumenty/strategie-uzemi-spravniho-obvodu-orp-pribram-1/>

Místní akční plán vzdělávání pro ORP Příbram (MAP II)

Zpracovaná byla aktuálně dostupná analytická část dokumentu. Relevantní závěry pro sociální oblast vyplývají ze SWOT3 analýz klíčových oblastí čtenářská gramotnost, matematická gramotnost a inkluzivní vzdělávání. V sociální oblasti jde zejména o vazby na problematiku sociálního vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením, povinnou školní docházku a vliv vzdělání na další socioekonomický vývoj dětí, žáků.

Čtenářská a matematická gramotnost – snaha škol (individuální přístup, vnější motivace, nové aktivity vzdělávání pedagogů) naráží na „konkurenci“ elektronických nástrojů, mění se preference trávení volného času dětí / žáků a nižší zájem rodičů, resp. nižší podporu vzdělání v rodinách. Je zde též patrná nízká míra mezioborových vztahů a vazba na praxi.

Inkluzivní vzdělávání – školy se potýkají s nezájmem rodičů či problematickými vztahy škola-rodič-žák, které často vedou k frustraci učitelů a reálnému ohrožení pedagogů syndromem vyhoření.

Návrhová část není v čase zpracování této analýzy k dispozici.

Koncepční dokumenty na mikroregionální úrovni

- *Svazek obcí Podbrdského regionu (Vysoká u Příbramě)* – rozvojový dokument není publikován,
- *Svazek obcí Mikroregion Třemšín* – rozvojový dokument není publikován,
- *Březnicko - svazek obcí* – rozvojový dokument není publikován,
- *Dobrovolný svazek obcí Rožmitálské údolí* – rozvojový dokument není publikován,
- *Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska (Buková u Příbramě)* – rozvojový dokument zpracován pro SO ORP Dobříš – není relevantní pro řešené území,
- *Sdružení obcí Sedlčansko (Kamýk nad Vltavou, Solenice)* – rozvojový dokument není publikován,
- *Dobrovolný svazek obcí ORP Příbram* – rozvojový dokument zpracován pro celý správní obvod ORP Příbram (zpracováno v rámci kapitoly 3. Koncepční dokumenty na úrovni SO ORP Příbram).

Zdroj: webové stránky mikroregionů

Koncepční dokumenty na municipální úrovni

Z celkové počtu obcí v řešeném území (35) disponuje municipálním rozvojovým dokumentem více než polovina (19).

Přehled municipálních rozvojových dokumentů obcí s relevantními výstupy v sociální oblasti

Obec	Rozvojový dokument obce	Návrhové období	Relevantní výstupy v sociální oblasti
Bohostice	NE		
Bohutín	NE		
Bratkovice	ANO	2021-2030	---
Cetyně	NE		
Čenkov	ANO	2020-2024	Analytická část: - W - neexistence terénní pečovatelské služby
Dlouhá Lhota	NE		
Dolní Hbity	ANO*	2018-2024	Analytická část: - hlavní poskytovatelé - Farní charita Starý Knín, Farní charita Příbram, Sanco, Domácí péče Andělka - seznam poskytovatelů sociálních služeb (DSO ORP Příbram Katalog sociálních služeb) - předpoklad rozšíření sociálních služeb (terénní, DPS) - O - rozvoj sociálních služeb - T - stárnutí obyvatel
Drahlín	NE		
Drásov	ANO	2020-2030	Analytická část: - služby zajišťuje v obci Centrum sociální a zdravotní péče v Příbrami a Pečovatelská služba Dobříš
Dubeneč	ANO*	2019-2024	Analytická část: - neaktivita obce v sociálních službách - uveden seznam všech poskytovatelů v ORP Příbram - obyvatelé mohou využívat sociální služby jinde Návrhová část: - OP1.4 - Podpora sociální péče pro občany v obci - ad hoc aktivita pro případ potřeby (odhad 50 tis. Kč)
Dubno	ANO	2019 +	---
Háje	ANO*	2019-2024	Analytická část: - občané využívají Centrum sociálních a zdravotních služeb Příbram - neaktivita obce v sociálních službách - uveden seznam všech poskytovatelů v ORP Příbram - obyvatelé mohou využívat sociální služby jinde Návrhová část: - OP1.3 - Podpora sociální péče pro občany v obci - opatření neobsahuje žádnou aktivitu
Hluboš	ANO	2019-2022	Návrhová část: - technický stav DPS
Jablonná	ANO	2014-2022	Návrhová část: - podpora poskytovatelů sociálních služeb působících v obci (bez alokování finančních prostředků)
Jince	ANO	2015-2021	---

Zdroj: webové stránky obcí, systém MMR www.obcepro.cz

Obec	Rozvojový dokument obce	Návrhové období	Relevantní výstupy v sociální oblasti
Kamýk nad Vltavou	ANO	2015-2021	Analytická část: - problém s návykovými látkami (spolupráce s MAGDALÉNOU), - obec provozuje DPS, - odlehčovací služby Farní charita Starý Knín, - rozvoz obědů Návrhová část: - vybudování nového DPS, - komunitní centrum pro práci se sociálně slabými občany
Kotenčice	NE		
Křešín	ANO	2021-2025	---
Láz	NE		
Lhota u Příbramě	ANO*	2020-2025	Analytická část: - občané využívají Centrum sociálních a zdravotních služeb Příbram, - neaktivita obce v sociálních službách, - uveden seznam všech poskytovatelů v ORP Příbram, - obyvatelé mohou využívat sociální služby jinde Návrhová část: - OP1.3 - Podpora sociální péče pro občany v obci - A1.3.1 - Zlepšení informovanosti o sociálních službách (web, bez částky, financuje obec), - A1.3.2 - Zajištění sociální péče pro občany v případě potřeby (alokováno 50 tis. na období 6 let, financuje obec)
Nepomuk	NE		
Občov	NE		
Obecnice	ANO	2016-2026	---
Obory	ANO	2011-2025	---
Ohrazenice	NE		
Pečice	ANO*	2020-2025	Analytická část: - nárůst počtu obyvatel nad 65 let, - v obci se nachází Domov pod Hrází o.p.s. - 31 lůžek (domov pro seniory), - doplněná tabulka dalších poskytovatelů sociálních služeb ORP Příbram, - W - stárnutí obyvatelstva, - O - rozvoj sociálních služeb Návrhová část: - OP1.3 - Podpora sociální péče pro občany - A1.3.1 - Zlepšení informovanosti o sociálních službách (web, bez částky, financuje obec) - A1.3.2 - Zajištění sociální péče pro občany v případě potřeby (alokováno 50 tis. na období 6 let, financuje obec)
Podlesí	NE		
Příbram	ANO	2014-2020	- viz samostatná kapitola, aktuálně probíhá zpracování nového dokumentu
Sádek	NE		
Smolotely	NE		
Solenice	NE		
Suchodol	NE		

Zdroj: webové stránky obcí, systém MMR www.obcepro.cz

Obec	Rozvojový dokument obce	Návrhové období	Relevantní výstupy v sociální oblasti
Trhové Dušníky	ANO	2019-2024	Analytická část: - neaktivita obce v sociálních službách, - uveden seznam všech poskytovatelů v ORP Příbram, - obyvatelé mohou využívat sociální služby jinde, - W - stárnutí obyvatelstva, - O - rozvoj sociálních služeb Návrhová část: - OP1.4 - Podpora sociální péče pro občany v obci - A1.4.1 - Zlepšení informovanosti o sociálních službách (web, bez částky, financuje obec), - A1.4.2 - Zajištění sociální péče pro občany v případě potřeby (bez fin.alokace) - ZÁSOBNÍK - rozvoj obědů, terénní pečovatelská služba
Višňová	NE		
Zduchovice	ANO	2017-2029	Návrhová část: - výstavba 4-6 sociálních bytů nebo komunitního centra

* Evidováno v systému Ministerstva pro místní rozvoj ČR, www.obcepro.cz

Zdroj: webové stránky obcí, systém MMR www.obcepro.cz

Rozvojové dokumenty města Příbram

Z koncepčních dokumentů zpracovávaných ve městě Příbram jsou pro sociální oblast relevantní zejména:

- Strategický plán rozvoje města Příbram,
- Koncepce prevence kriminality,
- Strategický plán sociálního začleňování města Příbram.

Strategický plán rozvoje města Příbram

V době zpracování této analýzy je stále aktuální Strategický plán rozvoje města Příbram na období 2014 – 2020, aktuálně město zpracovává nový dokument na následující programovací období.

Hlavní východiska komplexní městské koncepce v sociální oblasti jsou:

Priorita C1: Zajištění dostatečné a kvalitní nabídky služeb sociální péče a péče o lidské zdraví

Opatření	Název	Zaměření
C 1.1	Posílení dostupnosti a úrovně současných poskytovaných sociálních a zdravotních služeb obyvatelstvu.	<ul style="list-style-type: none">• Zvyšování kapacity pobytových služeb (senioři, OZP),• terénní sociální práce, SAS, prevence sociálního vyloučení,• vzdělávání pracovníků,• propojování zdravotních a sociálních služeb,• rozvoj odborného sociálního poradenství.
C 1.2	Posílení komunitního plánování.	<ul style="list-style-type: none">• Pokračování v procesu komunitního plánování.
C 1.3	Zvyšování informovanosti obyvatel o dostupných sociálních a zdravotních službách.	<ul style="list-style-type: none">• Osvětové a informační akce, propagační materiály.
C 1.4	Podpora činnosti a spolupráce NNO a spolků působící v oblasti zdravotní a sociální péče.	<ul style="list-style-type: none">• Aktivní podpora spolků.
C 1.5	Podpora zaměstnávání a doprovodných služeb směřující k sociálnímu začleňování.	<ul style="list-style-type: none">• Prostupné zaměstnávání, sociální začleňování, motivační programy, vzdělávací programy.

Priorita C2: Podpora dostupného bydlení Opatření C 2.1 Optimalizace bytové politiky města

Opatření	Název	Zaměření
C 2.1	Optimalizace bytové politiky města.	<ul style="list-style-type: none">• Koncepce bytové politiky města.
C 2.2	Podpora sociálního bydlení, nízkonákladových bytů pro mladé rodiny a ohrožené skupiny obyvatel.	<ul style="list-style-type: none">• Dostupné, sociální, startovací bydlení, bydlení pro ohrožené skupiny obyvatel.

Zdroj: <https://pibram.eu/mesto-pibram/rozvoj-mesta-a-uzemni-plan/strategicky-plan-rozvoje-mesta-pibram-na-obdobi-let-2014-2020.html>

Koncepce prevence kriminality na období 2019 – 2021

Analytické závěry (SWOT)

Silné stránky – organizační a koncepční zajištění, finanční podpora, aktivní prevence, pokles kriminality.

Slabé stránky – předložení obyvatelstva, problémy v rodinách (výchovné, vzdělávací, sociální, ekonomické), pasivita veřejnosti, dostupnost bydlení, ubytovny, omezené a nestabilní finanční zdroje.

Příležitosti – spolupráce v území, zapojení veřejnosti, resocializační programy, komunikace s veřejností, rozvoj terénní péče.

Hrozby – zvyšující se zadluženost, negativní trendy ve výchovném působení rodin, nedostatečné finanční zdroje na realizaci prevence a terénní práce, kyberkriminalita, nárůst počtu zvláště zranitelných obětí (stárnutí obyvatel).

Rozvojové priority (relevantní vazby na sociální oblast)

- Prioritní oblast 1 – Snižování rozsahu a závažnosti trestných činů na území města *asistenti prevence kriminality, plán prevence kriminality.*
- Prioritní oblast 2 – Zvyšování bezpečí občanů města na veřejných prostranstvích *práce s dětmi v terénu, nízkoprahové zařízení.*
- Prioritní oblast 3 – Pokračovat a dál rozvíjet spolupráci Policie ČR a Městské policie Příbram na základě zásad Community policing a zvýšit efektivitu vzájemné spolupráce *spolupráce Policie ČR, Městské Policie, město, služby.*
- Prioritní oblast 4 – Podpora dlouhodobé a komplexní práce s dětmi a mladistvými a jejich rodinami, kteří jsou ohroženi rizikovými jevy nebo pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí *prevence ve školách, volnočasové aktivity, terénní programy, poradenské služby.*
- Prioritní oblast 5 – Zvyšování subjektivního pocitu bezpečí u občanů a návštěvníků města Příbram *monitorování, vyhodnocování, pocitová mapa.*
- Prioritní oblast 6 – Preventivně informační činnost s cílem zapojit veřejnost do realizace preventivních opatření v oblasti zabezpečení vlastního majetku a bezpečného chování v rizikových situacích *ochrana majetku se zapojením veřejnosti, přednášky, akce.*

- Prioritní oblast 7 – Zaměření preventivních aktivit a opatření pro zvláště zranitelné oběti
prevence a programy pro seniory, ženy, ohrožené děti.
- Prioritní oblast 8 – Ochrana měkkých cílů
zajištění ochrany škol, nemocnic, úřadů, institucí, sportovních prostor, apod., semináře, osvěta, financování.

Zdroj: <https://pribram.eu/files/post/100111/Koncepce%20PK%202019-2021.pdf>

Strategický plán sociálního začleňování města Příbram pro období 2018–2021

Klíčové oblasti řešené ve Strategickém plánu sociálního začleňování (SPSZ) jsou:

- bydlení,
- zaměstnávání,
- vzdělávání,
- rodina a sociální služby,
- prevence kriminality,
- zadluženost obyvatel.

Tato témata jsou v rámci střednědobého plánování akcentována dle aktuálně analyzovaných skutečností. V r. 2021 bude schválen nový SPSZ, který se zaměří zejména na problematiku dostupného **bydlení** a řešení **zadluženosti obyvatel**. Prevence kriminality je řešená samostatnou koncepcí.

Zapojení výstupů SPRSS MAS Podbrdsko a MAS Brdy - Vltava

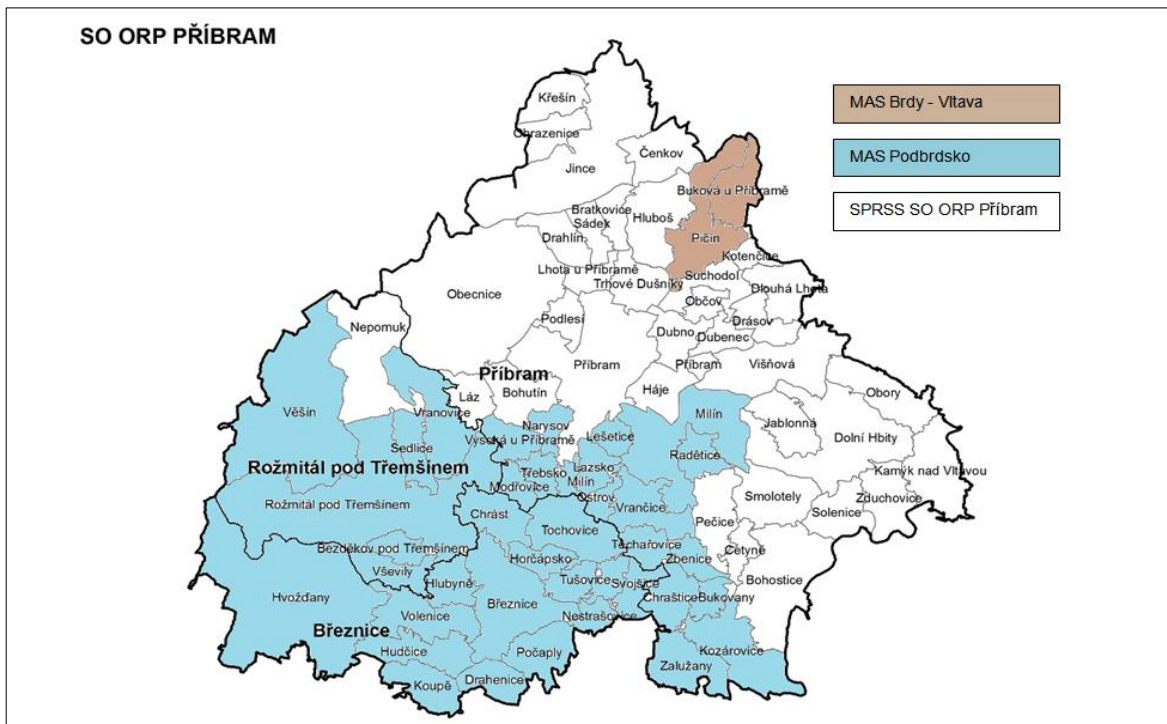
Část řešeného území SO ORP Příbram spadá do již zpracovaných střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a to v rámci území MAS Podbrdsko a MAS Brdy-Vltava.

MAS Brdy-Vltava zpracovala střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2018 – 2022 s podporou ESF v projektu č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006593. Z řešeného území byly v rámci tohoto projektu podpořeny 2 obce: **Buková u Příbramě** a **Pičín**. Dokument bude dále v textu označován **SPRSS Brdy-Vltava**.

MAS Podbrdsko zpracovalo střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2020 – 2022 s podporou ESF v projektu č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006598. Z řešeného území bylo v rámci tohoto projektu podpořeno 37 obcí: **Bezděkov pod Třemšínem, Březnice, Bukovany, Drahenice, Hlubyně, Horčápsko, Hudčice, Hvoždany, Chrást, Chraštice, Koupě, Kozárovice, Lazsko, Lešetice, Milín, Modřovice, Narysov, Nestrašovice, Ostrov, Počaply, Radětice, Rožmitál pod Třemšínem, Sedlice, Starosedlský Hrádek, Svojsice, Těchařovice, Tochovice, Třebsko, Tušovice, Věšín, Volenice, Vrančice, Vranovice, Vševily, Vysoká u Příbramě, Zalužany, Zbenice**. Dokument bude dále v textu označován **SPRSS Podbrdsko**.

Územní pokrytí zpracovanými střednědobými plány rozvoje sociálních služeb dokumentuje následující mapa:

Obr. 3 – Mapa SO ORP Příbram, 2021

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle podmínek projektu budou výstupy SPRSS Brdy-Vltava a SPRSS Podbrdsko zakomponovány do zpracovávaného SPRSS SO ORP Příbram, aby bylo pokryté celé území správního obvodu a aby byly všechny tři plány uvedeny do souladu v řešeném území.

SPRSS Brdy-Vltava

Dokument se dominantně týká SO ORP Dobříš, v rámci SO ORP Příbram pokrývá pouze 2 obce. Obě obce spadající do SO ORP Příbram leží v západní části území SPRSS Brdy-Vltava a nedisponují žádnou zde lokalizovanou sociální službou. Do SPRSS SO ORP Příbram budou proto zapojeny zejména obecné výstupy pro meziregionální souvislosti a vazby do řešeného území.

Relevantní výstupy analytické části SPRSS Brdy-Vltava

Silné stránky

- Vytvořená síť poskytovatelů sociálních služeb v regionu, která je součástí Krajské sítě sociálních služeb SK,
- dobrá spolupráce s koordinátorkou plánování SK (navýšení kapacity služeb v území),
- aktivní a soudržná komunita – nadstandardní spolupráce v území Dobříšska a Novoknínska a Středního Povltaví,
- zapojení obcí do financování sociálních služeb – transparentní způsob výběru rozdělování finančních prostředků (Sociální fond regionu Brdy-Vltava),
- realizace Komunitního plánování sociálních a návazných služeb pro celý mikroregion kontinuálně od roku 2006,
- kontinuální podpora pečujících osob,
- existující adresář poskytovatelů sociálních a návazných služeb (pomoc.brdyvtava.cz),
- zpracovaný přehledný tištěný katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb,
- městský bezpečnostní systém v Dobříši,
- aktivní Komise prevence kriminality pro Dobříš a okolí,
- síť dětských skupin v území,
- příhodná geografická poloha (blízkost Prahy a Příbrami),
- pracovní místa pro znevýhodněné osoby (např. šicí dílna, pracovní četa),
- realizovaná Podpora samostatného bydlení v území,
- aktivní kluby důchodců a další spolky,
- způsob fungování Dětského domova Korkyně v rodinných domech v Dobříši s důrazem na přechod k samostatnosti a s vazbou na původní rodinu.

Slabé stránky

- Závislost poskytovatelů sociálních a návazných služeb na dotacích a jednoletém financování.
- Nedostatek kvalifikovaných lidských zdrojů v sociálních a návazných službách.
- Chybějící dluhové, právní a odborné sociální poradenství pro všechny cílové skupiny.
- Nedostatečná kapacita pobytových služeb pro seniory a OPZ.
- Nedostatečná kapacita odlehčovacích služeb.
- Nedostatečná kapacita terénních sociálních služeb pro seniory a OZP.
- Nedostatečná kapacita chráněného bydlení.
- Nedostatečná kapacita denního stacionáře.
- Nedostatečná kapacita týdenního stacionáře.
- Nedostatečná kapacita rané péče – pro děti s autismem.
- Chybějící sociální rehabilitace.
- Nedostatek kapacit pobytových služeb pro osoby s nízkými příjmy.
- Podprůměrný počet vyplácených příspěvků na péči v ORP Dobříš ve srovnání se Středočeským krajem a celou ČR.
- Nedostupnost služeb denního stacionáře pro seniory a OZP.
- Absence denního centra (osoby s psychickými obtížemi, v nestabilním bydlení apod.).
- Nedostupná hospicová služba – mobilní i pobytová.
- Nedostatečná informovanost veřejnosti o možnostech řešení obtížných životních situací (obtížná orientace v množství zdrojů, včetně pečujících osob).
- Nedostatečná provázanost a spolupráce mezi zdravotnickými, školskými a sociálními službami.
- Nízká finanční gramotnost dětí, dospělých i seniorů.
- Nedostatečné podmínky pro bezpečné trávení volného času starších dětí a mládeže.
- Nedostatečná nabídka finančně dostupných aktivit pro děti a mládež.
- Nedostatečné a neaktuální informace o nabídce volnočasových aktivit.
- Chybějící terénní práce s dětmi a mládeží na velké části území.
- Neexistence koncepce v oblasti dostupného bydlení pro celé ORP Dobříš.
- Nedostupné sociální bydlení (bytové kapacity).
- Absence krizového bytu.
- Absence kapacit tréninkového bydlení.
- Nedostatek kapacit pro řešení problémů ve školách (školní psycholog, sociální a speciální pedagog, výchovný poradce, SVP, apod.).
- Malá spolupráce škol v oblasti prevence.
- Bariérovost některých škol, veřejných prostor a komunikací.
- Nedostatečná nabídka pracovních příležitostí pro osoby se ZP.
- Nedostatek pracovních příležitostí na zkrácené úvazky (pečující osoby, rodiče).
- Horší dopravní dostupnost mezi jednotlivými menšími obcemi regionu.
- Řídká bezbariérová doprava.
- Chybějící koordinace dobrovolnictví.
- Nedostatečné finanční prostředky na vzdělávání supervizi PSSS.
- Neexistence společenského centra v Dobříši.
- Nedostatečná nabídka volnočasových a aktivizačních služeb pro OZP a seniory.

Příležitosti

- Rozvíjení spolupráce s obcemi při zajištění financování sociálních služeb v regionu.
- Zřízení pozice koordinátora plánování sociálních služeb v rámci Sociálního odboru města Dobříše (v dostatečné personální kapacitě).
- Komunikace a spolupráce s koordinátorkou plánování sociálních služeb Středočeského kraje.
- Kontinuální informování o poskytovaných službách, osvěta, zvláště seniorů a o ně pečujících osob včetně menších obcí např. formou informační kampaně (využít dobré příklady).
- Využívání inovativních a SMART technologií a přístupů v oblasti péče.
- Vzdělávání a kontinuální podpora managementu a pracovníků v sociálních službách (kvalitní supervize).
- Vznik pozice koordinátora podpory pro jednotlivé CS.
- Zřizování sociálně zdravotních finančních fondů na podporu fyzických osob obcemi.
- Uváživé využívání dotačních zdrojů.
- Spolupráce mezi různými typy služeb (multidisciplinarita).
- Kvalitní sociální práce na obcích (i u obcí 1. a 2. typu).
- Zpracování mapy bariér veřejných budov a komunikací obcí regionu.
- Zapojování mladých lidí do participativních procesů při plánování rozvoje obcí.
- Podpora a společenské ocenění dobrovolnictví.
- Sdílení odborníků více subjekty (např. sdílený školní psycholog, sdílený psychiatr apod.).
- Zavedení komplexní podpory při začleňování znevýhodněných osob na trh práce, včetně podpory tvorby vhodných pracovních míst.
- Motivační ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách.
- Manažer prevence kriminality v Dobříši.
- Funkční komise prevence kriminality.
- Asistivní technologie.
- Nabídka alternativního bydlení pro OZP – podporované bydlení.
- Zřízení dluhové poradny v regionu.

Ohrožení

- Změna způsobu financování sociálních služeb ze strany Středočeského kraje, snížení objemu poskytovaných prostředků.
- Preference financování některých typů služeb na úkor jiných ze strany Středočeského kraje (např. pobytových na úkor terénních).
- Omezení rozsahu poskytovaných služeb z důvodu nedostatku personálních kapacit
- Nesprávný výklad směrnice GDPR (omezení komunikace mezi subjekty spolupracujícími na řešení problémů klientů)
- Byrokratické zatížení všech zúčastněných stran (zejména zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb)
- Nesprávné posuzování situace klientů ze strany posudkových lékařů
- Nedostatečná spolupráce mezi sociálními, školskými, zdravotními a paliativními službami a dalšími relevantními aktéry
- Významný nárůst počtu osob vyžadující péči z důvodu stárnutí populace a prodlužování věku dožití
- Odchody odborníků a „srdcařů“ ze sociálních služeb z důvodu nízkých příjmů a profesního „vyhoření“
- Nevhodné nastavení podmínek aktivní politiky zaměstnanosti
- Osamocení seniorů a lidé v obtížné životní situaci, o nichž nevíme
- Negativní mediální obraz neziskového sektoru a církevních organizací
- Běžná dostupnost lehkých drog (alkohol, cigarety, marihuana) pro nezletilé
- Neporozumění potřebám mladých lidí, jejichž počet bude v území narůstat
- Nárůst počtu nefunkčních rodin

Relevantní výstupy návrhové části.

A. Dlouhodobé cíle.

Dlouhodobé výhledy SPRSS Brdy-Vltava lze rozdělit na cíle, které se zaměřují na:

- a) nejohroženější a zároveň nejpočetnější cílové skupiny, tj.:
 - rodiny, děti a mládež,
 - senioři,
 - osoby se zdravotním postižením,
 - pečující osoby,
 - osoby ohrožené sociálním vyloučením.
- b) bydlení a práce (ve vazby na sociálně potřebné skupiny obyvatel – tj. sociální a dostupné bydlení a sociální podnikání),
- c) proces plánování a financování sociálních služeb (systémový a organizační cíl).

B. Opatření.

RODINA, DĚTI A MLÁDEŽ	Podpora vytváření nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež od 10 let věku, včetně vybudování potřebné infrastruktury
	Zajištění dostupné nabídky aktivit pro děti a mládež z rodin ohrožených sociálním vyloučením
	Rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi
	Zajištění dostupnosti péče o děti předškolního a mladšího školního věku
	Zajištění odborného výchovného poradenství
	Podpora začleňování dětí a mládeže ze zařízení ústavní a ochranné výchovy do společnosti
	Podpora preventivních aktivit v oblasti užívání návykových látek
	Podpora terénní sociální práce s dětmi a mládeží a rodinou v rámci celého území
	Podpora pěstounské péče
SENIORŮ	Podpora terénních sociálních služeb pro seniory v regionu
	Podpora vzniku denního stacionáře pro seniory a OZP
	Podpora při prostorovém zabezpečení sociálních služeb v domácím prostředí (asistivní technologie)
	Podpora terénní i pobytové hospicové péče a domácí zdravotní péče v regionu
	Podpora poskytování právní ochrany seniorům
	Podpora aktivního stárnutí seniorů v regionu – formou kulturních, duchovních a společenských akcí
	Rozvoj kapacit pobytových služeb pro seniory, zejména lůžek se zvláštním režimem
	Zavedení konceptu dlouhodobé péče

OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	Podpora poskytování právní ochrany osobám se zdravotním postižením
	Podpora dostupnosti odlehčovací služby ve všech formách
	Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež se zdravotním postižením
	Podpora rozvoje chráněného bydlení, denních center, stacionářů a dalších služeb včetně pobytových pro osoby se ZP
	Podpora bezbariérovosti veřejných prostor a komunikací v území
	Komplexní podpora osob s duševním onemocněním a jejich rodin
PEČUJÍCÍ OSOBY	Podpora pečujících
	Podpora začleňování prostřednictvím společných volnočasových aktivit pro děti, mládež a dospělé se zdravotním postižením
	Podpora setkávání a vzdělávání pečujících osob, včetně zajištěného hlídání
OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM	Podpora a rozšíření terénních programů pro osoby ohrožené závislostí na návykových látkách
	Vybudování denního centra (potravinová pomoc, hygiena, základní sociální poradenství)
	Prevence v oblasti zdraví (včetně duševního zdraví)
	Udržení stávajících a rozšíření služeb azylových domů včetně bezbariérovosti
	Rozvoj případové sociální práce (multidisciplinární přístup)
	Zajištění dlouhodobé pobytové služby pro osoby s nízkými příjmy
SOCIÁLNÍ EKONOMIKA A DOSTUPNÉ BYDLENÍ	Zajištění bezplatného dluhového a právního poradenství
	Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce (z důvodu věku, zdravotního stavu, sociálního znevýhodnění, péče o dítě apod.)
	Podpora zaměstnanosti osob s nízkým nebo žádným vzděláním a osob opouštějících zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy
	Příprava na Průmysl 4.0.
	Podpora flexibilních forem práce
	Budování a podpora integračních sociálních podniků v regionu
	Vytvoření koncepce prostupného bydlení pro obce správního obvodu ORP Dobříš
	Rekonstrukce městské ubytovny v Dobříši
	Podpora budování dostupného bydlení pro ohrožené cílové skupiny v rámci celého území Regionu
	Výstavba nových, z kvalitňování a provoz stávajících bytů zvláštního určení
	Podpora k přechodu do samostatného bydlení pro osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy
	Podpora samostatného bydlení pro osoby se ZP

PLÁNOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	Udržení a rozvoj služeb stávajících poskytovatelů sociálních služeb v území
	Podpora procesu komunitního plánování
	Rozvoj a profesionalizace sociální práce na obcích
	Podpora a rozvoj inovativních forem práce s CS (multidisciplinarita apod.)
	Udržení a rozvoj pozice koordinátora podpory pro jednotlivé CS
	Podpora a rozvoj dobrovolnictví
	Udržení a rozvoj Sociálního fondu regionu Brdy-Vltava
	Zřizování sociálně zdravotních finančních fondů na podporu fyzických osob obcemi
	Zvýšení objemu soukromých prostředků do systému financování sociálních služeb v regionu
	Zajištění kvalitní a aktuální informovanosti o nabídce sociálních a návazných služeb, včetně volnočasových a o možnostech řešení obtížných životních situací
	Podpora bezbariérové dopravy za službami, včetně asistence

SPRSS Podbrdsko

Dokument pokrývá téměř polovinu území SO ORP Příbram (celkem 37 obcí). Region MAS Podbrdsko pokrývá zejména venkovskou jižní a jihozápadní periferii řešeného území na hranicích Středočeského a Jihočeského kraje. Zapojení výstupů je významné pro zajištění kompatibility následné implementace SPRSS SO ORP Příbram.

A. Klíčové závěry analytické části – východiska pro návrhovou část

A. Nejvíce využívané a poskytované sociální služby:

- pečovatelská služba,
- domovy pro seniory,
- centra denních služeb a denní stacionáře.

Jedná se zejména o služby pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku a dále pak o služby pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, či osoby s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

B. Preferovaná forma poskytování sociálních služeb:

- terénní (v domácnosti uživatele) nebo ambulantní formou.

S ohledem na vývoj údajů o struktuře obyvatel, pokroku v oblasti zdravotnictví a zvyšování naděje na dožití (střední délky života) bude nutné zajistit péči o osoby, jejichž soběstačnost bude (vzhledem k věku a zdravotnímu stavu) snížená natolik, že jakákoliv forma péče v domácím prostředí či ambulantním způsobem je pro pečující osoby natolik komplikovaná, že ve svém důsledku ještě více zhoršuje kvalitu života, a to jak osoby potřebné, tak pečující. Potřeba těchto typů pobytových zařízení bude s největší pravděpodobností aktuální již v horizontu cca 10 let.

C. Aktuální největší cílová skupina:

- senioři.

V řešeném regionu je a perspektivně bude nejpotřebnější a nejohroženější cílovou skupinou skupina SENIŘI. I přesto, že se jedná v rámci České republiky o plošnou tendenci, bude muset tento problém řešit každý region a obce v něm, a to jak koncepčně, tak systémově, personálně i finančně.

D. Aktuální dostupnost služeb v regionu

- služby pro seniory (pobytová, ambulantní, terénní) – 7,
- služby léčby a prevence závislostí (terénní, ambulantní) – 1,
- služby pro zdravotně postižené (pobytová, ambulantní, terénní) – 2,
- sociálně aktivizační služby pro děti (ambulantní, terénní) – 1,

Z hlediska zaměření je v regionu k dispozici poměrně široká škála sociálních služeb ve všech formách. Problematická je jejich dostupnost z pohledu celého vymezeného regionu.

E. Cílové skupiny aktuálně zajištěné sociálními službami v regionu

- osoby se závislostmi,
- senioři (v omezené míře),
- zdravotně postižení (v omezené míře).

Problematická je nedostatečná kapacita sociálních služeb přímo pro obyvatele z území MAS Podbrdsko – většina služeb se centralizuje v Příbrami – faktická dostupnost pro obyvatele MAS Podbrdsko je omezená.

F. Zvýšené riziko sociálního vyloučení

- alkoholismus,
- hmotná nebo sociální nouze,
- další závislosti.

V regionu je uvedené riziko dokumentované na rozsahu zadluženosti fyzických osob a značeném podílu osob v exekuci. Problém exekucí se přitom týká zejména střední věkové skupiny obyvatelstva, avšak začíná se projevovat i v seniorské komunitě, kdy může být řešení takového problému daleko obtížnější.

G. Potřebnost sociálních služeb v regionu

- péče o seniory,
- řešení problémů spojených s financemi (exekuce),
- řešení problémů závislostí,
- péče o zdravotně postižené osoby,
- podpora pečujících osob.

Potřebnost sociálních služeb vychází ze spojení identifikovaných cílových skupin, poskytovaných a využívaných stávajících sociálních služeb a potenciálních rizik sociálního vyloučení. Zásadní potřeba (aktuální i budoucí s rostoucí intenzitou) směřuje do oblasti (i) péče o seniory (omezení / ztráta soběstačnosti z důvodu věku a zdravotního stavu, riziko hmotné nouze či sociálního vyloučení); (ii) řešení společenských problémů (zadluženost, exekuce a s tím bezprostředně související rozvoj závislostí a hmotné či sociální nouze s necitelnějšími dopady v cílové skupině rodin s dětmi) a (iii) podpory pečujících osob, a to zejména formou zajištění odlehčovacích služeb (terénních, ambulantních), poradenství, popř. finanční pomoci.

B. Výstupy návrhové části

Strategické cíle a opatření

SC01 Pokrytí informačních potřeb v sociální oblasti:

- informační akce a osvěta,
- informační systém o sociálních službách,
- preventivní programy,
- koordinátor informací o sociálních službách.

SC02 Vytvoření efektivně a perspektivně fungujícího systému spolupráce v sociální oblasti:

- vytvoření sociální platformy MAS Podbrdsko,
- systemizace spolupráce v sociální oblasti.

SC03 Zajištění dostupné sociální péče:

- pobytové služby,
- terénní služby,
- služby pro pečující osoby,
- fyzická dostupnost sociálních služeb.

Vzájemné průniky SPRSS Podbrdsko a SPRSS Brdy-Vltava

Porovnání cílů, opatření, plánovaných aktivit a oblastí v rámci SPRSS Podbrdsko a SPRSS Brdy-Vltava. Komparace je zaměřená na shodu v postupech a nástrojích realizace návrhových částí obsažených v uvedených střednědobých plánech rozvoje sociálních služeb.

Nejpotřebnější cílové skupiny:

	MAS Podbrdsko	MAS Brdy-Vltava
senioři	√	√
osoby se zdravotním postižením	√	√
pečující osoby	√	√
rodiny, děti a mládež	x	√
osoby ohrožené sociálním vyloučením	x	√

Plánování a financování sociálních služeb:

	MAS Podbrdsko	MAS Brdy-Vltava
udržení a rozvoj stávajících sociálních služeb	√	√
systemizace / podpora procesu plánování	√	√
zapojení obcí / rozvoj sociální práce v obcích	√	√
koordinátor informací / koordinátor podpory	√	√
dobrovolnictví	x	√
sociální platforma / sociální fond	√	√
zapojení obcí do financování služeb	√	x

Posílení informovanosti a osvěty o sociálních službách:

	MAS Podbrdsko	MAS Brdy-Vltava
informovanost o nabídce sociálních služeb	√	√
informovanost o řešení životních situací	√	√
preventivní programy	√	√
osvětové akce a programy	√	x
informační systém o sociálních službách	√	x

Rozvoj sociálních a návazných služeb:

	MAS Podbrdsko	MAS Brdy-Vltava
terénní služby	√	√
fyzická dostupnost služeb / doprava	√	√
poradenství (základní, právní, finanční)	√	√
pobytové služby (senioři, OZP)	√	√
odlehčovací služby	√	√
sociálně aktivizační služby	√	√
služby pro pečující osoby	√	√
služby v oblasti závislostí	√	√
služby v oblasti hmotné a sociální nouze	√	√

Sociální ekonomika:

	MAS Podbrdsko	MAS Brdy-Vltava
sociální podnikání	x	√
dostupné bydlení	x	√

Vzájemné průniky SPRSS Podbrdsko a SPRSS Brdy-Vltava slouží jako východiska pro zajištění koordinace analytických závěrů a rozvojových záměrů v sociální oblasti z důvodu zajištění systémové kompatibility rozvoje sociální oblasti v rámci celého území SO ORP Příbram.

SWOT analýza

SWOT analýza je nástroj pro přehledné zpracování hlavních analytických závěrů formulací silných a slabých stránek řešené oblasti a příležitostí a hrozeb, které mohou vývoj dané oblasti pozitivně či negativně ovlivňovat.

SWOT analýza Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb SO ORP Příbram byla zpracována na základě všech podkladových analýz tj.:

- Analýzy potřebnosti sociálních služeb,
- Analýzy nabídky sociálních služeb,
- Demografické a relevantní socioekonomické analýzy,
- Analýzy financování sociální oblasti,
- Analýzy relevantních rozvojových dokumentů,
- Analýzy zapojení výstupů SPRSS Podbrdsko a SPRSS Brdy-Vltava do řešeného plánu.

Výroky SWOT analýzy

Silné stránky

1. existence krajské sítě sociálních služeb (plánování, monitorování),
2. komunikace Středočeského kraje s územím,
3. široká nabídka sociálních služeb,
4. dobrá kvalita sociálních služeb v území,
5. kvalifikovaní pracovníci v sociálních službách,
6. rozšířená neformální péče v rodinách,
7. silné zázemí sociálních služeb v Příbrami.

Slabé stránky

1. problematická koordinace sociální oblasti v území z krajské úrovně,
2. absence / nedostatečná nabídka některých typů služeb,
3. nižší kapacita existujících služeb,
4. absence sociální práce v obcích,
5. nestabilní (projektové, dotační) financování sociálních služeb,
6. nízké finanční ohodnocení pracovníků v sociálních službách,
7. neexistence dlouhodobého financování sociálních služeb (aktuálně roční financování s omezenou možností efektivního plánování služeb a péče).
8. vysoká míra fluktuace pracovníků některých druhů sociálních služeb s vazbou na specifickou cílovou skupinu, resp. v návaznosti na obtížnou přímou práci s klienty,
9. nízká úroveň informovanosti o sociálních službách.
10. neexistence jednotného kontaktního (informačního) místa o sociálních službách,
11. nízká míra provázanosti zdravotních a sociálních služeb,
12. nízká míra podpory neformální péče v rodinách.

Příležitosti

1. rozvoj komunitní sociální práce,
2. rozvoj sociální práce v obcích,
3. zřízení koordinačních (monitorovacích, plánovacích, informačních) struktur v sociální oblasti na úrovni ORP,
4. zvýšení preventivní činnosti a terénní aktivity v některých oblastech (dluhy, bydlení, problémy v rodinách),
5. zvýšení informovanosti o sociálních službách,
6. zavádění nových prvků komunikace a technologií v oblasti sociálních služeb (infolinka, SMSinfo, sociální síť; on-line monitoring, telemedicína, asistivní technologie),
7. popularizace a zvýšení společenské prestiže práce v sociálních službách,
8. zajištění koordinované provázanosti zdravotních a sociálních služeb,
9. posilování nástrojů podpory neformální péče v rodinách,
10. rozvoj stříbrné ekonomiky (silver economy),
11. rozvoj návazných služeb, preference standardních (komerčních) služeb před sociálními (dle možností),
12. dostupnost sociálních služeb v periferních oblastech,
13. zajištění provázanosti sociálních a vzdělávacích služeb.

Ohrožení

1. nepřipravenost sociálního systému na zvyšování poptávky (stárnutí populace),
2. nedostatek kvalifikovaných pracovníků,
3. nedostatek finančních prostředků – neudržitelnost dotačně implementovaných projektů,
4. neřešení sociálních situací s vazbou na ekonomický nedostatek (nedostupné bydlení, rodiče – samoživitelé, nízkopříjmové rodiny),
5. ztráta zájmu rodin o péči o své blízké,
6. vznik socio-ekonomických disparit (jádrové x periferní území),
7. závislost území SO ORP na výkonu města Příbram v sociální oblasti, ztráta podpory rozvoje sociálních služeb v důsledku změn politické a ekonomické situace města Příbram,
8. migrační tendence za kvalitním sociálním zázemím do SO ORP Příbram.

Hlavní východiska pro návrhovou část SPRSS

Východiska pro návrhovou část v přehledně specifikují hlavní předpoklady rozvoje efektivního systému sociálních služeb (institucionální východiska), věcná východiska a organizační východiska a identifikují potenciálně nejpočetnější cílové skupiny, na které zejména bude zaměřena realizace aktivit v sociální oblasti.

Hlavní předpoklady rozvoje efektivního systému sociálních služeb:

1. Naplňování principu subsidiarity.
2. Deinstitutionalizace sociální péče.
3. Rozvoj neformální péče.
4. Rozvoj návazných služeb, aplikace tržních služeb.
5. Dostatečná kapacita zdravotně - sociálních pobytových služeb.

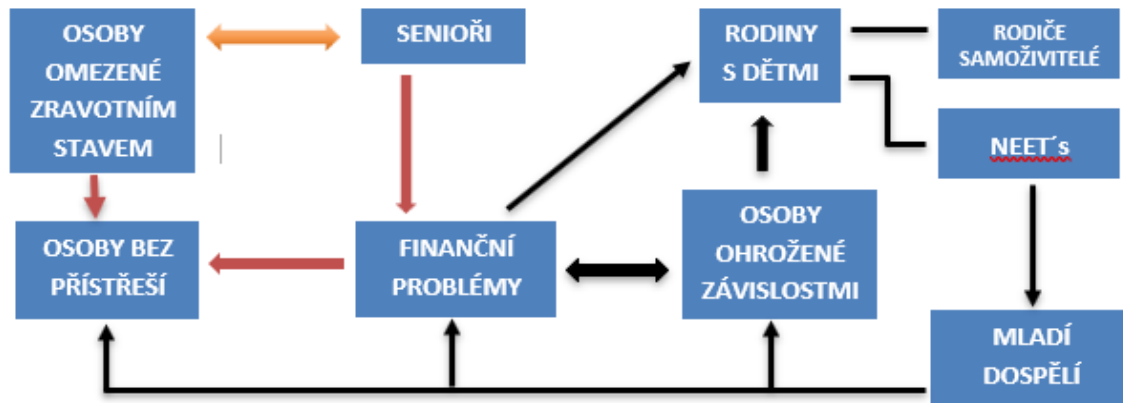
Naplňování těchto předpokladů je třeba zajistit VĚCNĚ a ORGANIZAČNĚ.

VĚCNÁ VÝCHODISKA

- posílení sociální práce v obcích,
 - obec jako první autorita sociální práce (základní poradenství, podíl na organizaci a financování sociálních služeb),
 - obec jak příjemce podpory ze systému sociálních služeb (informační báze, organizační podpora),
- posílení komunitní sociální práce v území (preferenze komunitních aktivit před sociálními službami),
- podpora neformálních pečujících (poradenství, odlehčovací služby, terénní podpora kvalifikovanými sociálními pracovníky),
- terénní sociální práce (sociální a zdravotní péče),
 - depistáž, streetwork,
 - péče v domácím prostředí klienta,
 - nesuplování komerčních služeb sociálními,
- ambulantní sociální služby
 - nabídka pro přímé klienty,
 - nabídka pro neformálně pečující,
- pobytové sociální služby (při nemožnosti efektivně realizovat sociální službu předchozími způsoby).

Nejpočetnější CÍLOVÉ SKUPINY z hlediska sociální potřeby:

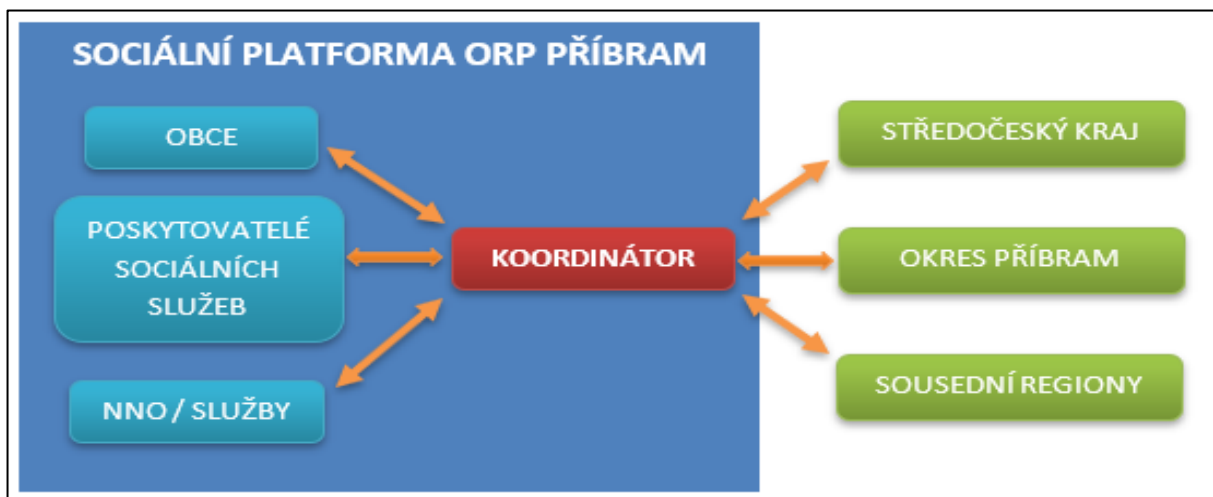
Nejfrekventovanější požadavky na druhy sociálních služeb:

- dostupné bydlení,
- odlehčovací služby (terénní, ambulantní, pobytové),
- pobytové služby (senioři, OZP),
- sociální poradenství,
- sociální prevence,
- terénní sociální práce (osobní asistence, pečovatelská služba, zdravotní péče).

ORGANIZAČNÍ VÝCHODISKA

Územní management v sociální oblasti

- plánování,
- informační služby,
- komunikace s územními aktéry,
- komunikace se Středočeským krajem,
- koordinace (potřeba → služby (sociální, návazné, komerční) → formy péče → síť sociálních služeb Středočeského kraje),
- financování služeb v sociální oblasti.

NÁVRHOVÁ ČÁST

Klíčové parametry formulace návrhové části SPRSS

Na čem stavíme:

- fungující spolupráce s Krajským úřadem Středočeského kraje,
- kvalita existujících služeb,
- kvalifikovaní pracovníci,
- neformální péče v rodinách,
- zázemí sociálních služeb v Příbrami.

Jaké řešíme problémy:

- koordinace v území (= silné zázemí pro vyjednávání s krajem),
- podpora primárního sociálního prostředí (rodina → komunita → obec),
- rozvoj služeb (zaměření, kapacita, územní dostupnost) – vazba na mapování potřebnosti,
- financování,
- informování, osvěta, PR o sociálních službách (roztříštěnost informací, nízká prestiž).

V čem vidíme rozvojový potenciál:

- rozvoj primárního sociálního prostředí – především na úrovni obcí I. typu,
- prevence,
- implementace moderních technologií (komunikace, prevence, informovanost, vlastní péče),
- silver economy,
- rozvoj návazných (souvisejících) služeb (na komunitní i komerční bázi),
- mezioborová provázanost (sociální oblast a zdravotnictví, školství, bezpečnost).

Potenciální riziko:

- omezení péče o potřebné - z různých důvodů, např.:
 - ✓ nepružnost sociálního systému (rigidní reakce na změny potřeb či nárůst poptávky),
 - ✓ systém financování,
 - ✓ nedostatek kvalifikovaného personálu,
 - ✓ změna politických preferencí města Příbram,
 - ✓ nedohoda s Krajským úřadem Středočeského kraje.

Strategická vize rozvoje sociálních služeb

Strategická vize SPRSS je formulována jako základní **dlouhodobá představa budoucího očekávaného stavu** v sociální oblasti. Prezentuje situaci v sociální oblasti optikou budoucí skutečnosti. Návrh vize vychází z analytických závěrů a výsledku diskusí v realizačním týmu a v pracovní skupině.

- **v území SO ORP Příbram je stabilizovaná sociální situace,**
- **v regionu je nastaven systém spolupráce ORP a poskytovatelů sociálních služeb v oblasti monitoringu a vyhodnocování potřebnosti sociálních služeb,**
- **sociální služby jsou lokalizované především na území města Příbrami, ale dostupné v celém území, přičemž jsou poskytovány co nejvíce v přirozeném prostředí uživatelů se zaměřením jak na potřebné osoby, tak na osoby pečující,**
- **je rozvinutá péče v primárním sociálním prostředí (neformální péče v rodinách, v komunitě a v obcích),**
- **je vytvořen základ pro funkční širší územní systém zajišťování sociálních služeb ve spádovém obvodu ORP Příbram,**
- **struktura (zaměření, kapacita) sociálních služeb odpovídá většině aktuálních potřeb území a je snaha pružně reagovat na vývoj potřebnosti,**
- **je rozvinutý kvalitní poradenský, informační a vzdělávací systém v sociální oblasti,**
- **je vytvořeno zázemí a dochází k podpoře realizace účinných preventivních programů pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů v území a rizikům sociálního vyloučení.**

Strategické rozvojové cíle a opatření

Strategické cíle vychází z dlouhodobé vize a zastřešují čtyři, z hlediska komplexního rozvoje sociální oblasti, zásadní témata:

- 1) Sociální controlling – koordinační koncept řízení sociálních služeb v řešeném území,
- 2) Sociální marketing – komplexní společenská popularizace sociální oblasti,
- 3) Sociální potřebnost – konkrétní systém zjišťování potřebnosti změn (rozvoje) v oblasti nabídky sociálních služeb, ať již z hlediska kvantity nebo kvality,
- 4) Sociální dostupnost – výkonná reflexe aktuálních a ve střednědobém horizontu očekávaných potřeb.

Každý strategický cíl obsahuje specifikaci zaměření, relevantní východiska a návrh rozvojových opatření.

SC1 SOCIÁLNÍ CONTROLLING

Specifikace zaměření

- monitorování potřeb – cílové skupiny, druhy služeb, územní rozložení,
- koordinace nabídky služeb a požadavků z území,
- monitorování a podpora aktivit primárního sociálního prostředí,
- komunikace s rozhodovacími orgány (Krajský úřad Středočeského kraje),
- koordinace územních aktivit (poskytovatelé, obce, NNO).

Východiska zařazení cíle

Výstupy analytické části SPRSS, závěry z komunitního projednávání (pracovní skupiny, zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb)

Návrh rozvojových opatření

Označení	Název	Popis
OP1.1	Činnost sociální platformy SO ORP Příbram	<p>Zajištění udržitelné činnosti vytvořené sociální platformy SO ORP Příbram jako odborné základny pro efektivní řízení, koordinaci, optimalizaci a rozvoj sociálních služeb na území SO ORP Příbram.</p> <p>Účastníky platformy tvoří:</p> <ul style="list-style-type: none">• koordinátor platformy (zajišťuje město Příbram)• zástupci obcí• zástupci místní akční skupina• zástupci poskytovatelů sociálních služeb <p>Platformu bude řídit koordinátor (OP1.2) s využitím informačního systému sociální platformy (OP1.3).</p> <p>Úkoly platformy:</p> <ul style="list-style-type: none">• vyhodnocovat sociální situaci v řešeném území• poskytovat informace do jednotného systému• identifikovat potřeby a vznášet požadavky na systém sociálních služeb v území• komunikovat společné postupy (např. umístění zařízení sociálních služeb, koordinace terénní péče, sdružování finančních prostředků, společná stanoviska ke krajské sociální politice, apod.)• permanentní řízení plánování rozvoje sociálních služeb v řešeném území

OP1.2	Činnost koordinátora sociální platformy	<p>Zajištění udržitelné činnosti koordinátora sociální platformy (personální, technické, kompetenční a finanční zázemí). Koordinátor sociální platformy systemizuje spolupráci v sociální oblasti v řešeném území.</p> <p>Úkoly koordinátora sociální platformy:</p> <ul style="list-style-type: none">• shromažďovat informace z území a vyhodnocovat je• koordinovat realizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb• zajišťovat aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb• organizovat akce v území (v sociální oblasti) – informační, osvětové, preventivní• monitorovat poptávku po sociálních službách a propojovat ji s nabídkou sociálních služeb• zajišťovat informační servis a konzultace pro všechny aktéry z území, zejména pro starosty obcí• komunikovat s poskytovateli služeb ve vazbě na potřeby v území• koordinovat spolupráci území SO ORP Příbram se Středočeským krajem• spravovat informační systém sociálních služeb v SO ORP Příbram (ideálně ve vazbě na KISSOS)• zajišťovat on-line „pohotovost“ v sociálním poradenství
OP1.3	Provoz informačního systému sociálních služeb	<p>Zajištění a správa udržitelného provozu informačního systému sociálních služeb, který byl vytvořen v rámci projektu.</p> <p>Obsah systému:</p> <ul style="list-style-type: none">• katalog sociálních služeb• katalog ostatních (souvisejících) služeb• statistický modul <p>Správu systému zajišťuje koordinátor sociální platformy (OP1.2). Vstupní data zajišťují (periodicky aktualizují) poskytovatelé sociálních a souvisejících služeb. Data vyhodnocuje (analyzuje) koordinátor sociální platformy, analytické závěry a doporučení formuluje sociální platforma.</p>

SC2 SOCIÁLNÍ MARKETING

Specifikace zaměření

- informování o sociálních službách (služby dle zákona č. 108/2006 Sb.),
- osvěta, PR – posílení prestiže a povědomí veřejnosti a sociálních službách, jejich významu, poslání, zaměření a potřebnosti v území,
- informování o dalších službách sociálně potřebným (komerčních, neziskových, komunitních či obecních),
- spolupráce se zdravotnickými službami (zařízeními), školami a školskými zařízeními, kulturními organizacemi,
- informační dispečink pro sociální oblast.

Východiska zařazení cíle

Výstupy analytické části SPRSS, závěry z komunitního projednávání (pracovní skupiny, zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb).

Návrh rozvojových opatření

Označení	Název	Popis
OP2.1	Informační akce a osvěta	<p>Realizace informačních a osvětových akcí zaměřených na poskytování informací a prezentaci:</p> <ul style="list-style-type: none">• poskytovaných sociálních služeb v regionu• kontaktů na řešení obtížných sociálních situací <p>Akce jsou realizovány ve formě:</p> <ul style="list-style-type: none">• osobních prezentací ve školách, zájmových organizacích, v obcích• informačních letáčků – jednoduchých návodných, přehledných, spíše pouze s odkazy na další kontakty, kde je možné vyhledat rychlou a odbornou pomoc v případě nepříznivé sociální situace – informační letáky budou i dispozici v obcích, obchodech, na poštách, v ordinacích lékařů a dalších veřejně přístupných a navštěvovaných místech. <p>Informační a osvětové akce budou modifikovány s ohledem na cílovou skupinu, a to jak z hlediska obsahu, tak formy podání. Aktuálně definované cílové skupiny:</p> <ul style="list-style-type: none">• senioři• pečující osoby• osoby ohrožené závislostmi• osoby se zdravotním postižením• osoby ekonomicky ohrožené

		<ul style="list-style-type: none">osoby ohrožené sociálním vyloučením Cílové skupiny budou doplňovány a upravovány dle vývoje situace v sociální oblasti.
OP2.2	Katalog sociálních a souvisejících služeb	Provozování dlouhodobě udržitelného katalogu sociálních a souvisejících služeb (ve vazbě na informační systém sociální platformy – OP1.3) primárně v elektronické on-line formě s možností generování individualizovaných tištěných výstupů s možností jednoduchého tisku na jakémkoliv zařízení. Katalog sociálních a souvisejících služeb je editačně přístupný přímo poskytovatelům služeb, kteří budou aktivně tvořit strukturovaný obsah informačního systému. Tím bude zajištěna jeho aktuálnost v reálném čase. Informační systém bude i provozován v aktivním režimu, tzn. bude vybaven možností on-line kontaktovat koordinátora sociální platformy, popř. jinou kontaktní osobu pověřenou poskytováním poradenských služeb.
OP2.3	Preventivní programy	Realizace preventivních programů, tj. nástrojů pro předcházení obtížných sociálních situací. V řešeném regionu se jedná zejména o prevenci v oblasti: <ul style="list-style-type: none">rodinných financí, dluhů, exekucírůzných typů závislostífinanční a spotřební gramotnosti Preventivní programy budou realizovány: <ul style="list-style-type: none">ve školáchv zájmových organizacích sdružujících potenciálně ohrožené osobyposkytovateli sociálních služebcílenými akcemi v obcíchv on-line podobě v rámci informačního systému (viz OP1.3) – forma prezentací, vzdělávacích materiálů, krátkých spotů, příkladů dobré i špatné praxe
OP2.4	Rozvoj územní spolupráce	Podpora a realizace širší územní spolupráce v rámci služeb poskytovaných v primárním prostředí uživatelů – podpora rozvoje sociální práce obcí, komunitní sociální práce a provazování poptávky po službách s komerční nabídkou (poskyvatelé souvisejících služeb). Na realizaci opatření se podílí koordinátor sociální platformy, členové sociální platformy (zejména zástupci MAS, svazků obcí a obcí). Opatření je nutné k naplňování principu subsidiarity v sociální oblasti.

SC3 SPECIFIKACE POTŘEBNOSTI

Specifikace zaměření

- data o sociálních službách – nastavení systému sběru důležitých dat o stávajících sociálních službách ze strany jejich poskytovatelů,
- informace o zvýšené poptávce po sociálních službách – nastavení systému sběru dat a informací o neuspokojené poptávce po konkrétní službě ze strany veřejnosti (potencionálního klienta),
- analýza dat – úzká spolupráce ORP (koordinátora platformy), poskytovatelů a dotčených obcí při analyzování získaných dat a informací o kapacitách stávajících a poptávaných sociálních služeb,
- definování konkrétní potřeby – na základě výše uvedeného dojde k specifikaci potřeby změn (kvantitativních, kvalitativních) v oblasti nabídky sociálních služeb na území ORP.

Východiska zařazení cíle

Výstupy analytické části SPRSS, závěry z komunitního projednávání (pracovní skupiny, zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb), potřeba přesného zdůvodňování úprav kapacit sociálních služeb z důvodu zajištění systémového financování.

Návrh rozvojových opatření

Označení	Název	Popis
OP3.1	Vytvoření datové struktury a systému sběru dat	Zavedení strukturovaného databázového nástroje (v rámci informačního systému sociální platformy – OP1.3), zajištění periodického naplňování databáze relevantními údaji. Data naplňují přímo poskytovatelé sociálních služeb, správu systému zajišťuje koordinátor sociální platformy (OP1.2)
OP3.2	Nastavení systému vyhodnocování dat a permanentního plánování sociálních služeb	Periodické vyhodnocování primárních vstupních dat, včetně vývoje v čase, vyhodnocování sekundárních dat s využitím vazeb na již zpracované analytické části SPRSS s možností komparací vývoje relevantních charakteristik v čase. Analytickou činnost realizuje koordinátor sociální platformy (OP1.2), závěry přijímá sociální platforma (OP1.1).

SC4 ROZVOJ SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ A ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Specifikace zaměření

Stejně jako předchozí komunitní plány je i tento strategický dokument na základě analytických závěrů založen na principech transparentnosti, subsidiarity a zejména potřeby daného území a z toho všeho vyplývá potřeba posílení principu subsidiarity v sociálním prostředí s vazbou na rozvoj primárního sociálního prostředí (komunitní práce, sociální práce obcí).

Na základě finálních výstupů analytické části SPRSS byly identifikovány následující klíčové požadavky na druhy sociálních a souvisejících služeb:

- dostupné bydlení,
- odlehčovací služby (terénní, ambulantní, pobytové),
- pobytové služby (senioři, OZP),
- sociální poradenství,
- sociální prevence,
- terénní sociální práce (osobní asistence, pečovatelská služba, zdravotní péče).

Východiska zařazení cíle

A. Sociální služby

Specifikace vytíženosti a rozvojových požadavků dle jednotlivých služeb v řešeném území.

1. Azylové domy

Kapacita služby je dlouhodobě nedostatečná, převis poptávky se každoročně pohybuje kolem 120 osob, avšak důvodem odmítnutí klienta je nejčastěji fakt, že klient není z podporované cílové skupiny. Z důvodu kapacity je odmítáno cca 12 % zájemců o službu.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba není aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP.

2. Denní stacionáře

Služba aktuálně odpovídá poptávce, klienti jsou odmítáni službou pouze v jednotkách případů a ve všech případech se jedná o odmítnutí z důvodu, že zájemce nespadá do podporované cílové skupiny.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba není aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou dostatečné.

3. Domovy pro osoby se zdravotním postižením

Služba je aktuálně poskytována z pohledu poskytovatelů sociálních služeb v dostatečné kapacitě, zájemci jsou odmítáni službou převážně z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny. Rozvoj služeb se přizpůsobuje potřebám uživatelů, kteří jsou podporováni v přebírání odpovědnosti za svůj život. Je třeba zajistit, aby služby DOZP byly prostupné, tedy aby část uživatelů mohla přejít do služeb s menší mírou podpory. S ohledem na výsledky analýzy a diskusí pracovních skupin je zřejmé, že služba je v regionu potřebná a do budoucna je nutno počítat s navýšením kapacity.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 10 lůžek	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou nedostatečné.

4. Domovy pro seniory

Kapacita služby je v řešeném regionu přetížená, počet neuspokojených žadatelů je 120–170 osob za rok. 90 % odmítnutých indikovaných žadatelů je z důvodu nedostatečné kapacity. Potřebnost potvrzená i zástupci samospráv (po využití všech dostupných prostředků – péče v rodině, komunitní sociální práce, sociální práce obce, terénní služby). Služba má s ohledem na předpokládaný demografický vývoj velmi významnou úlohu.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 50 lůžek	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou nedostatečné, trend růstu potřebnosti je patrný i z vývoje socio-demografických charakteristik, požadované navýšení kapacity odpovídá z důvodu efektivní systémové opatrnosti cca 1/3 aktuální roční potřebnosti služby v území.

5. Domovy se zvláštním režimem

Kapacita služby je v řešeném regionu přetížená, počet neuspokojených žadatelů je 50-60 osob za rok. 90 % odmítnutých indikovaných žadatelů je z důvodu nedostatečné kapacity. Potřebnost potvrzená i zástupci samospráv (po využití všech dostupných prostředků – péče v rodině, komunitní sociální práce, sociální práce obce, terénní služby). Kapacita služby je řešena již od komunitního plánu z roku 2007, kdy je zřejmé, že tuto službu je nejen nutné udržet, ale je potřeba hledat možnost zajištění úpravy kapacity.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 20 lůžek	Kapacity jsou nedostatečné, trend růstu potřebnosti je patrný i z vývoje socio-demografických charakteristik, požadované navýšení kapacity odpovídá z důvodu efektivní systémové opatrnosti cca 30 % aktuální roční potřebnosti služby v území.

6. Chráněné bydlení

Poskytovatelé v ORP Příbram v období 2022 – 2025 plánují v chráněném bydlení navyšování kapacity až na 13 lůžek. Z toho by bylo ideální, kdyby 3 lůžka byla „krizová“ a ze zbývajících počtu navyšované kapacity, by se jednalo o lůžka s vyšší mírou podpory, včetně zdravotnické. Cílem je tak rozšíření kapacity služby v rámci stávajících poskytovatelů.

Služba přináší příležitost osamostatnit se a rodinám, kde dlouhodobě pečují, může pomoci vést samostatný život v kruhu svých vrstevníků, stejně tak zajišťuje osobám s duševním onemocněním jistotu bydlení a uspokojení základních životních potřeb s nácvikem činností, které s bydlením souvisí. Služba podporuje uživatele v návratu do normálního života.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 13 lůžek	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou nedostatečné.

7. Intervenční centra

Osoby ohrožené domácím násilím získají v regionu možnost spolupráce se specializovanou službou na problematiku – domácí násilí. Mohou využít sociálně právního poradenství, terapeutickou podporu, získat informace o problematice, možnostech zajistit si bezpečí, případně pomoc se zajištěním navazujících služeb (materiální pomoc, náhradní bydlení, spolupráce s přestupkovou komisí, sociálním odborem, Policií ČR), pokud je to přáním klienta. V případě imobility či sociální krize – možnost výjezdu na domluvené místo.

Poskytovatelé neidentifikují potřebu navyšování kapacit služby. Zájemci jsou odmítáni službou pouze v jednotkách případů, a to z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba není aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou dostatečné.

8. Kontaktní centra

Poskytovatelé neidentifikují potřebu navyšování kapacit služby. Zájemci jsou odmítáni službou pouze v jednotkách případů, a to z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba není aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou dostatečné.

9. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Pro zajištění kvalitního poskytování sociální služby v nízkoprahových zařízeních je nutné navýšit stávající personální kapacity tak, aby byla zajištěna možnost individuální práce s klientem.

Při větším počtu pracovníků je možné rozšířit otevírací dobu do večerních hodin, čímž se zvýší dostupnost služby pro cílovou skupinu. Zabývat se také časovou dostupností v podvečerních hodinách s cílovou skupinou mládež

Poskytovatelé identifikují potřebu navyšování kapacit služby. Zájemci jsou odmítáni službou pouze zatím v jednotkách případů, a to z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny. Potřebu naopak pociťují školy a školská zařízení a OSPOD

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 1 úvazek	Služba je v rámci SO ORP Příbram důležitá, kapacity jsou aktuálně dostatečné, cílová skupina je však širší – nárůst úvazku v přímé péči je žádoucí a zároveň s ohledem na efektivní systémovou opatrnost minimální.

10. Nízkoprahová denní centra pro dospělé

Poskytovatelé neidentifikují potřebu navyšování kapacit služby. Zájemci jsou odmítáni službou pouze v jednotkách případů, a to z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba není aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou dostatečné.

11. Noclehárny

Poskytovatelé neidentifikují potřebu navyšování kapacit služby. Zájemci jsou odmítáni službou pouze v jednotkách případů, a to z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba není aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou dostatečné.

12. Odborné sociální poradenství

V obecné rovině je služba aktuálně nastavena s dostatečnou kapacitou. Poskytovatelé odmítnou jednotky osob za rok, a to převážně z důvodu, že nespádají do podporované cílové skupiny. Výjimkou je odborné sociální poradenství pro cílové skupiny **osoby v krizi a osoby ohrožené závislostí nebo závislé** (osoby postižené či ohrožené návykovým chováním v nejširším pojetí, včetně moderních závislostí, např. netolismus).

Důležitým krokem je udržení stávající kapacity a posílení kapacity vybraných poradenských pracovišť už i s ohledem na končící projektové financování (k 30.06.2022), kdy očekáváme zvýšenou potřebnost navýšení úvazku a určitě je nutné počítat s cílovou skupinou **seniorů**.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 2,5 úvazky	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, je třeba posílit kapacitu služby pro CS osoby postižené či ohrožené návykovým chováním (+ 0,3 úvazku) a osoby v krizi (+ 0,2 úvazku). Vzhledem k výsledkům analýzy a stárnutí obyvatelstva, je třeba do výhledu počítat i s novou cílovou skupinou seniorů, kde je v regionu vnímán minimální požadavek + 2 úvazky. Jedná se z důvodu efektivní systémové opatrnosti o minimální požadavek – potřebnost se s ohledem na socioekonomický vývoj společnosti bude zvyšovat.

13. Odlehčovací služby

Kapacita služby ve formě terénní a ambulantní je aktuálně dostatečná a z hlediska informací poskytovatelů zajistitelná v rámci stávajících úvazků. Problematickou je však kapacita služby v pobytové formě. Ročně není z důvodu nedostatečné kapacity uspokojen průměrně 20 potřebných osob. 11 % zájemců je službou odmítnuto z důvodu, že nespádají do podporované cílové skupiny. Kapacitní nedostatečnou odlehčovacích služeb s pobytovou službou se týká cílových skupin **senioři**, osoby s kombinovaným postižením a osoby se zdravotním postižením bez ohledu na věk. Personální náročnost péče vyžaduje s navýšením lůžkové kapacity i související navýšení úvazku personálu.

V ORP Příbram mají poskytovatelé sociální služby záměr na základě poptávky realizovat pobytové odlehčovací služby. Jelikož se jedná o službu podporující domácí péči, která tvoří nezbytný doplňující článek systému terénních služeb, je tak tato služba přínosná alternativa pro běžně poskytované pobytové sociální služby a podporuje záměr transformace.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 5 lůžek + 6 úvazků	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, je třeba posílit kapacitu služby ve formě pobytové odlehčovací služby v týdnu zejména pro CS seniorů. Požadované navýšení kapacity odpovídá z důvodu efektivní systémové opatrnosti cca 1/4 aktuální roční potřebnosti služby v území.

14. Osobní asistence

Poskytovatelé identifikují potřebu navyšování kapacit služby. Aktuální kapacita je nedostatečná, služba je v regionu žádaná. Kapacitní nedostatečnost služby v území je nahrazována aktivitami jiných služeb (např. pečovatelská služba, domácí péče). Posílení kapacity služby je proto žádoucí a z hlediska poptávky nutné. Vzhledem k velkému a širokému území ORP Příbram je služba potřebná v krajních obcích území, kam se v současné době poskytovatelé se svojí kapacitou nedostanou.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 6 500 hodin přímé péče	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou nedostatečné, kapacitní nedostatečnost je nahrazována aktivitami v rámci jiných sociálních služeb.

15. Pečovatelská služba

V souladu s prognózami vývoje obyvatelstva na řešeném území, tzn. předpoklad prodloužení věku a zvyšujícího se podílu seniorů v celkové populaci, je nutné počítat s potřebou posílení kapacit této služby. Také je nutné zdůraznit, že tato služba je ekonomicky nejúspěšnější formou péče.

Pečovatelská služba je jedna z nejdůležitějších složek systému terénních služeb na území města, která se musí podřizovat novým fenoménům dnešní doby (senioři chtějí co nejdéle zůstat doma, kratší hospitalizace ve zdravotnických zařízeních apod.).

Kapacita služby je v řešeném území **lokálně** dostatečná. Obecně v regionálním měřítku je kapacita služby vnímána členy pracovních skupin jako nedostatečná. Jeden poskytovatel vykazuje vyšší počet neuspokojených žadatelů (12–15 ročně), a to právě z důvodu nedostatečné kapacity.

Postupné zvyšování úvazků služby bude třeba i z toho důvodu, že územní redistribuce volných kapacit do celého řešeného území a řešit úhradu dodatečných (zejména dopravních) nákladů.

Dostatečnou kapacitou tak služba naplní víl setrvání uživatele co nejdelší dobu v domácím prostředí.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 5 úvazků	Služba je rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou nedostatečné, území není zcela pokryto, je třeba doplnění kapacity a redistribuce stávajících kapacit.

16. Podpora samostatného bydlení

Uživatelé služby rozvíjejí své dovednosti, které pomáhají při začlenění do života v komunitě. Uživatelé mají možnost chodit do práce, využívat běžné služby v komunitě a trávit volný čas podle svých představ. Služba reaguje operativně na poptávku ze strany zájemců i současných uživatelů. Asistenti umí pracovat se specifiky jednotlivých cílových skupin. Poskytovatelé identifikují potřebu zajištění služby. Bude nutné zajistit jednání se zainteresovanými subjekty včetně veřejné správy. Jedná se o služby, která splňuje požadavky péče o potřebnou osobu v přirozeném prostředí. S ohledem na stávající rozsah a očekávaný nárůst cílových skupin je podpora této služby žádoucí. Doplnění (rozšíření) této služby zároveň částečně snižuje potřebu pobytových forem sociálních služeb, které se tak stávají až službou případně následnou.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 4 úvazky přímé péče	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP.

17. Raná péče

Služba je poskytována terénní formou poskytovateli s krajskou či celorepublikovou působností. Přestože se jedná zejména o pravidelné konzultace v rodinách, podporu a provázení rodin v jejich přirozeném prostředí, doprovázení k lékařům a na úřady. Služba se všeobecně potýká nedostatkem pracovníků a úvazků v přímé péči a tak se žadatelé dostávají do pořadníků a služba není možné poskytovat, tak jak by bylo potřeba. Určitě je zde potřeba i větší osvěta u dětských lékařů.

Poskytovatelé identifikují potřebu zajištění služby. Služba je v ORP Příbram je zajišťována pro děti se zrakovým postižením a kombinovanými vadami. Bude nutné zajistit jednání se zainteresovanými subjekty na rozšíření dalších typů rané péče.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 3 úvazky přímé péče	Služba je aktuálně rozvojovou prioritou SO ORP.

18. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Přestože jsou služby SAS regionálně poskytované, je z podkladových materiálů zřejmá potřeba navýšit kapacitu. Služby spolupracují s OSPOD a dalšími institucemi.

Poskytovatelé identifikují potřebu navýšování kapacit služby, i když je aktuální kapacita je dostatečná. Poskytovatelé však avizují u části kapacit služby konec projektového financování v roce 2022 a potřebu na dobře fungující služby navázat. Je tedy žádoucí neztratit kapacitní zázemí služby.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 2 úvazky	Služba je rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity nebudou po ukončení projektového financování dostatečné, navýšení kapacity je klíčové pro minimální pokrytí kapacitních ztrát způsobených ukončením projektového financování v r. 2022.

19. Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené

Přínosem služby je zkvalitnění současného života seniorů s pozitivními psychosociálními dopady na život seniora v rámci mentálních, duševních i společenských potřeb. Stejně tak i zvýšení míry zapojených seniorů do společenských struktur, minimalizace pocitu osamocení.

Poskytovatelé identifikují potřebu navyšování kapacit služby, zejména u cílové skupiny seniorů. Aktuální kapacita je nedostatečná.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 1,5 úvazku u seniorů	Služba je rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou nedostatečné.

20. Sociální rehabilitace

Uživatelé služby rozvíjejí své dovednosti, které jim pomáhají při začlenění do života v komunitě. Mají možnost chodit do práce, využívat běžné služby v komunitě a trávit volný čas podle svých představ. Služba je jim poskytována v ambulantní formě, v kvalitním zázemí i v domácím prostředí.

Poskytovatelé identifikují potřebu navyšování kapacit služby. Zájemci jsou odmítáni službou pouze v jednotkách případů, a to z důvodů, že nespádají do podporované cílové skupiny.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 6 úvazků	Kapacity jsou nedostatečné.

21. Sociálně terapeutické dílny

Poskytovatelé neidentifikují potřebu navyšování kapacit služby. Aktuální kapacita je dostatečná.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
NE		Služba je rozvojovou prioritou SO ORP, kapacity jsou dostatečné.

22. Terénní programy

Poskytovatelé navazují spolupráci směřovanou na stabilizaci rodin, osob bez přístřeší a osob vedoucích rizikový způsob života nebo osob v sociálně vyloučených lokalitách. U osob v krizi, nepříznivé sociální situaci, etnických menšin a jiných se zaměřují na včasnou identifikaci nepříznivé sociální situace a její vyřešení. Služby jsou orientované na dlouhodobou spolupráci, včetně možnosti zprostředkování služby navazující.

Kapacita služeb je v současnosti naplněna a dostatečná. Ale poskytovatelé identifikují potřebu navyšování kapacit služby s ohledem na končící projektové financování (30.06.2022) zanikne dílčí kapacita, která je však v regionu nutná a je třeba tuto kapacitu systémově nahradit.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 2,5 úvazku	Kapacity jsou nedostatečné vzhledem k tomu, že budou ukončeny projekty EU.

23. Týdenní stacionáře

Týdenní stacionáře pečují během pracovního týdne o osoby, o které o víkendech a svátcích pečuje jejich rodina. Posláním této služby je umožnit osobám, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, vést pokud možno samostatný život, rozvíjet sociální kontakty a přitom si zachovat rodinné vazby. Pobytové odlehčovací služby jsou přínosnou alternativou pro běžně poskytované pobytové sociální služby a podporují záměry transformace.

Poskytovatelé identifikují potřebu navyšování kapacit služby. Služba v regionu je poskytována pouze věkovým skupinám do 36 let. Starší zájemci nemohou službu využívat. Ze zkušeností terénních sociálních služeb a s ohledem na poznatky z okruhu neformálně pečujících osob je zřejmé, že služba je i pro vyšší věkové kategorie velmi potřebná a v území chybí.

Požadavek na úpravu kapacity služby:

Úprava kapacity	Rozsah úpravy	Komentář
ANO	+ 10 lůžek + 15 úvazků	Zcela chybí kapacity pro věkové skupiny nad 36 let, z hlediska podpory neformálně pečujících osob a prodloužení doby, kdy potřebné osoby setrvávají ve svém domácím prostředí, je žádoucí rozšířit kapacity služby i na věkové skupiny nad 36 let.

Rekapitulace sociálních služeb s potřebou kapacitních úprav

Domov pro osoby se zdravotním postižením	+ 10 lůžek
Domovy pro seniory	+ 50 lůžek
Domovy se zvláštním režimem	+ 20 lůžek
Chráněné bydlení	+ 13 lůžek
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	+ 1 úvazek přímé péče
Odborné sociální poradenství	+ 2,5 úvazků
Odlehčovací služby	+ 5 lůžek + 6 úvazků
Osobní asistence	+ 6500 hodin přímé péče
Pečovatelská služba	+ 5 úvazků
Podpora samostatného bydlení	+ 4 úvazky přímé péče
Raná péče	+ 3 úvazky přímé péče
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	+ 2 úvazky
Sociálně aktivizační služby pro seniory	+ 1,5 úvazku
Sociální rehabilitace	+ 6 úvazků
Terénní programy	+ 2,5 úvazku
Týdenní stacionář	+ 10 lůžek + 15 úvazků

Logistická podpora terénních služeb, rozšiřování poskytování služeb v přirozeném prostředí

Osobní asistence	Zajištění dostupnosti po celém území SO ORP – řešení nákladů na dopravu pracovníků sociálních služeb – zajištění financování ze strany obcí; zajištění kvalifikovaného personálu.
Pečovatelská služba	Zajištění dostupnosti po celém území SO ORP – řešení nákladů na dopravu pracovníků sociálních služeb – zajištění financování ze strany obcí.

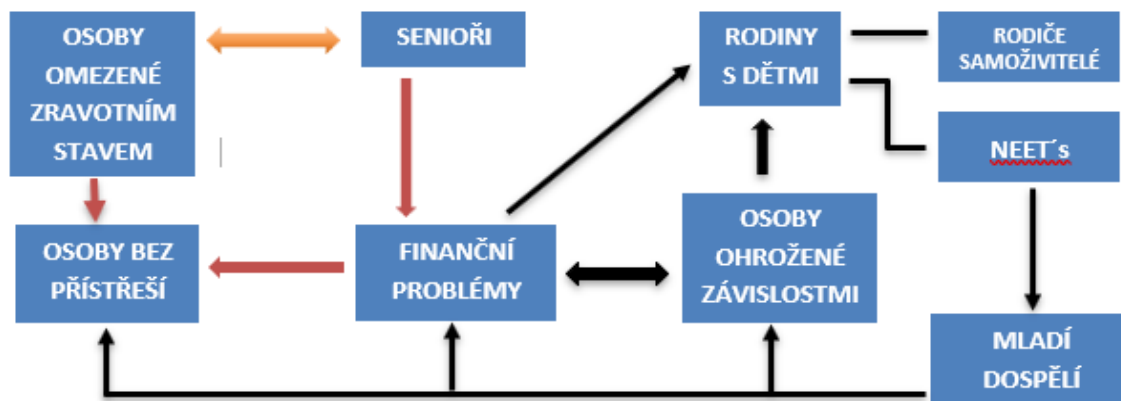
B. Související služby

Klíčovou oblastí s preventivním i stabilizačním účinkem je problematika BYDLENÍ.

Sociální bydlení	Vazba na terénní služby.
Ubytování pro osoby bez přístřeší (se zdravotním postižením (hospic, chudobinec)	Vazba na pobytovou službu se zdravotně sociální péčí.

C. Cílové skupiny

ČÍLOVÁ SKUPINA	POTŘEBNÉ SLUŽBY	MEZIRESORTNÍ VAZBY
Mladí dospělí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odborné sociální poradenství ✓ bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ obce ✓ trh práce
NEET's	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odborné sociální poradenství ✓ bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ obce ✓ trh práce
Osoby bez přístřeší	<ul style="list-style-type: none"> ✓ terénní programy ✓ chráněné bydlení ✓ ubytovací kapacity 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdravotnictví ✓ obce
Osoby ohrožené závislostmi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odborné sociální poradenství ✓ terénní programy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdravotnictví ✓ školství ✓ obce
Osoby omezené zdravotním stavem	<ul style="list-style-type: none"> ✓ domovy pro seniory ✓ domovy se zvláštním režimem ✓ pečovatelská služba → osobní asistence 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdravotnictví
Osoby s finančními problémy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odborné sociální poradenství ✓ sociální bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ obce
Rodiče samoživitelé	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odborné sociální poradenství ✓ bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ obce
Rodiny s dětmi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ raná péče ✓ bydlení ✓ sociální pedagog* ✓ odborné sociální poradenství ✓ nízkoprahové zařízení pro děti a mládež 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ školství ✓ obce
Senioři	<ul style="list-style-type: none"> ✓ domovy pro seniory ✓ domovy se zvláštním režimem ✓ pečovatelská služba → osobní asistence 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdravotnictví

* s platností od 01.01.2022 v příspěvkové organizaci města Příbram – Centrum sociálních a zdravotních služeb vzniklo pod střediskem Sociální poradna pracovní místo sociálního pracovníka – koordinátora pro oblast školství

D. Vymezení míry podpory rozvoje sociálních služeb

Kategorizace sociálních služeb dle priorit SPRSS

Služby s prioritní mírou podpory	domovy pro seniory
	domovy se zvláštním režimem
	domovy pro osoby se zdravotním postižením
	pečovatelská služba
	odlehčovací služby
	terénní programy
	odborné sociální poradenství
	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Služby se střední mírou podpory rozvoje	chráněné bydlení
	sociální rehabilitace
	osobní asistence
	podpora samostatného bydlení
	raná péče
	týdenní stacionář
	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	denní stacionáře
	azylové domy
Služby s nízkou mírou podpory rozvoje	intervenční centra
	kontaktní centra
	nízkoprahová denní centra
	noclehárny
	sociálně terapeutické dílny

Návrh rozvojových opatření

Označení	Název	Popis
OP4.1	Rozvoj primárního sociálního prostředí	Rozvoj spolupráce s obcemi, svazky obcí, místními akčními skupinami a dalšími neziskovými organizacemi s cílem podpořit vznik, rozvoj a udržitelnost komunitní sociální práce a sociální práce obcí. Pro období 2022 – 2027 je možné využít pro zavádění udržitelných nástrojů a postupů finanční podporu např. z Operačního programu Zaměstnanost +. Žádoucí je též vhodné zapojení obecních rozpočtových zdrojů.
OP4.2	Rozvoj sociálních služeb	Navyšování kapacit sociálních služeb ve vazbě na analýzu potřebnosti a očekávaný socioekonomický vývoj. <ul style="list-style-type: none"> § 37 – Odborné sociální poradenství → + 2,5 úvazku.

		<ul style="list-style-type: none">• § 39 – Osobní asistence → + 6500 hodin přímé péče.• § 40 – Pečovatelská služba → + 5 úvazků.• § 44 – Odlehčovací služby → + 5 lůžek, + 6 úvazků.• § 47 – Týdenní stacionáře → + 10 lůžek, + 15 úvazků.• § 48 – Domovy pro osoby se zdravotním postižením → + 10 lůžek.• § 49 – Domovy pro seniory → + 50 lůžek.• § 50 – Domovy se zvláštním režimem → + 20 lůžek.• § 51 – Chráněné bydlení → + 13 lůžek.• § 62 – Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež → + 1 úvazek přímé péče.• § 65 – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi → + 2 úvazky.• § 66 – Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením → + 1,5 úvazku.• § 69 – Terénní programy → + 2,5 úvazku.• § 70 – sociální rehabilitace → + 6 úvazků.
OP4.3	Zavádění nových sociálních služeb	<p>Zavádění (registrace) nových typů sociálních služeb, které nejsou v lokalitě k dispozici (nebo jsou problematicky a nedostatečné kapacitě importovány).</p> <ul style="list-style-type: none">• § 43 – Podpora samostatného bydlení → + 4 úvazky přímé péče.• § 54 – Raná péče → + 3 úvazky přímé péče.
OP4.4	Podpora rozvoje nabídky neziskových a komerčních služeb pro uspokojování sociálních potřeb	<p>Podpora nabídky služeb, které dokáží pokrýt některé sociální potřeby bez nutnosti zapojení registrovaných sociálních služeb – podpora nabídky služeb dobrovolníků, neziskových organizací i komerčních subjektů. Jedná se o služby, které nemusí nutně vykonávat poskytovatel sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách (např. dovoz obědů, úklid domácnosti, péče o zahradu, péče o domácí zvířata, obstarávání nákupů, společenský kontakt, apod.). Se zavedení a rozvoje nabídky těchto služeb se počítá i v rámci sociální platformy (OP1.1), a v rámci činnosti koordinátora sociální platformy (OP1.2). Rozvoj tohoto typu služeb je podpořen i informačním systémem sociálních služeb (OP1.3) v rámci katalogu souvisejících služeb.</p>

Návrh implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram ukazuje základní směr rozvoje regionu v sociální oblasti. Dokument obsahuje opatření, potažmo aktivity, pomocí jejichž realizace bude tohoto směru, resp. strategické vize, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k řízení rozvoje sociální oblasti v řešeném území

Realizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram

Realizační fáze přímo navazuje na zpracovanou návrhovou část SPRSS SO ORP Příbram a stanovuje postup naplňování plánu, sledování jeho naplňování a určuje proces aktualizace dokumentu s ohledem na vývoj v řešené oblasti.

Realizace dokumentu bude uskutečňována pomocí konkrétních projektů, které budou naplňovat jednotlivé aktivity, resp. opatření. Tím bude dosaženo naplnění stanovených programových cílů a v konečném důsledku také dlouhodobé strategické vize.

V území je třeba definovat osobu (organizaci) zodpovědnou za manažerské zajištění implementace SPRSS. Dle předpokladů návrhové části plánu a již realizovaných projektových aktivit bude touto organizací **ORP Příbram**, které zajistí fungování vytvořené sociální platformy a nominuje koordinátora sociální platformy. Koordinátor sociální platformy by měl zároveň plnit v rámci ORP Příbram úkoly manažera implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram, kterými jsou zejména:

- iniciovat realizaci opatření a aktivit,
- vyhledávat a zajišťovat zdroje pro realizaci SPRSS,
- spolupracovat na zpracování SPRSS Středočeského kraje (v zájmu maximalizace realizace SPRSS SO ORP Příbram),
- projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit,
- zpracovávat zprávy o realizaci SPRSS a projednávat je v rámci sociální platformy,
- předkládat k projednání změny a aktualizace SPRSS,
- delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby.

Pro efektivní realizaci SPRSS správního obvodu ORP Příbram je nezbytná úzká součinnost obcí a struktur zastupující obce v řešeném území, tj. zejména Místní akční skupiny a dobrovolné svazky obcí.

Monitoring realizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu SO ORP Příbram

Manažer implementace zodpovídá také za monitoring a vyhodnocování naplňování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram. Mezi jeho povinnosti patří zejména:

- shromažďování informací o průběhu realizace projektů, aktivit a opatření,
- upřesňování informací o odpovědnosti za realizaci jednotlivých aktivit,
- každoroční zpracování přehledu realizovaných aktivit,
- 1x ročně sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace SPRSS – jako podklad pro rozhodování sociální platformy,
- vypracování komplexního zhodnocení realizace SPRSS na konci návrhového období, jakožto podklad pro jeho aktualizaci.

Monitorovací zpráva bude obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrh na změny či revize SPRSS.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace SPRSS budou projednávány v rámci sociální platformy a v orgánech nositele projektu.

Způsob aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu ORP Příbram

Vzhledem k tomu, že sociální problematika je velmi složitá a s mnoha přesahy do jiných oblastí a není v podmínkách České republiky z hlediska financování a organizace úplně pevně systémově zakotvena, je třeba počítat s nutností revidovat (aktualizovat, zpřesňovat) zpracovaný dokument i v průběhu jeho realizace.

Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději po ukončení návrhového období SPRSS. V návaznosti na roční Monitorovací zprávy je možné provést dílčí revizi dokumentu i v průběhu realizace. V případě realizace dílčí revize bude podkladem přehled o realizovaných aktivitách, resp. Monitorovací zpráva o průběhu realizace SPRSS, kterou zpracovává manažer implementace. Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace SPRSS a jeho změny budou projednány a schváleny v sociální platformě na jednání orgánů nositele projektu. Aktualizovaný SPRSS bude zveřejněn na projektových internetových stránkách www.socialnisluzbypribramska.cz.

Hlavní přílohy

Příloha č. 1 – Poskytovatelé sociálních služeb dle sídla / zařízení / pracoviště v řešeném území

	Název poskytovatele	Sídlo
1	ALKA, o.p.s.	Příbram
2	Centrum Anabell, z. ú.	Brno
3	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.	Praha
4	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.	Kladno
5	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, příspěvková organizace	Rakovník
6	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM	Příbram
7	Dementia I.O.V., z.ú.	Beroun
8	DOMOV MAJÁK, o.p.s.	Příbram
9	Domov pod hrází, o.p.s.	Pečice
10	FIT SENIOR Příbram, z.s.	Příbram
11	Charita Příbram	Příbram
12	Charita Starý Knín	Nový Knín
13	Kaleidoskop - centrum terapie a vzdělávání, z.ú.	Praha
14	Lomikámen, z.ú.	Beroun
15	Magdaléna, o.p.s.	Mníšek pod Brdy
16	Nalžovický zámek, poskytovatel sociálních služeb	Nalžovice
17	Oblastní nemocnice Příbram, a. s.	Příbram
18	Ponton, z.s.	Plzeň
19	proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.	Praha
20	Romodrom o.p.s.	Praha
21	Sanco-PB s.r.o.	Příbram
22	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek	Praha
23	Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR	Praha
24	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Krajská organizace Středočeského kraje, p.s.	Beroun
25	Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Příbram	Příbram
26	Ústav sociální péče Brdy, z.ú.	Praha
27	Zdravotní ústav Most k domovu, z.ú.	Praha

Příloha č. 2 – Sociální služby ve městě Příbram

Sociální služba poskytovaná v obci	Počet služeb	Poskytovatel	Forma	Cílová skupina	Věková kategorie
Azylové domy	1	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	pobytová	oběti domácího násilí osoby bez příštířeší osoby v krizi	bez omezení
Denní stacionáře	2	ALKA, o.p.s. Sídlo: Příbram	ambulantní	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením	6 - 64 let
		Charita Příbram Sídlo: Příbram	ambulantní	osoby se zdravotním postižením senioři	19 +
Domovy pro osoby se ZP	1	Nalžovický zámek, poskytovatel sociálních služeb Sídlo: Nalžovice	pobytová	osoby s mentálním postižením	18 - 64 let
Domovy pro seniory	1	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	pobytová	senioři	60 +
Domovy se zvláštním režimem	2	DOMOV MAJÁK, o.p.s. Sídlo: Příbram	pobytová	osoby s chronickým duševním onemocněním	57 +
		Sanco-PB s.r.o. Sídlo: Příbram	pobytová	osoby s jiným zdravotním postižením senioři	50 +
Chráněné bydlení	1	Nalžovický zámek, poskytovatel sociálních služeb Sídlo: Nalžovice	pobytová	osoby s mentálním postižením	18 - 64 let
Intervenční centra	1	proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s. Sídlo: Praha	ambulantní terénní	oběti domácího násilí oběti trestné činnosti	16 +
Kontaktní centra	1	Magdaléna, o.p.s. Sídlo: Mníšek pod Brdy	ambulantní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby bez příštířeší osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy etnické menšiny	16 - 64 let
Nízkoprahová denní centra	1	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	ambulantní	osoby bez příštířeší osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	18 +
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1	Ponton, z.s. Sídlo: Pízeň	ambulantní terénní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	11 - 20 let

Noclehárny	1	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	ambulantní	osoby bez přístřeší osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	18 +
Odborné sociální poradenství	10	Centrum Anabell, z. ú. Sídlo: Brno	ambulantní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby v krizi	12 +
		Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s. Sídlo: Kladno	ambulantní terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením rodiny s dítětem/děťmi senioři	bez omezení
		Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, příspěvková organizace Sídlo: Rakovník	ambulantní	osoby v krizi rodiny s dítětem/děťmi senioři	bez omezení
		CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	ambulantní terénní	oběti domácího násilí oběti trestné činnosti osoby bez přístřeší osoby v krizi rodiny s dítětem/děťmi etnické menšiny	bez omezení
		Magdaléna, o.p.s. Sídlo: Mníšek pod Brdy	ambulantní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	15 - 64 let
		proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s. Sídlo: Praha	ambulantní	oběti domácího násilí oběti trestné činnosti osoby v krizi	16 +
		Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek Sídlo: Praha	ambulantní terénní	osoby se zrakovým postižením	16 +
		Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR Sídlo:	ambulantní terénní	imigranti a azylanti	bez omezení
		Švaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Příbram Sídlo: Příbram	ambulantní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením senioři	27 +
		Dementia I.O.V., z.ú. Poradna Včera Příbram Sídlo: Beroun	ambulantní terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním senioři	27 +

Odlehčovací služby	4	ALKA, o.p.s. Sídlo: Příbram	pobytová ambulantní terénní	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením	1 - 64 let
		Charita Příbram Sídlo: Příbram	terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením rodiny s dítětem/děťmi senioři	10 +
		Oblastní nemocnice Příbram, a. s. Sídlo: Příbram	pobytová	osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením senioři	27 +
		Zdravotní ústav Most k domovu, z.ú. Sídlo: Praha	terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením osoby v krizi rodiny s dítětem/děťmi senioři	1 +
Osobní asistence	1	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s. Sídlo: Kladno	terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením osoby v krizi rodiny s dítětem/děťmi senioři	bez omezení
Pečovatelská služba	2	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	ambulantní terénní	osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	19 +
		Charita Příbram Sídlo: Příbram	terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	10 +
SAS pro rodiny s dětmi	2	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	ambulantní terénní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy rodiny s dítětem/děťmi	bez omezení
		Charita Příbram Sídlo: Příbram	ambulantní terénní	rodiny s dítětem/děťmi	bez omezení

SAS pro seniory a OZP	5	ALKA, o.p.s. Sídlo: Příbram	ambulantní terénní	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením	15 +
		FIT SENIOR Příbram, z.s. Sídlo: ---	ambulantní terénní	osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby se zdravotním postižením senioři	62 +
		Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek Sídlo: Praha	ambulantní terénní	osoby se zrakovým postižením	16 +
		Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Příbram Sídlo: Příbram	ambulantní	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením senioři	bez omezení
		Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Krajská organizace Středočeského kraje, p.s. Sídlo: Beroun	ambulantní terénní	osoby s kombinovaným postižením osoby se sluchovým postižením	bez omezení
Sociálně terapeutické dílny	1	Nalžovický zámek, poskytovatel sociálních služeb Sídlo: Nalžovice	ambulantní	osoby s mentálním postižením	18 - 64 let
Sociální rehabilitace	3	ALKA, o.p.s. Sídlo: Příbram	ambulantní terénní	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením	15 - 64 let
		Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s. Sídlo: Praha	ambulantní terénní	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením	15 - 64 let
		Lomikámen, z.ú. Sídlo: Beroun	ambulantní terénní	osoby s chronickým duševním onemocněním	16 - 64 let
Terénní programy	3	CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM Sídlo: Příbram	terénní	oběti trestné činnosti osoby bez příštěší osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	19 +
		Magdaléna, o.p.s. Sídlo: Mníšek pod Brdy	terénní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	16 - 64 let
		Romodrom o.p.s. Sídlo: Praha	terénní	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy etnické menšiny	18 +

Příloha č. 3 – Další sociální služby v rámci okresu Příbram

název poskytovatele	typ poskytovatele	forma poskytování služby	druh služby	převažující cílová skupina	územní působnost okres (město)	konceptní zařazení
CENTRUM ROŽMÍTÁL POD TŘEMŠÍNEM, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	domovy pro seniory	senioři	Příbram	SPRSS MAS Podbrdsko
CENTRUM ROŽMÍTÁL POD TŘEMŠÍNEM, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	domovy se zvláštním režimem	osoby s chronickým duševním onemocněním	Příbram	SPRSS MAS Podbrdsko
Domov Březnice, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	domovy pro seniory	senioři	Příbram	SPRSS MAS Podbrdsko
Domov Sedlčany, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	domovy pro seniory	senioři	Příbram	SO ORP Sedlčany
Domov Sedlčany, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	domovy se zvláštním režimem	osoby s chronickým duševním onemocněním	Příbram	SO ORP Sedlčany
Domov seniorů Dobříš, příspěvková organizace	Krajská PO	pobytová	domovy pro seniory	senioři	Příbram	SO ORP Dobříš
Domov Svatý Jan, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	domovy pro osoby se zdravotním postižením	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením	Příbram	SO ORP Sedlčany
Domov Svatý Jan, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	terénní	podpora samostatného bydlení	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením	Příbram	SO ORP Sedlčany
Domov Svatý Jan, poskytovatel sociálních služeb	Krajská PO	pobytová	odlehčovací služby (s pobytovou formou)	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením	Příbram	SO ORP Sedlčany
EDA cz, z.ú.	NNO	ambulantní, terénní	raná péče	osoby s kombinovaným postižením osoby se zrakovým postižením rodiny s dítětem/děťmi	Příbram	
Charita Starý Knín	církevní	pobytová	azylové domy	osoby bez přístřeší osoby v krizi rodiny s dítětem/děťmi	Příbram (Nový Knín, Mokrovraty)	SO ORP Dobříš
Charita Starý Knín	církevní	terénní	osobní asistence	osoby se zdravotním postižením senioři	Příbram (Nový Knín)	SO ORP Dobříš
Charita Starý Knín	církevní	terénní	pečovatelská služba	osoby se zdravotním postižením senioři	Příbram (Nový Knín)	SO ORP Dobříš
Charita Starý Knín	církevní	ambulantní	denní stacionář	osoby s kombinovaným postižením	Příbram (Dobříš)	SO ORP Dobříš
Charita Starý Knín	církevní	ambulantní, terénní	SAS pro rodiny s dětmi	osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy rodiny s dítětem/děťmi	Příbram (Dobříš, Mokrovraty)	SO ORP Dobříš
Charita Starý Knín	církevní	ambulantní, terénní	SAS pro rodiny s dětmi	osoby v krizi osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy rodiny s dítětem/děťmi	Příbram (Sedlčany)	SO ORP Sedlčany
Křesťanský spolek Sedlčanska	NNO	pobytová	azylové domy	oběti domácího násilí osoby bez přístřeší osoby v krizi	Příbram (Sedlčany)	SO ORP Sedlčany
Mela, o.p.s.	NNO	pobytová	chráněné bydlení	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením	Příbram (Sedlčany, Vysoký Chlumec)	SO ORP Sedlčany
Mela, o.p.s.	NNO	ambulantní		osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením	Příbram (Sedlčany)	SO ORP Sedlčany
Mela, o.p.s.	NNO	ambulantní	odborné sociální poradenství	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy imigranti a azylanty oběti domácího násilí oběti obchodu s lidmi osoby bez přístřeší osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách rodiny s dítětem/děťmi etnické menšiny	Příbram (Sedlčany)	SO ORP Sedlčany

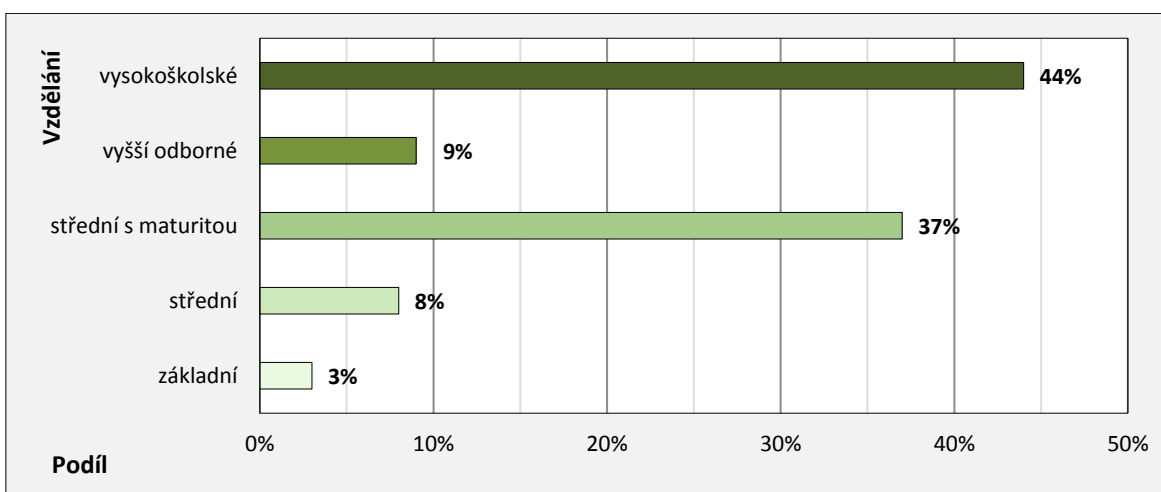
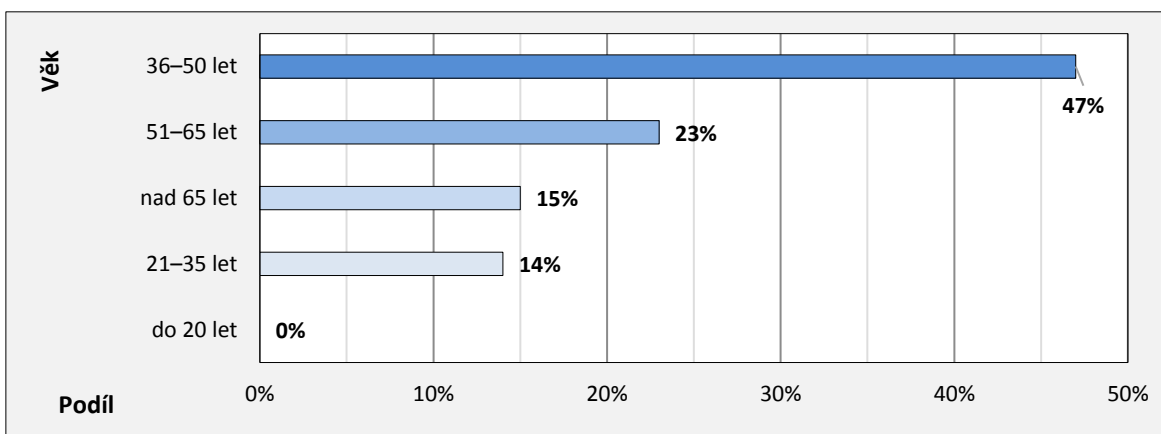
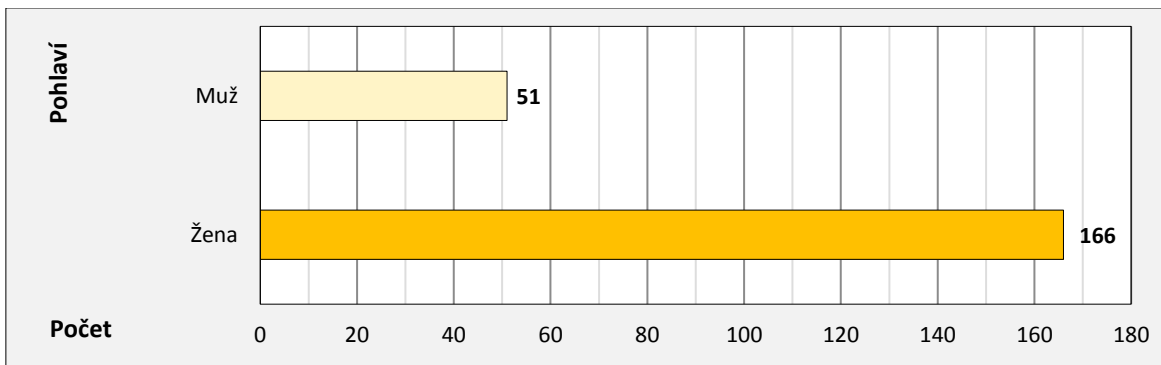
název poskytovatele	typ poskytovatele	forma poskytování služby	druh služby	převažující cílová skupina	územní působnost (okres (město))	konceptní zařízení
Mela, o.p.s.	NNO	ambulantní	sociálně terapeutické dílny	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením	Příbram	SO ORP Sedlčany
Mela, o.p.s.	NNO	ambulantní	sociální rehabilitace	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením	Příbram (Sedlčany)	SO ORP Sedlčany
Město Březnice	město	terénní	pečovatelská služba	osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/dětmi senioři	Příbram (Březnice)	SPRSS MAS Podbrdsko
Město Rožmitál pod Třemšínem	město	ambulantní, terénní	pečovatelská služba	osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/dětmi senioři	Příbram (Rožmitál pod Třemšínem)	SPRSS MAS Podbrdsko
Město Sedlčany	město	ambulantní, terénní	pečovatelská služba	osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/dětmi senioři	Příbram (Sedlčany)	SO ORP Sedlčany
Město Sedlec-Prčice	město	ambulantní, terénní	pečovatelská služba	osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/dětmi senioři	Příbram (Sedlec-Prčice)	SO ORP Sedlčany
Proxima Sociale o.p.s.	NNO	ambulantní, terénní	azylový byt	Dospělé ženy s nezletilými dětmi.	Příbram	SO ORP Dobříš
Proxima Sociale o.p.s.	NNO	ambulantní, terénní	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	Příbram	SO ORP Dobříš
Seerius, z.ú.	NNO	ambulantní	odlehčovací služby	osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením senioři	Příbram	
Stéblo, z.s.	NNO	pobytová	chráněné bydlení	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby se sluchovým postižením	Příbram (Borotice)	SO ORP Dobříš
Stéblo, z.s.	NNO	pobytová, terénní	odlehčovací služby (s pobytovou formou)	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením	Příbram (Borotice)	SO ORP Dobříš
Stéblo, z.s.	NNO	ambulantní	denní stacionáře	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením	Příbram	SO ORP Dobříš
Stéblo, z.s.	NNO	ambulantní	sociálně terapeutické dílny	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením	Příbram	SO ORP Dobříš
Svaz tělesně postižených v České republice z. s. místní organizace Mlín	NNO	ambulantní	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením	Příbram (Mlín)	SPRSS MAS Podbrdsko

Příloha č. 4 – Statistika respondentů terénních šetření

A. Dotazníkové šetření – obyvatelé řešeného území

Do dotazníkového šetření se zapojilo celkem 221 respondentů z 22 obcí řešeného území (tj. 62 % všech obcí z území). Charakteristiky respondentů dokumentují následující grafiky.

Téměř 20 % respondentů uvedlo, že žije ve společné domácnosti s osobou starší 75 let a více než 44 % respondentů žije ve společné domácnosti s nezletilým dítětem.

B. Řízené rozhovory – poskytovatelé sociálních služeb

Terénního šetření realizovaného formou řízených rozhovorů se zúčastnilo celkem 21 poskytovatelů sociálních služeb, tj. 77 % všech poskytovatelů v řešeném území. Účastníci šetření zastupují (reprezentují) více než 3/4 všech druhů sociálních služeb poskytovaných v řešeném území a taktéž většinu obsluhovaných cílových skupin.

C. Řízené rozhovory – obce řešeného území

Terénního šetření realizovaného formou řízených rozhovorů s představiteli územních samospráv se zúčastnilo celkem 13 obcí, tj. 37 % všech obcí řešeného regionu.

Zapojené obce: Bohostice, Dolní Hbity, Drahlín, Drásov, Dubenec, Jablonná, Kamýk nad Vltavou, Obecnice, Ohrazenice, Příbram, Solenice, Suchdol, Zduchovice

D. Řízené rozhovory – bezpečnostní složky

Terénního šetření realizovaného formou řízených rozhovorů se bezpečnostních složek se zúčastnilo celkem 5 respondentů, z toho 1 zástupce obecní policie a 4 zástupci Policie ČR.

Seznam grafů, tabulek a obrázků

Graf 1 – Vývoj obyvatelstva ORP Příbram, stav k 31. 12. 2010–2019.....	15
Graf 2 – Srovnání meziročního počtu obyvatel v %, ORP Příbram 2010–2019	16
Graf 3 – Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel, 2010–2019	17
Graf 4 – Srovnání věkového složení obyvatel ORP Příbram, 2010 a 2019	19
Graf 5 – Věková struktura ORP Příbram dle pohlaví, 2019	20
Graf 6 – Vývoj poměru obyvatel ORP Příbram dle ekonomických skupin, 2001–2019.....	21
Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel ORP Příbram v roce 2011, absolutní hodnoty.....	22
Graf 8 – Vývoj počtu obyvatel ORP Příbram dle prognózy ČSÚ, 2010–2030	24
Graf 9 – Věkové skupiny obyvatel ORP Příbram dle prognózy ČSÚ, 2019 a 2030	25
Graf 10 – Vývoj obyvatel ORP Příbram dle ekonomických skupin dle prognózy ČSÚ, 2019–2030.....	25
Graf 11 – Vývoj počtu obyvatel ORP Příbram podle dosavadního trendu, 2010–2030	26
Graf 12 – Věkové skupiny obyvatel ORP Příbram podle dosavadního trendu, 2019 a 2030	27
Graf 13 – Vývoj počtu obyvatel ORP Příbram dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2010–2030.....	28
Graf 14 – Věkové skupiny obyvatel ORP Příbram podle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2019, 2030	29
Graf 15 – Celkový počet ekonomických subjektů dle SO ORP ve Středočeském kraji, (k 31. 12. 2020)	30
Graf 16 – Vývoj celkového počtu ekonomických subjektů SO ORP Příbram, 2015–2020.....	31
Graf 17 – Struktura ekonomických subjektů podle převažujících činností CZ-NACE, SO ORP Příbram, 2020	31
Graf 18 – Uchazeči o zaměstnání v SO ORP Příbram, 2015–2020.....	32
Graf 19 – Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP, SO ORP Příbram, 2015–2021.....	32
Graf 20 – Podíl nezaměstnaných osob SO ORP Příbram (%), 2015–2021	33
Graf 21 – Potřeba sociálních služeb vnímaná zástupci obcí (cílová skupina/situace), SO ORP Příbram, 2021.....	40
Graf 22 – Výhledová potřeba sociálních služeb podle zástupců obcí, SO ORP Příbram, 2021	41
Graf 23 – Preferované formy poskytování sociálních služeb podle představitelů obcí, ORP Příbram, 2021.....	41
Graf 24 – Osoba využívající sociální služby, 2021	45
Graf 25 – Využívání soc. služeb v rodině respondenta.....	45
Graf 26 – Druh znevýhodnění, SO ORP Příbram, 2021	45
Graf 27 – Využívané typy sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021	46
Graf 28 – Respondenty vnímané formy obtížných situací, SO ORP Příbram, 2021	46

Graf 29 – Požadované zlepšení v sociálních službách, SO ORP Příbram, 2021	47
Graf 30 – Žádoucí typy sociálních služeb - vznik nových/posílení kapacit, SO ORP Příbram, 2021	47
Graf 31 – Preferovaná forma poskytování sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021	48
Graf 32 – Žádoucí pomoc pečujícím osobám, SO ORP Příbram, 2021	48
Graf 33 – Sociální služby v obcích řešeného území, SO ORP Příbram, 2021	53
Graf 34 – Sociální služby v obcích řešeného území – mimo Příbram, 2021	54
Graf 35 – Počet poskytovaných sociálních služeb dle zaměření na cílové skupiny, SO ORP Příbram, 2021	55
Graf 36 – Formy poskytování sociálních služeb v řešeném území SO ORP Příbram, 2021	55
Graf 37 – Kapacity sociálních služeb dle formy poskytování, SO ORP Příbram, 2021	56
Graf 38 – Kapacity dle typu a formy poskytování sociální služby, SO ORP Příbram, 2021	56
Graf 39 – Celkové kapacity sociálních služeb v řešeném území SO ORP Příbram, 2021	57
Graf 40 – Osoba využívající sociální služby, ORP Příbram, 2021	59
Graf 41 – Nejčastěji využívané sociální nebo příbuzné služby, SO ORP Příbram, 2021	59
Graf 42 – Návrhy na zlepšení v systému sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021	61
Graf 43 – Skupiny problémů poskytovatelů sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021	62
Graf 44 – Osvětové aktivity poskytovatelů sociálních služeb, SO ORP Příbram, 2021	64
Graf 45 – Dostatečnost informací o sociálních službách, SO ORP Příbram, 2021	65
Graf 46 – Nejčastější zdroje informací o sociálních službách, SO ORP Příbram, 2021	65

Tab. 1 – Vývoj obyvatelstva ORP Příbram, stav k 31. 12. 2010–2019.....	15
Tab. 2 – Vývoj a struktura celkového přírůstu obyvatel, ORP Příbram, 2010–2019	16
Tab. 3 – Vývoj věkového složení obyvatel ORP Příbram, 5leté věkové skupiny	18
Tab. 4 – Územní srovnání vývoje dle produktivních věkových skupin a pohlaví, 2010, 2015 a 2019	21
Tab. 5 – Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného vzdělání v %, k datu SLDB 2011.....	22
Tab. 6 – Obyvatelé ORP Příbram podle prognózy ČSÚ dle věkových skupin, 2019–2030	24
Tab. 7 – Obyvatelé ORP Příbram podle dosavadního trendu dle věkových skupin, 2019–2030	26
Tab. 8 – Obyvatelé ORP Příbram dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ dle věkových skupin, 2019–2030	28
Tab. 9 – Počet příjemců příspěvků na péči na 10 tis. obyvatel, SO ORP Příbram, 2018	36
Tab. 10 – Statistika exekucí v obcích řešeného území SO ORP Příbram, 2019	38
Tab. 11 – Srovnání situace v oblasti exekucí s vyššími územními celky, 2019	39
Tab. 12 – Zařízení sociálních služeb (dleposkytované sociální služby), SO ORP Příbram, 2021	52
Tab. 13 – Podrobná specifikace sociálních služeb v obcích řešeného území mimo město Příbram, 2021	54
Tab. 14 – Výdaje na sociální služby z rozpočtu obcí SO ORP Příbram, 2021	67
Tab. 15 – Zaměření rozpočtových výdajů obcí na sociální oblast (dle položek odvětvového členění), SO ORP Příbram, 2021	68
Obr. 1 – Přírůstek (úbytek) počtu obyvatel stěhováním podle obcí ve Středočeském kraji, 2015–2019.....	23
Obr. 2 – Přirozený přírůstek (úbytek) počtu obyvatel podle obcí ve Středočeském kraji, 2015–2019.....	23
Obr. 3 – Mapa SO ORP Příbram, 2021	89